

LÄS OM: glad popkonst/ostkustens hurtigrutt/gräsö runt/ålands majstänger/
strosa i trosa/ådor flyttar in/ångar till nynäshamn/tur med ubåt/saltkråkans barn

magasinSKÄRGÅRD.

sinne/smak/sevärdheter

»Om somrarna händer allting på en och samma gång. Det är svårt att hinna med allt man vill göra. Men lugn bara lugn. Vi har lösningen.«

Varsågod!
Magasinet är gratis.

sommaren 2016

Älskar du skärgården?

Vi äger klippor, skär, fjärdar, vikar och stränder. Vi förvaltar hus som är vandrarhem, stugbyar och krogar. Och det är vi som rör om jordbruk, gästbryggor, badstränder och allt det andra som så många förknippar med den skärgård som är en så självklar del av livet. Men det är inte så självklart. För om inte Skärgårdsstiftelsen fanns, vem skulle då se till att våra områden var öppna för ett fritt och rörligt friluftsliv?

Vårt jobb är att bevara miljöerna, hålla landskapet öppet och göra skärgården tillgänglig. Vi gör allt från att tömma sopor till att dra upp långsiktiga strategier för att bevara skärgården också för kommande generationer. Vi älskar just det här lilla hörnet av världen som råkar vara Stockholms skärgård. Om du också gör det:

Stöd vårt arbete. Bli vän.

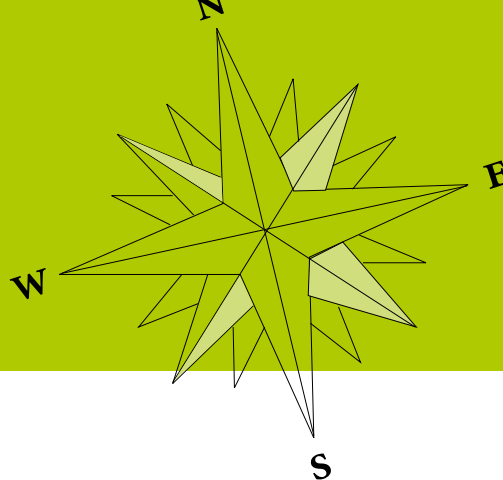

SKÄRGÅRDSSTIFTELSEN

skargardsstiftelsen.se

Krönika

Nu händer allt roligt – samtidigt

Sommaren är här. Vad härligt. Som vi längtat den långa mörka tiden efter ljusa och ljumma sommarnätter. Och alla roliga aktiviteter. Grilla, bada, sola, spela kubb, picknick i det gröna, segla, fiska, gå på konsert eller bara ligga i hängmattan och slappa. Bara lukta på blommorna som Ferdinand. Kanske läsandes Magasin Skärgård. Förhoppningsvis. Eller helt säkert om du läser det här.

Om somrarna händer allting på en och samma gång. Det är svårt att hinna med allt man vill göra. Men lugn bara lugn. Vi har lösningen. Det du missar kan du läsa om i vårt fullspäckade sommarnummer. Om och om igen. Vi berättar om konsthallen Artipelag, den nya Nord/Sydlinjen, Gräsö Runt, Nynäs-

hamns Skärgårdsdag, Ullmarknaden i Österbybruk, fyrön Böttö, paddling i en undervattenspark, att vara skeppare på en ubåt, midsommarfirandet på Åland, promenadvänliga Trosa och Snickargården på Norröra – verklighetens Saltkråkan.

Sist men inte minst kan vi drömma oss bort till det riktiga äventyret – att segla ut på världshaven, ensam och oerfaren som Eva Kullgren har gjort. Hon har verkligen varit med om allt som kan hända om man ger sig ut i ovisheten och byter ut "Villa, Volvo, Vovve" mot att LEVA LIVET fullt ut. Hoppas ni får mycket inspiration och glädje av innehållet i detta nummer. Glad Sommar!/
REDAKTÖREN

RÅNÄS SLOTT

Carola
9 juli

**Sommarmusik
på Rånäs Slott**

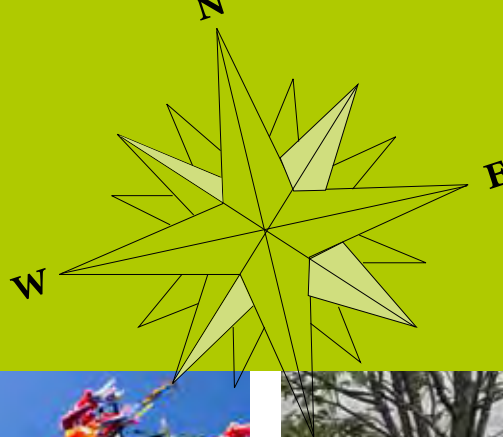
En oförglömlig picknick-konsert i slottsparken
Tag med något att sitta på och gärna en fylld picknick-korg.
Konsertbiljetter på: www.roslagen.se, Visit Roslagen 0767-650 660.

Arr: Galtström Nöje • Rånäs Slott

Innehåll

6

16

36

47

Värmdös MoMA

s 6

Mitt i naturen – i skärgårdsmiljö, långt från stadens rika utbud, har en modern påkostad konsthall byggts – Artipelag. Ett utflyktsmål för hela familjen. Här finns något för alla smaker. Och – i sommar visas en utställning inspirerad av popkonstnären Andy Warhol.

Söderut och norrut

s 16

Det har blivit så mycket lättare att resa i skärgården. Den nya nord/sydlinjen gjorde succé under förra sommaren. På en och samma dag kan man åka på båtturen ända från Arholma till Nynäshamn eller åt andra hållet. Vi provåker från Kapellskär till Möja tur och retur.

Ålands fina stänger

s 36

Varför har Åland så vackra midsommarstänger? Hur gör de? För att skapa den vackraste stängen lägger man ner cirka 250 timmar på utsmyckning. Visste du att numera använder man hjälm när stängen ska resas? Av säkerhets skäl. Det har skett dödsolyckor.

Dagbok om ejdern

s 47

Hur har det gått med Roine Karlssons ejderhus? Han lärde sig av fjolårets misstag och tillverkade nya kojor med större ingångshål. Det gav resultat. Läs Roines spännande dagbok om 45 tidiga morgnar vid skäret Morgongåva, där han placerat tre holkar åt ådorna.

Din Skärgårdsguide

s 101

I »guiden« hittar du telefonnummer och webadresser till våra annonsörer och andra viktiga kontaktuppgifter. Bra att ha när du ska boka taxibåt, boende och bord på någon krog. Eller om du råkar i sjönöd så finns här numret till Sjöräddningen.

Akterspegeln

s 114

I vår kluriga tävling får du denna gången testa dina fjärlskunskaper. Vinsten är en biljett till Carolas konsert på Rånäs slott lördag den 9 juli. Lycka till!

VAXHOLMSTYGET

HANDDUKAR Kuddar BRICKOR SKÄRBRÄDOR

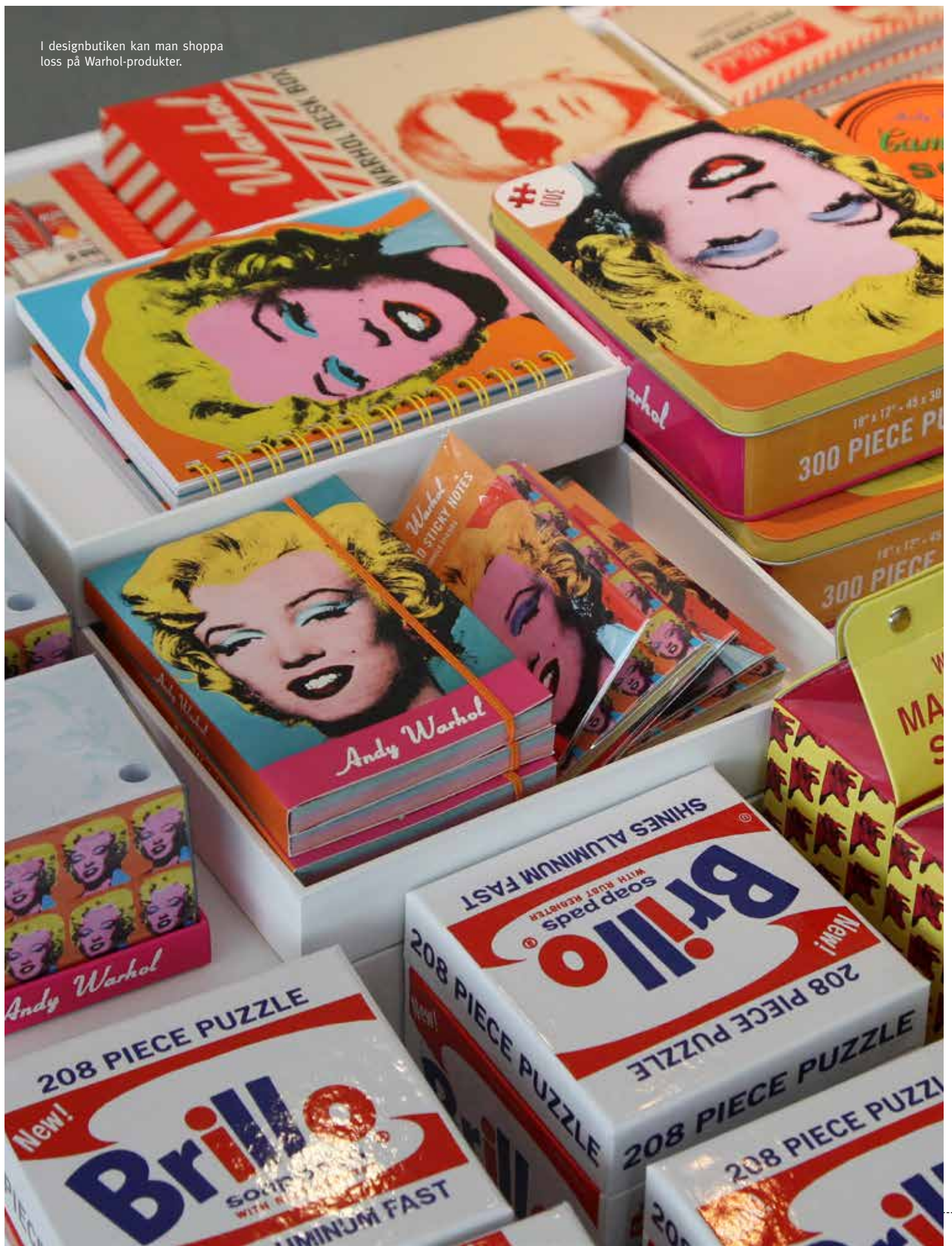
thebedandbreakfastshop.se

I webshopen hittar du också produkter från L:a Bruket, Växbo Lin, Iris Hantverk m.fl.

I designbutiken kan man shoppa loss på Warhol-produkter.

Skärgårdens eget »MoMA«

Gillar du kultur? Arkitektur?
Natur? En skärgårdstur? Uppskattar
du god design, grillat och närodlat. Jazz och lekfullhet? Andy Warhol
och modern konst? Ja, då är Artipelag på Värmdö stället för dig.

TEXT: Josefin Ekberg FOTO: Roine Karlsson

Det finns många skäl att besöka den nya konsthallen Artipelag, ett stenkast från Gustavsberg. Det första man slås av är arkitekturen som väl smälter in i naturen. Målet med besöket kan vara en utställning av internationellt hög klass. Allt det andra får man på köpet. I sommar visas verk av popkonstikonen Andy Warhol. Utställningen kallas The Legacy of Andy Warhol.

– The Legacy of Andy Warhol/ Arvet efter Andy Warhol är ett försök att inte bara upprepa det rika utbud av Andy Warhols konst som bara befäster den traditionella synen på Warhols konstnärskap. Vi vill finna nya aspekter och perspektiv som för fram Warhol till vår tid och till den inriktning mot livsstilsfrågor som präglar vårt samtida samhälle och vår tids konst, berättar konsthallschefen Bo Nilsson.

Warhol gjorde starkt kommersiellt avtryck och gav influenser till mode, musik, media och reklam. Han var långt före sin tid när han slog igenom stort på 60-talet. Än idag upptäcks han av nutidens ungdomar, snart trettio år efter sin död.

Det märks också hos Artipelag som med den nya utställningen lockar alla generationer. Redan i entrén till utställningen möts vi av de kända Brilloboxarna – ett berg av lådor med fyndigt nytryck om Artipelags utställning och Warhols egen profetia »In the future all department stores will become museums. And all museums will become department stores«. Det tycks som om hans spådom slår in. I dubbel bemärkelse.

Utställningen visar mycket som speglar vårt kommersiella samhälle och vår lyckosuktande livsstil. Skyltdockor, surfingbrädor, trumset, vodkafaskor, barnvagnar, hattar, klockor och trendiga kläder bland mycket annat. Med kända motiv som soppreklam, bananer, Marilyn Monroe, blommor med mera. Kanske även Artipelags grundare Björn

FOTO: HANS BRANDT

»En 750 meter lång strandpromenad byggd av lärkträ gör det lätt för både de i rullstol och barnvagn att obehindrat uppleva den positiva energi som vattnet vid Baggensfjärden ger. Miljön genomsyras av vördnad för skärgårdens skönhet.«

Jakobson, mannen bakom bärsellesuccén och varumärket Baby Björn, har tagit inspiration av den kände popkonstnären. Medvetet eller omedvetet.

Före sin tid

Vi noterar också att Warhol var före sin tid med att ta selfies. I ett fotobås kan besökarna ta sina självporträtt i Warhols anda. Här kan man också svara på några av hans frågor och i livesändning testa känslan att vara kändis i några sekunder. I ett rum har ateljén The Factory i New York återskapats med väggar klädda i aluminiumfolie. Här visas videoinstallationen The Exploding Plastic Inevitable från 1966, bandet The Velvet Underground hörs i bakgrunden.

Men det kanske mest unika är de fyrtiotal teckningar som Andy gjorde i sin ungdom när han jobbade som reklamtecknare och innan han blev »Andy Warhol« med hela världen. Teckningarna har han ritat av bilder ur tidningen Time Magazine på 1950-talet. Materialet visas för första gången i Sverige.

Andy Warhol är minst lika kommersiellt gångbar som sin egen filosofi idag som för trettio år sedan. Hans varumärke drar publik runt om hela världen på olika utställningar. Ifjol var det ett trettiotal. Det märks också på det intresse som media visar. Det flödar av recensioner. »Artipelags utställning om hans influenser på vår tids kommersiella kultur är både berikande och besvärande« tycker DN:s kulturjournalist Birgitta Rubin. »Artipelags utställning är klart intressant och öppnar för möjligheten att ställa den logiska (och retoriska?)

Fakta **ARTIPELGA**

Andy Warhol-utställningen pågår tom 25 september 2016. Det finns även workshops i silkscreentryck så att man kan göra sin egen Warhol-inspirerade affisch. I Artipelag Restaurang serveras under perioden bland annat en tre-rättersmeny inspirerad av Andy Warhol.

Till den 19 juni kör m/s Enköping båtturer till Artipelag. Avgång från Nybroplan helger kl 10.30. Returresa med direktbuss till Centralen eller med SL-buss. Från 27 juni kan man åka med m/s Gustafsberg VII. Också från Nybroplan. Tisdag-söndag kl 11. Den går även i retur kl 14.30. 27 augusti-25 september är det återigen m/s Enköping som kör helger.

Kommer man med eget fordon finns gott om p-platser. Det går även att ta sig hit kommunalt med SL-buss eller med fritidsbåt. I gästhamnen finns 40 avgiftsfria båtplatser. Mer info på www.artipelag.se.

Med utsikt som förhöjer upplevelsen. Det finns två restauranger att välja på. Och en utegrill om sommaren.

FOTO: ARTIPELAG

»Artipelag Restaurang serveras under perioden bland annat en trerättersmeny inspirerad av Andy Warhol.«

frågan: Är Andy Warhol den förste postmodernisten inom bildkonsten?» skriver Leif Mattsson på konstnärssajten omkonst.com.

Naturens naturliga konst

Naturens färger, former, material och skiftningar är fantastiska konstverk och inspirationskälla för konstnärer. På Artipelag har man tagit tillvara på både och. Naturen lever i symbios med människans skapande. En naturligt formad klippa tornar upp som ett vackert blickfång mitt i restaurangen. Väggar av panoramafönster ramar in sjöutsikten och tallarna utanför.

De spånbelagda stigarna i omgivning- en gör alltid en bøj av hänsyn till trädet (som stod där först). En 750 meter lång strandpromenad byggd av lärkträ gör det lätt för både de i rullstol och barnvagn att obehindrat uppleva den positiva energi som vattnet vid Baggensfjärden ger. Miljön genomsyras av vördnad för

skärgårdens skönhet. Namnet är inspirerat av ordet »arkipelag« och konsthallens logga är en »båda«, det vill säga en mjukt rundad liten klippa. En av restauranger- na heter också Bådan. Fler spår av granit hittar man på den sedumtäckta takteras- sen. En stenlabyrint. På taket växer också egna odlingar, till kökets glädje.

Man behöver inte ens betala entré- avgift för att ta del av diverse upplevelser. Runtomkring hittar vi skulpturer. Det finns en tipsrunda man kan gå. Utflykten hit kan ske med en båtut från Stock- holm med m/s Enköping, världens äldsta passagerarfartyg som ännu är i bruk. Eller senare i sommar med minst lika charmiga m/s Gustafsberg. Det finns också en gästbrygga med 40 gratis båt- platser att lägga till vid.

Har det mesta

Artipelag har allt – nästan. Här finns restaurang, café, bageri och en utegrill som serverar »Artipelagöl« bryggd på

Värmdö och med smak av granskott. I konsthallens designbutik kan man bland annat köpa den tjugiga möbel- gruppen November inspirerad av höst- ljuset i skärgården. Många besökare upp- skattar de läckra innovativa toaletterna.

Bland sina strängar på lyran kan konsthallen ta emot större sällskap och hyr ut stora konferenssalar. I sommar blir det konserter sex onsdagar med jazz och klassisk musik på schemat. Det finns guidade turer med »bärselevisningar« för familjer med smått. Barn som går för egen maskin blir vilda av förtjusning över de fina trampbilarna. Här finns något för de flesta.

Ja, det är lättare att rabbla vad Artipe- lag inte har att erbjuda:

Hmmm ...

Flyguppvisningar, kanske ...

Om du kommer på något, bli inte förvånad om det står på programmet i framtiden. En profetia i sann Warholsk anda. 🐦

Boktips
Handbok för
utombordare

Utombordsmotorer

I dag är vi många som har en utombordare fastskruvad där bak på båten. Men det är nog få som vet hur de fungerar. Och vi

vill gärna slippa dyra reparationer. Då kan boken *Utombordsmotorer* av Tim Bartlett vara till hjälp. Den lyfter på kåpan och förklarar hur tvåtakts- och fyrtaktsmotorer fungerar och hur man tar

hand om motorn på bästa sätt. Den går igenom motorns funktioner, delar, felsökning, reparationer samt hur man själv vinterförvarar den. Vi vill ju att motorn startar på första försöket.

/ROINE KARLSSON

TITEL: Utombordsmotorer

FÖRFATTARE: Tim Bartlett

ÖVERSÄTTARE: Björn Fischer

FÖRLAG: Nautiska förlaget

SIDANTAL: 86

CIRKAPRIS: 170 kr

ISBN: 978-911-307173-2

Båtbottentvätt – snällt mot miljön

Samtidigt som miljötänkande båtägares samvete vaknat har alternativa metoder presenterats. En lösning är båtbottentvätt. Den fungerar ungefär som en biltvätt med borstar. Båten körs över borstarna som gör rent botten. Eventuella färgrester samlas upp.

Boatwasher Sweden AB har ett 15-tal anläggningar i drift, huvudsakligen på ostkusten varav sju i Stockholms skärgård. Genom att botten tvättas slipper man måla och färgkostnaden elimineras samtidigt som miljön skonas. Utförligare info på www.boatwasher.se /H. BRANDT

NFY Event AB och Lindbergs Musik & Transport presenterar

Allsång i Tierp

Söndag 24 juli kl 18.00 på Tierp Arena

Artister Christer Sjögren, Panetoz, Sonja Aldén, Shirley Clamp, Rongedal, Robin Bengtsson och Ida Wiklund
Allsångsledare Johan J:son Ljung & Jacke Sjödin tillsammans med Uppland Allstars under ledning av Martin Lindberg

En blomma säger mer än tusen ord

En röd ros står för »Du är mitt allt« och sju stycken betyder »Jag älskar dig« och tio röda rosor är ett frieri på blomsterspråket.

Rosor Buskar Perenner Häckväxter
Frukt- och Prydnadsträd Krukor m.m.
Trädgårdsrådgivning Planering
Anläggning Besöksträdgård & Café

edstradgard.se 0736 17 18 17 Facebook

Växplats Nybyn

Ekologisk handelsträdgård
med café, butik, utställningar och kurser

Nybybackens väg 33, 762 92 Rimbo
Tel. 0175-606 44 www.vaxplatsnybyn.com

*Furusunds
Handelsträdgård*

www.furusundshandelstradgard.se
Friluftsv. 1, Furusund • Tel. 0176-803 90

*Blomstra
Rimba*

0175-711 17

14 000m2 trädgårdsglädje vid
infarten till Åkersberga

Kunskap, kvalitet & känsla

Trädgårdsväxter, blommor, inredning & café
Stora Sälbyv. 1 Tel. 08-540 625 00. Öppettider: www.bergavaxter.se

Vill du vara med i utvecklingen av framtidens läkemedel?

CTC utför kliniska prövningar både på våra egna kliniker på Akademiska sjukhuset och Dag Hammarskölds väg i Uppsala. Vi utför prövningarna i nära samarbete med andra kliniker och vårdcentraler i vår sjukvårdsregion på uppdrag av läkemedelsindustrin. På vår hemsida finns mer information om våra studier. Där kan du även anmäla dig i vår databas så kontakter vi dig nären studie som passar din profil startar.

Just nu pågår studier för personer som har

Diabetes •• Astma •• Alzheimer •• KOL •• Artros i knä eller höft

Samt en studie med ett läkemedel som kan motverka benskörhet för kvinnor som är postmenopausala

Vill du veta mer? Anmäl ditt intresse på:

www.forskningsperson.se

E post: patient@ctc-ab.se

CTC

CLINICAL TRIAL CONSULTANTS AB

TRANSLATING SCIENCE INTO TREATMENT

Studierna är godkända av etikprövningsnämnden och läkemedelsverket. Din medverkan är frivillig och du kan när som avbryta ditt deltagande. Den information du lämnar kommer att behandlas i enlighet med Personuppgifts- och sekretesslagen (PUL)

W

FOTO: ÅLAND SWIMRUN

Swimrun på Åland

Den 17 september blir det en ny multisporttävling på Åland. Ett sim/löp-lopp med start från Havsvidden på norra Åland och målgång i Käringsund på Eckerö. Sträckan är cirka en mil varav 9 kilometer simning. Det blir mycket löpning med andra ord. En lättare version har start och mål i Käringsund och är en lite kortare sträcka – cirka 13 kilometer. Mer info på www.swimrun.ax

Boktips
Upptäck fjärilar

Fjärilsmannen

Redan som barn insåg Clas Källander att nattfjärilarna var något annat än bara små grå kryp. Han greps av deras metallglänsande vingar och fjäderlika antenner. För Clas har naturen aldrig varit bara en kuliss, utan en del av den värld vi lever i. Boken *Fjärilsmannen* är en fascinerande läsoplevelse där foto-

grafen Bobo Olsson och skribenten Peder Edvinsson följt Clas under ett år. Han är en av Sveriges främsta fjärilsexperter och forskare inom virologi. Läsaren får följa Clas i hans arbete. Från sommarens samlarexpeditioner till vinterns preparering. Ett arbete helt okänt för de flesta. Flera av Clas utflykter har gått ut till öar i skärgården där han gjort spännande upptäckter. I boken får du lära dig massor om sommarens nattfjärilar och den värld vi delar med dem.

/ROINE KARLSSON

TITEL: Fjärilsmannen

FÖRFATTARE: Peder

Edvinsson FOTOGRAF:

Bobo Olsson

FÖRLAG: Natur & Kultur

ANTAL SIDOR: 176

CIRKAPRIS: 250 kr ISBN:

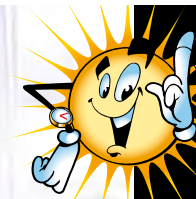
978-91-27-143009-8

Contura 556G Style

Contura

Välkommen hem till värmen

Sommar- kampanj!

Få 1000 kr i rabatt för
varje 10.000 kr du
handlar för*

*Gäller endast material och köp upp till 60.000kr. Gäller till och med 31/7, går ej att kombinera med andra erbjudande.

Låt oss värma er!
**Åkersberga
Vedspisar**

Sågvägen 19, Åkersberga

Tel. 08-540 205 45

akersbergavedspisar.se

Ostkustens egen »hurtigrutt«

Stockholms skärgård
har fått en egen »Hurtigrutten«.

Passbåtar som går mellan Simpnäs i norr och Nynäshamn i söder. En 70 sjömil lång sträcka. Förra sommaren startade »Nord/sydlinjen« på försök. Ett lyckat försök.

TEXT: Josefin Ekberg FOTO: Roine Karlsson

»Skeppare Carl-Henrik Olsson berättar att förra fredagen åkte rekordmånga 200 passagerare linjen.«

Det blev genast succé när den efterlängtrade båtlinjen drogs igång ifjol. Tidigare har båttrafiken främst gått från väst till ost ut till öarna. Förr var det mer omständigt att ta sig till Möja och andra avlägsna öar. I somras blev det så mycket enklare. Vi passade på att testa den nya nord/sydlinjen och klev på vid bryggan i Kapellskår ...

Det är strålande soligt väder. Vi är inte ensamma. Många andra har kommit på samma tanke denna vackra dag – att åka ut i skärgården. Vi blir hämtade av Stavnäs båttaxis m/s Gripen och är glada att vi hittar sittplatser. Redan efter sex bryggor är det nästan fullt.

Jungman Nikolas Holmqvist och skeppare Carl-Henrik Olsson berättar att förra fredagen åkte rekordmånga 200 passagerare linjen. Nu är det 63 passagerare allaredan och båten tar max 65. När vi kommer till Blidösundet tvingas man kalla på förstärkning av det större fartyget m/s Madam. Folket på bryggan blir akterseglade och får lov att vänta lite, men vi susar glatt vidare mot vårt resmål – Möja – som ligger på halva turen. Tacksamma över att ha startat vår resa såpass långt norrut.

Kaptenen berättar att det är både turister och öbor som nyttjar linjen.

– Vissa åker till jobbet med den, säger Carl-Henrik.

Finnhamn, Arholma och Möja är några av de mest populära öarna. Här finns boende, krog, badvikar, speciell natur och erbjuder något utöver det vanliga. Tyvärr åker inte Nord/sydlinjen till alla kända och älskade öar, det skulle ta för lång tid. Men 29 bryggor är gott nog. Bättre än innan.

Dagsutflykt till Möja

Vi får en liten språkstund med turisterna Tim och Penny Reynolds som kommer ända från Derbyshire i England för att upptäcka den svenska skärgården. Deras kusin har bokat resan åt dem och de har hittills upplevt Vaxholm, Arholma, Fejan

Tyvärr var alla cyklar redan uthyrda.

»Vi hinner få ett litet smakprov av Möja. Vårt mål är byn Ramsmora med nya Roland Svensson-museet och lunch hos Wikströms Fisk.«

och Finnhamn. Tim och Penny sitter och myser och ser ut över havet och verkar trivas ypperligt. Det är en social stämning i hytten där främlingar pratar med varandra obehindrat utan någon is alls att bryta. Bullret från båtens motor lyckas vi ignorera och njuter i fulla drag.

En sådan vacker dag. Tittar vi noga kanske vi får syn på någon säl. Eller havsörn. Skarvar som torkar vingarna likt Jesus på korset ser vi lite överallt. Är man ledig och ska ut och resa är det perfekt att slippa köra bil och bara sitta på en båt och se alla öar som passerar. Så blir även vägen till resmålet ett äventyr. Vår dagsutflykt startar klockan 09.30 och vi beräknas vara tillbaka klockan 18, lagom till middagen. Vi är framme vid Möjaström efter cirka två och en halv timmes båtfärd. Klockan 15.40 ska vi åka tillbaka. Vi hinner få ett litet smakprov av Möja. Vårt mål är byn Ramsmora med nya Roland Svensson-

museet och lunch hos Wikströms Fisk.

På kartan ser det jättenära ut. Men det blir en rask promenad på en halv mil ungefär. Vi vill hyra cyklar men de som vi ser är redan uthyrda. Så det blir en uppfriskande promenad och lite stress över att hinna tillbaka i tid. Vi passerar några krogar, ett vandrarhem, öns dansbana och idylliska röda hus längs grusvägen norrut. Då och då far det förbi någon flakmoppe eller fyrhjuling. Funderar ett tag på att sätt upp tummen men ... försent. Vi går och går och undrar hur långt det kan vara kvar. Möja är ingen liten ö. Det är nog lätt hänt att klicka av på fel brygga och tvingas gå långt.

Fint litet museum

Till slut är vi framme i Ramsmora och ser snabbt skylten som pekar mot Wikströms Fisk och traskar lättat mot uteserveringen och får in en meny. Idag slåss folk om att sitta under bord med parasoll. Vi lyckas

Tre kilometer kvar till Ramsmora.

Alla vill ha fisk till lunch.

Roland Svenssons klämda färgtuber är bevarade.

Som att kliva in i konstnärens riktiga ateljé.

Vi traskar på tills vi får lift.

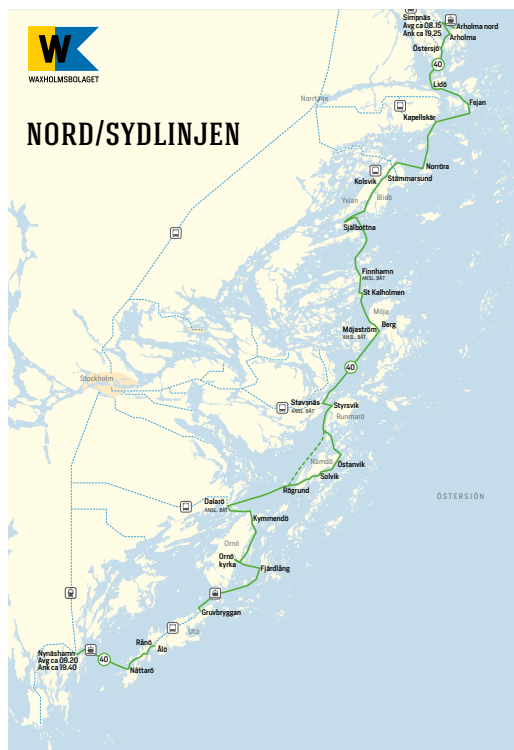

FOTO: WAXHOLMSBOLAGET

»Han undrar vart vi ska och erbjuder oss skjuts. Vi vill gärna betala men då svarar han leende: Det är gratis idag.«

hitta ett. Alla i sällskapet vill äta fisk. Är det något Wikströms Fisk är bra på så är det fiskrätter. Här kan man få nyfångad färsk fisk från vattnen i närheten. Bara det en lyx. Rune Wikström är den inbitne fiskaren som levererar fångst till familjens egen restaurang.

Vi ringer vår vän Jan Wigren som råkar befinna sig på samma krog samtidigt. Fast inomhus. Han ordnar så att vi kan komma in och kika på Roland Svensson-museet. Museet är nybyggt och fräscht. Arkitekt Johan Schmalensee har ritat det med den kände konstnären ateljé på Stora Tornö som förlaga. I ett rum finns Rolands målar- och skrivhörna bevarat intakt. Med möbler, klämda färgtuber, penslar och allt. I utställningslokalen visas skärgårdskonst av både museets namne och andra lokala konstnärer. Vi får även se ett bildspel på en TV-skärm. För att vara ett så pass litet museum känns det väldigt påkostat och ambitiöst.

Återvänder mer än gärna

Vi hinner inte fördjupa oss mer utan det får bli ett nytt besök en annan dag.

Klockan tickar och vi har en 45 minuters promenad framför oss. Möja har mycket att erbjuda men nästa gång ska vi förboka cyklar. Det har vi lärt oss. Vi traskar på med raska steg och denna gång stannar den otroligt vänlige möjabon Dick Liljendahl med fyrhjuling och släp. Han undrar vart vi ska och erbjuder oss skjuts. Vi vill gärna betala men då svarar han leende:

– Det är gratis idag.

Tack vare Dick hinner vi med ett besök i slöjd- och hantverksbutiken Trålboden. Precis innan stängning. Här finns lokalt skapade alster, mjukt och hårt att shoppa loss på, som minne efter den här trevliga dagen. Medan vi väntar på vår båt passar några på att ta sig ett uppfriskande dopp. På hemvägen har vi sådan tur att vi får åka med Madam och kan sitta på takdäck i solen med svalkande dryck i näven. Åter i Kapellskär börjar vi fantisera om vilken båttur vi ska uppleva nästa gång. Kanske hela vägen ner till Nynäshamn och övernatta på Skärgårdshotellet? Då tar vi »syd/nordlinjen« hem sen. 🐾

Fakta **NORD/SYDLINJEN**

FÖRSÖKET SOMMAREN 2015 SLOG VÄL UT. Nästan 13 000 passagerare passade på att nyttja den nya linjen under nio veckor. Det betyder att satsningen fortsätter även i sommar och trafiken startar den 20 juni. Att åka hela rutten Arholma-Nynäshamn kostade ifjoll 220 kr per person.

Bryggor som trafikeras i sommar är (med reservation för vissa ändringar) Arholma Nord, Simpna, Arholma, Östersjö, Lidö, Fejan, Kapellskär, Norröra, Stämmarsund på Blidö, Kolsvik på Yxlan, Sjöbottsna, Finnhamn, Stora Kalholmen, Möjabryggorna Långvik, Ramsöra, Löka, Berg, Södermöja och Möjeström, Stavnäs, Östanvik och Solvik på Nämdö, Rögrund, Dalarö, Kymmendö, Ornö kyrka, Fjärdlång, Grubvryggen på Utö och Nynäshamn. Mer info på www.waxholmsbolaget.se.

Pensionat Villa Dagmar

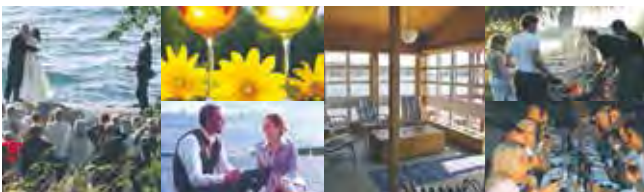
FURUSUND

Rum, café
sommarloppis
galleri

Välkomna!

070-757 57 46 • 076-212 98 97

facebook.com/villadagmar
villadagmar.se

BLI FÅNGAD AV SIARÖFORTET

En egen ö mitt i farleden med boende i vackert trähus från 1916, nybyggd toppfräsch konferenslokal, charmig vedeldad bastu och ett eget Fort! Boka nu för fest eller möte. Öppet maj-oktober. Läs mer på www.blidosundsbolaget.se eller ring 08-24 30 90.

Blidösundsbolaget

Vill du också synas i MagasinSkärgård? Ring och boka din annonsplats på 0176-181 90, 0709-701 901.

GRÄNSFALL

ÄR VI UTE ELLER INNE?

8 juli–14 augusti 2016 Tis–sön 11–17
RÅNÄS SLOTT & PARK

Upplev konstverk av närmare 50 konstnärer från olika länder!

Konsten finns i parken och i Stenkvarnen där också sommarkafét bjuder på läckerheter. Visning dagligen kl 13.

Info och bokning av plats i kreativa workshops och musikprogram:
Mai Lundell 0702-90 99 35, info@ranassalongen.se,

Facebook/Rånässalongen III

www.ranassalongen.se

sensus

RÅNÄSSALONGEN arrangeras av Nätverket för Rånässalongen i samarbete med Rånäs Slott och med stöd från Roslagens Sparbanks Stiftelser, Norrtälje kommun och Sensus.

magasinskärgård

ROSLAGEN – THE COASTAL COUNTRYSIDE OF STOCKHOLM

Foto: Bosse Lind.

BOKA NÄSTA ÄVENTYR OCH SEMESTER I ROSLAGEN

- Aktiviteter – paddla, fiska, cykla, vandra
- Äventyr – sälsafari, bisonsafari, kosafari
- Evenemang – teater, musik, festivaler
- Boende – stuga, vandrarhem, hotell
- Skärgårdsutflykter i hela Roslagen

Välkommen att boka på
www.roslagen.se
eller med personlig service
tel 0767-650 660
info@visitroslagen.se

visitroslagen

TAPETER & FÄRG

Vi har flyttat till södra infarten.
August Strindbergs gata 3, Norrtälje

0176-20 61 00 flugger.se
Öppet vard 06–19, lör 10–17, sön 11–17

Flugger färg
flugger.se

Roslagens bokhandel

Kunskap i centrum

Lilla torget Norrtälje
Tel. 0176-199 70
www.roslagensbokhandel.se

Norrtälje »Roslagens huvudstad«

Namnet Norrtälje skrevs 1298 in Telgium samt 1409 Norra Tælgha. Detta har i doktrinen ansetts stå för ett med tälja besläktat namn på inbyggare: »deras som bor vid inskränningen«, med vilket avses »vid den långa viken«. Mitt igenom staden flyter Norrtäljeån. I hamnen ligger ångbåten S/S Norrtälje sedan 28 juli 1968. Båten levererades år 1900 och har trafikerat ett flertal sträckor bland annat till Åland. Idag är ångbåten en restaurang.

Visste du att Pensionat Granparken, Hotell Roslagen och Lilla Torget har varit inspelningsplatser för filmen »Ha ett underbart liv«?

INDOOR STYLING
&
DESIGN

Pia Alm
Certifierad Inredare

0708-11 86 56
pia@indoorstylingdesign.se

Roslagsbostäder
-ett hem att längta till

Nyproduktion i Norrtälje

Nu bygger vi fler hyreslägenheter i Norrtälje!
Vill Du veta mer? Besök vår hemsida där aktuell information finns eller kontakta oss på telefon.

Din hyresvärd i Roslagen! Vi förmedlar
hyreslägenheter samt lokaler på fem orter i kommunen.

Lommarvägen 1, plan 2
Box 56, 761 21 Norrtälje
Tfn: 0176-20 75 00
info@roslagsbostader.se

www.roslagsbostader.se

Skärgårdstunnan

Vi visar Regal & Panel i vår butik.

Eldabutiken Norrtälje
Söderlinds Vedpisar
Storstensvägen 6 (bredvid Byggmax)
Tel: 0176-142 00. norrtalje@eldabutiken.se
Mån-Tors 10-18 | Fre 10-17 | Lör 11-14
Stängt lördagar juni, juli & aug.
www.eldabutiken.se

**Skärgårds-
tunnan**
Panel 190
fr. 21.900 kr
fr. 1.004 kr/mån

ROSLAGSMAHOGNY

TILL ALTANER, BRYGGOR, FASADER,
SLIPERS, STALL, TRÄBÅTAR MM.

Läs mer...>> www.sorensfargkultur.se

SÖRENS FÄRGKULTUR

0708-42 12 97 - Storstensvägen 8 - NORRTÄLJE

Välkommen in
i vår ateljé och
låt oss förverkliga
ditt drömsmycke

Posthusgatan 6 · 761 24 Norrtälje · Tel. 0176 156 56
www.guldsmederna.se #@guldsmederna

Veterantraktorns dag på Färsna gård

- * 157 Veterantraktorer
- * 108 Veteranbilar
- * 86 Veteranmoppar o MC
- * Sparbanken bjuder barn
på åktur i Hölass
- * Servering
- * Entré 100,-, 0-17 år gratis

Facebook:

[veterantraktorklubben norrtelje](https://www.facebook.com/veterantraktorklubben-norrtelje)
www.veterantraktorklubben.nu

Väskor 50%

Jackor 20-50%

Sjötullsgatan 4
Norrtälje
0176-165 13
www.malungs.se

Roslagens
smådjursklinik
-en del av Roslagens djursjukvård

Gilla oss på

Medlem i branschorganisationen
Svensk Djursjukvård
We are a Cat Friendly Clinic

Nu med
veterinärbåt
för Roslagens
skärgårdsöar!

Öppettider

Måndag-torsdag 08.00-20.00
Fredag 08.00-17.00
Lördag 10.00-14.00
Söndag stängt

→ **Stockholmsvägen 55,**
Norrtälje (vid McDonalds)

Tel: 0176-108 08
www.rsdk.se

Visste du att ... namnet Norrtälje år 1409 skrevs Norra Taelgha.
Ett med tälja besläktat namn på inbyggare: »deras som bor
vid inskärningen«, med vilket avses »vid den långa viken«.

Nytt »batteri« på Rindö

På Rindö finns många militära batterier, men i slutet på juni öppnar faktiskt ett nytt. Batteriet Rindö blir restaurang, deli och orangeri. En stor uteservering med havsutsikt kommer att komplettera byggnaden som påminner om ett batteri. Jenny Fjellström, Anna Classon, Johan Lycke och Lotta Nordlander står bakom konceptet. Restaurangen ska vara öppen året runt och förutom att servera skärgårdsinspirerad mat planeras temakvällar med musik, dans och dryckes- eller ostprovning. www.batterietrindo.se

Nytt bryggeri i Öregrund

Mikrobryggerier med närproducerad öl blir allt populärare. Nu har även Öregrund fått egna pilsnersorter, Ale och Lager. Båda är ekologiska och tappas i återvunna flaskor. Bryggeriet säljer även naturligt vatten på flaska. Mer info på www.oregrund.eu.

FOTO: ÖREGRUND DRICK

Fredagsmys

Prova vår fredagspåse!

Räkor, egengjorda röror, tillbehör samt efterrätt.

Beställ före tor kl 11. Hämtas fre kl 15.30-17.30
Grepnen Marin i Öregrund, Kärdalsv. 23

SKÄRGÅRDS CATERING
info@skargardscatering.se • Jenny 073 971 51 12
www.skargardscatering.se

Ett riktigt hotell!

Restaurang med fullständiga rättigheter. Musikkvällar - onsdagar under sommaren

0173-150 55
www.norrskedikahotell.se

VI PRESSAR INTE BARA SLANG, VI KAN HYDRAULIK OCKSÅ!

Butiksförsäljning i Roslagen: Gammelbygatan 18 i Östhammar
www.parkerstore.com/se • www.industrihydraulik.se

ÖREGRUND VARVSVÄGEN 2

Ett besök hos oss lönar sig!

Arronet MARINBUTIK OCH MÄRKESVERKSTAD

Vattenskوتر från Sea Doo

ATV från Can Am

Vattenskوترbryggor från EZ dock

Båtar från Arronet

Båtmotorer från Honda Marine

Båtmotorer från Suzuki Marine

Båttrailer och stäpvagnar

Båttillbehör med sortimentsgaranti

Vinterförvaring av båtar inomhus och utomhus!

ALUMINIUMBÅTAR
TEL +46 173 46 590
butik@arronet.se, www.aronet.se
Öppet: må-ti 10-17, on-fr 10-18, lö 10-14

Östhammar

Den charmiga småstaden från 1368 vid Östhammarsfjärden. Här finns stadskärna med rådhus och gränder med gamla trähus. Societetshuset Källör med intilliggande spångbroar, Frösakers hembygdsgård med vackra byggnader och museum. Krutudden - en härlig badplats.

På Sjöterget arrangeras många evenemang bl.a veteranfordonsträffar på torsdagar kl 18-21

30 juni - 7 juli - 14 juli - 21 juli - 28 juli.

Trädgårds Servering
Himla gott och trevligt!
Glenn Miller
restaurang & bar
Drottningg.10, Östhammar 073-036 64 11

Restaurang Gladan
0173-218 00 • Guldsjärsgatan 1

elkedjan
Hushållsmaskiner, belysning, elmateriell, grillar, värmepumpar, tvättar för fridåhus m.m.
Öppet mån-fre 9-17.30, lör 10-13
Edsvägen 6, Östhammar 0173-217 44
Välkommen!

Nordsjö Idé&Design
Roslagens Golf
Energivägen 1, Östhammar
0173-212 35
www.nordsjoideesign.se

• Hembakat • Hemlagat
• Hemtrevligt
Öppettider:
Måndag - fredag 8 - 17
Lördag 8 - 15 Sönd 10-15
Angelica's
MAT & BAGERI
Drottninggatan 3 • ÖSTHAMMAR
0173-128 88
Mobil: 073-589 86 27
Gilla oss på Facebook

coop
KONSUM
Öppet: Mån-lörd 8-21, sönd 9-21
010-741 27 23
Klockstapelg.1, ÖSTHAMMAR

Eds Trädgård
1 km norr om Östhammars rondell
Träd Bärbuskar
Rosor Perenner
Öppet: mån-fred 10-18 lörd/sönd 10-16
Tel. 0173 108 99 edstradgard.se / Facebook

CLEARWATER CAFÉ
0173 10113
www.cwcafe.se

Malins SecondHand
Östhammar
SecondHand med nykänsla
Öppet: juni/aug on-ty 10-18, lö 10-14
Öppet: juli må-fr 10-18, lö-sö stängt
0173-463 49 Rådhusgatan 6
www.malinssecondhand.se

YOGA
WWW.ANNAGORANSSON.COM
070-994 58 49
SUP Yoga
SUP Uthyrning

Hedrar **FORNA FISKARE**

GRÄSÖ RUNT har arrangerats av Gräsö skötbåtsförening varje år sedan 1987 för att hedra forna tiders strömmingsfiskare som ofta var ute på sjön flera dygn i sträck. Besättningen får bestå av maximalt fem personer per båt, och båten ska vara av den typ som använts för strömmingsfiske. De 36 sjömil (cirka 65 kilometer) som avverkas är uppdelade i fyra etapper och övernattnig sker efter drygt halva sträckan.

Med segel och åror runt Gräsö

Många deltagare och mycket publik samt en första plats. Ja, det är vad ordförande för Gräsö skötbåtsförening önskar sig när allmogebåttävlingen Gräsö Runt firar 30-årsjubileum i sommar 1–2 juli.

TEXT O FOTO: Eva Fischer

– **I år är det många som har anmält sig till Gräsörodden**, det blir nog upp till tjugo båtar mot i vanliga fall cirka 12 båtar, berättar Kalle Mählberg, ordförande i Gräsö Skötbåtsförening som arrangerar tävlingen.

I allmogebåtar med endast åror och segel tar sig de tävlande runt Gräsö en sträcka på 36 sjömil. En tävling som för- enar kultur och sport för att hedra gamla tiders strömmingsfiskare som slet hårt för sin försörjning på ön.

– Intresset för tävlingen har växt för varje år. Vi har många ungdomar i föreningen som har börjat ro. Många har följt tävlingen sedan barnsben och tagit över

Kalle Mählberg

intresset från släktingar eller föräldrar, säger Kalle.

I samband med 30-årsjubileet ger föreningen ut en bok om tävlingens uppkomst.

– Vi har satsat allt krut vi har på boken och man behöver inte vara nördig, som en annan, utan den kan läsas med behållning av vem som helst, säger Kalle.

Tävlingen är uppdelad i fyra sträckor som ska avverkas på ett dygn, vilket gör den utmanande i både uthållighet och i sjömanskap.

– Väder och vindar kan vara omväxlande i skärgården. Det är en tuff rodd med både blod, svett och tårar, säger Kalle.

Stoltheten Doris – en vinnare

Men utan en bra skötbåt står man sig slätt konstatera Kalle och tillskriver alla segrar till båten »Doris af Gräsö«, en tvåmastad skötbåt från Nyland i Finland.

– Vi köpte henne för sex år sedan och har sedan dess vunnit både Postrodden och Gräsö Runt. Under åren har vi lärt oss hur hon beter sig i olika väderförhållanden och hur vi parerar henne på bästa sätt. Det gäller att hålla henne på gott humör och vårda henne ömt. Det är svårt att få tag på gamla genuina skötbåtar, säger Kalle.

Naturligtvis kommer även »Doris af Gräsö« som rors av Kalle själv, Sven Myhrberg, Thomas Rosen, Henry Myhrberg och Roger Hallerström att slåss om segern i årets tävling.

– En del av oss har rott tillsammans

i femton år. Vi börjar bli lite gråhåriga men vi har mycket erfarenhet och det kan man komma långt med, konstaterar Kalle och skrattar.

Inför varje säsong tränar roddlaget minst tre dagar i veckan.

– Vintertid blir det kondition och styrka, men så fort vattnet ligger öppet lägger vi i båten för att ro. I bästa fall hinner vi med 200 distans innan tävlingen, säger Kalle.

Det gäller att ha övat ordentligt inför en tävling. Rumpen och händerna är det som tar mest stryk. Många använder handskar eller tejpar händerna. Ett annat knep är att använda kuddar eller talk.

– Men det slutar ändå alltid med blåsor och skavsår. Det hör till, skrattar Kalle som många gånger har rott den sista och fjärde etappen mot målgång med blodiga händer.

Årets tävling går av stapeln 1–2 juli och den som vill se målgången bör bege sig till Sockenbryggan bredvid färjeläget på Gräsö. Förra årets vinnare tog sig runt ön på totalt drygt sex timmar.

– Det kommer att bli jämt skägg i år mellan oss och skötbåtarna Hunsan af Tvärnö, som vann ifjol och Hanna av Gräsö som vann året dessförinnan, sedan kanske det även dyker upp en joker, man kan aldrig vara säker, men vi är laddade, säger Kalle. 🐦

»Väder och vindar kan vara omväxlande i skärgården. Det är en tuff rodd med både blod, svett och tårar.«

Inre hamnen i Öregrund 1897.

FOTO: ÖREGRUNDS HEMBYGDSARKIV

Strömmingsfiske 1938

» ... När det är lastat klart startar resan till Öregrund. Nu i dagsljus går resan bra och efter drygt en timme lägger man till vid bryggan. Urlastning börjar omedelbart. Flera båtar kommer med strömmingslast. Det känns i armar att lyfta upp 60–70 lådor på kajen. Sedan upp på bil. Varje låda med strömming väger cirka 35 kilo.

När det var klart och bilarna lämnat kunde man varva ner. Oftast gick stegen över torget till kafét Färdigshuset med det goa kaffebrödet, gräddat i vedeldad bakugn. Här blev man serverad vid borden. Alla kände alla mer eller mindre och samtalen rörde sig helt naturligt kring fiske, vind och strömmar, perioder av dåligt fiske, om priser, som på den här tiden var omkring 10–15 öre per kilo. Det blev inte så stor timpeng för 3–4 man, arbetstiden var ju 18–20 timmar per dygn ... «

Strömmingsfiske vid Örskär en höstnatt 1938. Nedtecknat ur minnet av Anders Mats Oscar december 1976.

Roddarna gör sig klara för startskotten vid sockensbryggan vid färjeläget på Gräsösidan och den 36 sjömil långa tävlingen runt Gräsö. Rodden går sedan norrut längs Gräsöland mot Örsjärssund. Etappen är cirka 11 sjömil och därmed den längsta sträckan. Har man tur så får man god hjälp av seglen men har man osis så får man »norda mot« hela vägen upp.

Öregrund – stad

Där havet öppnar sig ligger idyllen Öregrund – en av Sveriges bäst bevarade trästäder och ostkustens enda stad där man kan se solen gå ner i havet. Öregrund anlades 1491 och blev en viktig sjöfartskonkurrent till Stockholm. Den lilla staden blev sedermera känd som populär kurort.

ÖRSKÄRS FYR

Vandrarhem & Servering
Roslagens nordligaste utpost.
Boka nu! boka@orskarsfyr.se
www.orskarsfyr.se

Bed & Breakfast
0173-302 20, 070-316 59 99
www.uddensbb.se

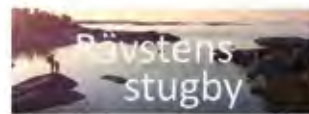
YOGA

WWW.ANNAGORANSSON.COM

070-994 58 49

SUP Yoga

SUP Uthyrning

Stugbyn i skärgården
0173-360 18, info@ravsten.se
www.ravsten.se

Förmedlar boende, hyr ut kajaker,
cyklar mm. 070-280 54 42
www.bokajak.se

Lägenhetshotell –
Konferens - Vandrarhem
med de sköna sängarna
0173-302 00
www.epokgarden.se

0173-333 13
upplandsstiftelsen.se

TAPAS, LUNCHBUFFÉ & AFTER BEACH
www.scutellas.com
0173-444141
ÖREGRUND

En lifestylebutik för honom & henne
Hamngatan 10
www.muskotfashion.se

Nyströms Motor Snesslinge

0173-140 04, 070-576 96 41
www.nystromsmotor.se

en vid havet

Guldorn: Solnedgången i havet / Stadsvandringar / Hembygdsgården med Sjöfartsmuseet / Medeltida stenkyrkan och klockstapeln / Fyrskippet Västra Banken / Strandpromenaden med Societetshuset / Badortsdagarna / Roslagsloppet / Öregrundsmåndag/Tallparken med utsiktsplatser, sandstrand och klippor...

coop
KONSUM
Strandgatan 30, Öregrund
Sommaröppet v24-33
Öppet alla dagar 8-21

MW
FORMLYCKA
INREDNING • PRESENT
www.formlycka.se • 073-352 13 33
Rådhusgatan 23, ÖREGRUND

PepNChilli
Fashioninspiration
Modebutikerna
Skärplinge & Öregrund
0294-100 80 0173-300 63

Hotell - Butik
KLOCKARGÅRDEN
Öregrund
Oasen mitt i stan,
1700-tals miljö
0173-300 65
www.klockargardenoregrund.se

17 kreatörer
1 gammal nedlagd bank
Hantverket i Öregrund
Sommaröppet varje dag
18/6-14/8
• Strandgatan 8 •
• www.hantverketioregrund.se •
• 073-151 10 05 •

Celia's
Dam- & herrkläder, accessoarer
& annat smått och gott
Strandgatan 3

Öregrund
Exklusiva drycker med skärgårdskänsla
Den lokala utmanaren!
Nya ölsorter: Ekologisk ALE & LAGER
www.oregrund.eu

restaurang
NORRSKEDIKA
HOTELL
bar & café
Ett riktigt hotell
0173-150 55
www.gamlajarnhandeln.se

SUNDBODEN
ÖREGRUND
Handverkning
möbler, kläder
sallert, café
www.sundboden.se 0173-133 64
0173-133 64 www.sundboden.se

ÖREGRUND
STRAND
HOTELLET
ÖREGRUND
Hotell, restaurang, konferens, bröllop
0173-316 00
www.strandhotellet.nu

FOTO: CAFE CHOCOLATE

Café Chocolate firar tio år

Under tio dagar 23 september till 2 oktober firar Café Chocolate i Rimbo tioårsjubileum. Det blir underhållning av alla slag. Tangoafton, Barnens Dag med trollkarl och fiskdamm, trubadur, tårtävling, musikkväll, framträdande av ungdomar för ungdomar, jubileumsmiddag, danskväll med 60-, 70-tals musik, konsert av Cajsa Stina Åkerström. Tio kronor för kaffe och fikabröd för tio kronor. Mer info på www.cafechocolate.se

Dockteater i Grisslehamn

Varje onsdag och lördag klockan 14, hela sommaren från midsommarhelgen blir det dockteater i Grisslehamn. En historiektion i ord och toner om Grisslehamn förr i tiden när kriget var nära och kärleken blommade. Skådespelarna är dockor med dräkter av Charlotte Müntzing, rösterna tillhör författaren Erik Eriksson och Lilly-Mari Freiman. Biljettpris 110 kronor för vuxen och 60 kronor per barn. Mer info på www.grisslehamn.se

forsmarks café

(i regi av forsmarks värdsbus)

Öppet 20 juni–14 augusti.
Vardagar 10.30–16.00
Midsommarhelgen stängt.

Goda smörgåsar, lättare rätter,
cheesecake, pajer och kulglass.
Försäljning av presentartiklar.

Välkommen.

Tel 0173-501 09

BOKA BESÖK OCH PROVNING

Spirit of Roslagen...

SMÅSKALIGT DRYCKESHANTVERK • FAMILY OWNED AND SMALL-SCALE DISTILLERY • 家族拥有小型酒厂 小型饮料手作坊
TEL. 0176 22 71 30 www.roslagswhisky.se

En kamin som heter
OVE

Vad har vi som inte andra erbjuder?

– Vi har en insats för
alla öppna spisar

Spisdoktorn Brasvärme Sthlm

Vi har även; Pergola • Solarventi Luftsolfångare • reservdelar till vedspisar • hämtlager med skorsten m.m.

Ritarslingan 11, Arninge Täby • 08-540 203 95 • www.spisdoktorn.com

60plus. MÄSSAN

Miss inte höstens stora seniorevent

Två roliga dagar fullspäckade med upplevelser!

GÄVLE | Gavlerinken | 21-22 september
FALUN | Lugnet Arena | 26-27 oktober
VÄSTERÅS | Bombardier Arena | 17-18 nov

Underhållning

Tävlingar

**Gratis
seminarier**

Träffa utställare inom:
HÄLSA & HOBBY
HEM & NÖJEN
MODE & SKÖNHET
VÅRD & OMSORG
KOMMUN & LANDSTING
HOBBY & HANTVERK
TURISM & RESOR
SPORT & FRITID
TEKNIK & MOTOR

Entré 60:- | Mer info på www.60plusmassan.se
60plus Mässan finns i Uppsala, Solna, Gävle, Falun, Västerås

Utställare? Kontakta oss! info@60plus.se

Forsmarks Wårdshus

White

GUIDE
REKOMENDERAD
2015

I detta vackra 1700-talsbruk ligger Wårdshuset med stor uteservering mot Bruksdammen.

Öppet dagligen juni-augusti.
Stängt midsommarhelgen.

NYHET! Helgbruncher i juli.

Lunch, middag, fest, catering
bröllop och högtidsmiddagar.

Tel 0173-501 00

www.forsmarkswardshus.se

Kustlaboratoriet i Öregrund

”Vi övervakar fiskbestånd
och miljö i Sveriges hav och
sötvatten”

Svenska lantbruksuniversitetet
Swedish University of Agricultural Sciences
Institutionen för akvatiska resurser

www.slu.se/akvatiskaresurser

Vi möblerar sommaren!
 Sommarmöbler från

Karlavagnen
 Bredvid Granngårdens utemarknad
 Östhammar
 070-687 18 76

**BLOMQVISTS MEDICINSKA
 FOTVÅRDSMOTTAGNING**

Lena Blomqvist
 Dipl. medicinsk fotvårdsterapeut
 Prästgatan 12A, Östhammar (vid Sjötorget)
 Boka via bokadirekt.se eller på 072-702 14 62
 www.blomqvists-fotvard.se Finns på Facebook

Öregrund/Östhammar »Grannstäderna vid havet«

Namnet Östhammar består av den fornnordiska ordet »hamar« som betyder stenig backe. Staden omnämns första gången 1368 då den fick sina stadsprivilegier. I slutet av 1400-talet hade farleden till Östhammar blivit så grund att borgarna anhöll om att få flytta till Öregrunds näs. Vilket bifölls och staden Öregrund föddes. Namnet betyder »grusgrundet« och antas syfta på Dummelgrundet utanför hamnen.

RESTAURANG KINA-THAI
 Vid Klackskärs camping
 ÖSTHAMMAR

LUNCHBUFFÉ inkl. sushi
 Vardagar 11.00-14.00
 inkl. sallad, dricka,
 kaffe och glass. **85:-**

MIDDAGSBUFFÉ 1 juni-15 aug.
 inkl. sallad, frukt och glass. **139:-**
 Hjärtligt välkommen

ÖPPET ÅRET RUNT!
ÖPPETTIDER:
 mån-tors 11-22
 fred 11-23
 lörd 12-23
 sönd 12-22
 Ring och boka bord NU!
TEL. 0173-175 54

HANDARBETSODEN

Här hittar ni
 det mesta för
 broderi, stickning
 och virkning.
 Välkommen

Jäsko GARN **SÄDNES GARN**

Öppet Måndag-Fredag 10-17, Lördag 10-13
 Norra Tullportsgatan 2, Östhammar tel. 0173-10975
 www.handarbetsboden-osthammar.se

A TOUCH OF SCANDINAVIA - www.jessofsweden.se

Du hittar även Jess of Sweden smycken på hemslojden i Östhammar samt Uppsala handkraft och Stickspåret i Uppsala.

**AK's
 Present & Hemtexil**

Gardiner, hemtextil, presentartikel
 och mycket mer...

Öppet:
 Mån-fre 12-18
 Drottninggatan 2
 Östhammar
 0173-212 04
 Varmt välkomna!

Schrams

INREDNING TYGER TAPETER

Välkommen till Drottninggatan 12
Östhammar
@cofrokenschram

www.fardigshuset.se

Öppet alla dagar i sommar!
Välkomna

ICA **Sommaröppet 8-23.01**
nära
Öregrund

-Din färskvarubutik vid havet!

0173-313 10
Välkommen!

Sommar & nostalgi

Stig Lindberg "Berså"
FLER PRODUKTER
FINNS I BUTIKEN!

MW
FORMLYCKA
INREDNING • PRESENT

Hilmaserien
Gilla oss på Facebook

Rådhusg. 23, Öregrund och Drottningg. 12, Östhammar
0733-521 333, info@formlycka.se, webbshop: www.formlycka.se

Wilma Golfrestaurang & Kafé,
bakverk och bröd från eget bageri.

Öregrunds GK | Telefon 0173-32452

Wilma Catering,
till stora och små fester.

Kyrkogatan 10, Öregrund | Telefon 0173-30031
Öppet 8.00-17.00 alla dagar, året runt.

www.kafewilma.se

Visste du att ... Öregrund räknar sin tillvaro som stad från 1491 och är ursprungligen en koloni från Östhammar.

Ålämningar tävlar om finast stång

Det hörs ett mjukt prasslande i rummet. Flinka kvinnofigurar klipper till gula och röda band som viras kring stålstommar. Sex stora och 36 små kronor ska bindas till Ålands officiella midsommarstång. **TEXT** Helena Forsgård **FOTO** Robert Jansson

Ålämningarna har en specialitet – rikt dekorerade midsommarstänger. Man behöver inte åka långt för att få syn på en. De finns både i Mariehamn och i många större byar runt om på Åland. De är långa som flaggstänger och pyntas med färggranna kronor och band av löv. Dessutom pryds de med olika symboler som segelbåtar, en sol,

en vimpel och en fårtargubbe. Stången reses på midsommarafton. Den får sedan stå uppe hela året och tas ner på våren och kläs i en ny fräsch skrud. Skräcksce- nariot är hällregn under midsommarhel- gen och några dagar därtill. Då kan det vackra och det granna blir grått och trist på bara några dagar.

De första uppgifterna om midsom-

marstänger på Åland är från 1700-talet. Folklivsforskaren Nils Storå, tidigare verksam vid Åbo Akademi, har en teori om varför de åländska midsommarstängerna är så pråliga och ser ut som de gör. Det hänger, enligt honom, ihop med segelsjö- farten som varit så viktig på Åland.

Midsommarstängerna med sina rår ser helt enkelt ut som fartygsmaster på land och med tiden började byarna tävla med varandra. Vem har den högsta och den mest pyntade stången? Det i sin tur ledde till den dekorationsiver som vi ser i dag.

Många har funderat på vad de olika symbolerna betyder. Har de något med fruktbarhet att göra? Står fårtargub- ben för flit och arbetsamhet och solen för livskraft? Ja, svarar en del. Nej, säger andra, som tror att symbolerna mest kommit till av lekfullhet och en lust att pryda sin stång enligt principen »man tager vad man haver».

Midsommarstängerna är inte heller stöpta i exakt samma form. En del av dem har enkla tvärlåar, andra kors- lagda. En del är mer ålderdomliga och har enklare kronor. En del kronor binds i alla möjliga färger, andra i mer strikt färgskala.

250 timmar!

Damerna i Västra Sunds marthaförening har ett ärofyllt uppdrag. De binder kronorna till den stång som reses vid friluftsmuseet Jan Karlsgården. Gården ligger i Ålands kulturella hjärta, endast ett stenkast från det medeltida Kastelholms slott. Den har rests på platsen sen 1948 och betraktas numera som Ålands officiella midsommarstång.

Just den här stången har tre tvärlåar och i ändan på varje hänger stora kronor. Varje stor krona pryds dessutom av sex små – en i varje hörn, en underst och dessutom en i mitten. Den sistnämnda kan tyckas lite onödig. Vem ser den på långt håll? Men så har det varit och så ska det vara. Stommen till kronorna är numera av järn. Förr var de av vass som

Alla kronor till Ålands officiella midsommarstång går i rött och gult. Maria Mattsson virar uppklippt papper kring stålstommen till en stor krona. Det ska viras tätt och stadigt men inte för hårt – då kan papperet gå sönder.

En av Ålands pampiga midsommarstänger. Här har man tagit ut svängarna och bundit kronor i en rad olika färger. Överst syns prydnader som segelbåtar och en sol. Efter resningen brukar det blir dans kring stängen.

Kvinnfolksgöra – inga karlar syns till när kronorna till midsommarstången vid Jan Karlsgården binds. De flesta av damerna har varit med många år och kan konsten. – En fin tradition som hör till vår midsommar, säger de.

var betydligt mer ömtåligt. Kronorna kläs med papper i gult och rött. Papperet – av samma kvalitet som engångslakan – viks dubbelt och klipps upp på ett speciellt sätt. Sedan viras det tätt kring stommen så att det bildas ett tjockt och fluffigt lager.

Tålmod och flinka fingrar är bra att ha. Det tar sin tid. Vårt rekord hittills är sju kvällar på 10–12 kvinnor, säger Ann-Christin Karlsson i föreningen.

Det betyder grovt räknat 250 timmar enbart för att få till de färggranna kronorna!

Damerna jobbar på. Tre klipper till banden, de övriga klär in stommarna. Det prasslar mjukt i rummet, kvällssolen skiner in genom de spröjsade fönstren på lillstugan på Jan Karlsgården och snart doftar det lovande av kaffe. Hur bråttom man än har hinner man alltid med en kopp.

Det hör till att resa en vacker midsommarstång. Det är viktigt att traditionen hålls vid liv, säger damerna.

Hjälmar på huvuden

Resningen av stången är inte helt riskfri. Det har hänt olyckor med dödlig utgång när stången rasat i backen. Numera har männen, som reser stången vid Jan

»Det prasslar mjukt i rummet, kvällssolen skiner in genom de spröjsade fönstren på lillstugan på Jan Karlsgården och snart doftar det lovande av kaffe. Hur bråttom man än har hinner man alltid med en kopp.«

Karlsgården, hjälm. De mest ålderdomliga stängerna, till exempel den i Storby på västra Åland, har fortfarande en rotknöl som grävs ner i en grop och de är överlägset svårast att resa. De flesta andra har en flaggstångsföt. Förutom kronorna ska stången ha band av löv, oftast av asp, och de knyts några timmar före resningen. I många byar får alla intresserade vara med i lövbindingen. Titta i lokaltidningarna för tid och plats!

»Midsommarstången mot aftonröd sky reses av villiga händer«, heter det i Ålänningens sång som alltid sjungs när stången rests. Men faktum är att många stänger i dag reses mitt på dagen.

Det är inget konstigt med det, säger etnologen Chatarina Lönnroth-Sundman som skrivit en bok om midsommarfirandet. Alla traditioner förändras under årens lopp. Ingenting är statiskt fastän vi gärna vill tro det. Det är intressant att studera orsakerna till förändringarna.

– I våra dagar spelar mat och dryck en mycket större roll än det gjorde tidigare. Många började välja bort stångresningen på kvällen för att i stället sitta med goda vänner och äta en rejäl midsommarmiddag. Därför reses stången mitt på dagen i många byar för att folk ska hinna med både och, säger hon. 🐦

Trosa Världens ände«

Trosa är känt som stad sedan 1300-talet och är därmed en av Sveriges äldsta städer. Eftersom landskapet runt ån är flackt, har landhöjningen resulterat i att havet dragit sig tillbaka och landarealen ökat. Staden låg från början cirka en halv mil inåt landet fram till slutet på 1500-talet. Redan i början av 1400-talet var Trosa en betydande handelsplats och stadsprivilegium erhöles år 1610 på den plats Trosa ligger idag.

Veterinärbåt i skärgården

I sommar startar Roslagens Smådjursklinik en veterinärbåt med hemmahamn på Rådmansö utanför Norrtälje. Målet är att utöka servicen för djurägare boende i skärgården och minska stressen för djuren vid båt- och bilresa. Veterinärbåten är fullskaligt utrustad med labb och mobil teknisk utrustning. Mer info på www.veterinarbaten.se

Rune Wikström

Grattis Båtmagneten och Wikströms Fisk

Denna gången vann Båtmagneten halvsidan och Wikströms Fisk en mindre annons i vår dragning bland annonsörer som bokat i »god tid«. Bägge blev överraskade och glada när vi ringde upp och gratulerade. Grattis än en gång.

Visste du att ... Arholmaborna förr dansade i båkens tornrum?

Café Chocolate

– DIN MÖTESPLATS I RIMBO!

- ♥ Vegetarisk mat
- ♥ Hembakat bakverk
- ♥ Ekologiskt rättvisemärkt kaffe/te
- ♥ Italiensk glass
- ♥ Kulturevenemang
- ♥ Personlig service

Även gluten-, socker-, mjölk- och laktosfria bakverk.

Öppet:

Mån–fre 9.00–16.30, lör 11.00–14.30

0175-710 50 Varmt Välkomna!

Hemsida: cafechocolate.se Gilla oss på

Båtturer

Fasta turer till: Skarv och Röder
Söderarm och Himmelskär
Fredlarna och Norrpada
Kallskär och Rödlöga
Från Simpnäs, Gräddö och Råfsnäs

Per Eliasson sjötjänst

070-660 03 62

www.per-eliasson.se

TRANSPORT MED KRAN FÖR MATERIALTRANSPORTER

UTLÄGGNING AV BOJAR SAMT FLYTBRYGGOR

BYGGER BRYGGOR

Bromskärsvägen 74, 760 17 BLIDÖ

Tommy Westerman 0709-32 97 95

tommy.bygg@telia.com

DIN LOKALA MASKINUTHYRARE

- med bästa servicen -

Vi är även stora på marksten och murar.

Återförsäljare för Benders och Starka m.fl.

HYRESHUSET

Maskinuthyrning för proffs och händig

Höstgatan 1, Norrtälje

Tel. 0176-153 40

KÖTT FRÅN ROSLAGEN!

GRILLÅDA

10 KG KÖTT: Kotletter, karré, flintastek och revbensspjäll. **700:-**

Vi har även hamburgare, lammkorv och bratwurst

Försäljning av frysvaror. Öppet fredagar 9–18.
Färska varor säljs på beställning, tel 0175-54 41 55

NÄRPRODUCERAT PÅ RIKTIGT!

www.slaktochark.se

9.7.2016
Köringsunds Loppet
www.karingsundsloppet.ax

9.7.2016
SEMESTERLOPPET
ÅLAND
www.semesterloppet.ax

13.8.2016
Bomarsund TRAIL RUN
www.bomarsundtrailrun.ax

26-27.8.2016
HÄRINGSUND triathlon
SCANDINAVIAN QUALIFYING RACE
PROUD MEMBER OF THE ESCAPE TO ALICANTE TRIATHLON SERIES
WWW.TRIATHLON.AX

17.9.2016
ÅLAND SWIM RUN
TOUGH ENOUGH
www.swimrun.ax

ÅLAND EVENT info@alandevent.com ÅLAND TRIATHLON CLUB

Välkommen till Skansholmens Sjökgrog och Bistro

Skansholmens Sjökgrog fick 1998 som första krog i Sverige sedan 1865 tillstånd att bränna sitt eget brännvin. Ett brännvin som endast serveras till gäster på denna krog. På Skansholmen finner Ni Sveriges första lagliga hembränningsapparat. Ni bjuds på exklusiv mat i Skansholmens Sjökgrog eller förstklassig Barbeque i vår Bistro. Tillagat av vår köksmästare med personal.

Skansholmens
SJÖKGROG

Skansholmens Sjökgrog
Mörkö 153 93 Mörkö
Tel Växel: 08-551 550 66
Fax: 08-551 550 65
E-post: info@skansholmen.com
www.skansholmen.com

Skärgårdens eget Venedig

Kärt barn har många namn. Den lilla staden Trosa har fått epitet som Sveriges Venedig och Världens Ände. En promenad längs Kulturstråket kan förklara mer. Efter vårt strosande lägger vi till attributet Punschens Högborg. Åt »det kära lilla barnet«.

TEXT: Josefin Ekberg FOTO: Trosa Turistcenter

TIPS: Är du kär – åk till Trosa. Är du inte kär – åk till Trosa i alla fall så kommer du att bli det.

»Världens Ände. Du reser runt i livet och travar hit och dit. Nu kan du sluta vandra. Du kommer bara hit.«

En vackrare och gulligare stad får man leta efter.

Här är det lätt att drömma sig tillbaka till 1800-talet. Staden och broarna är väl bevarade med sin snickarglädje, punschverandor, torget, rådhuset och stadshotellet. Genom hela härligheten flyter Trosaån. Närheten till vattnet och det romantiska för lätt tankarna åt Venedig. Husen har exotiskt klingande italienska namn som Villa Miramare vilket betyder ungefär huset »mål havet«. Det lär till och med ha funnits en gondol i Trosaån.

Havet har alltid varit viktigt för Trosaborna eller »trosingarna« som de brukade kallas. Fisket var stadens viktiga handelsvara. Om somrarna flyttade stadsborna ut till skärgården för att fiska. Skärborgare fick de heta. Ett sådant hem ser vi längs Kulturstråket, en folder som Trosa Turistcenter ger ut. Nummer 18 på kartan är Åbladstugan. En av Trosas

äldsta hus och det enda bevarade skärborgarhemmet. Det byggdes upp efter rysshärjningarna 1719.

Mitt i centrum, vid Trosa turistcenter och Rådhuset ligger Torgbron, stadens äldsta bro. Här finns flera små butiker att stilla sin shoppinglust i. Ett unikt klädesplagg eller en ny designpryl till köket kanske? På andra sidan ån ligger Stadshotellet. Här var dåtidens kulturelit stamgäster. Kanske drack de punsch till och med. Troligtvis. I närheten ligger också Antons Krog. I det vackra huset har det varit polis- och brandstation. Tornet på taket kommer ursprungligen från Rådstugan. Om somrarna är det ofta musikunderhållning här.

Romantisk liten stad

Vi styr våra steg längs med Västra Långgatan och hittar till nummer fem på kar-

tan. Garvaregården med Stadsmuseet. Det är en kulturminnesmärkt hantverksgård från 1700-talet. Här bedrevs länge garveri. Skinnet garvades med höns gödsel och på grund av stanken byggdes det höga staketet. Idag finns här café och hantverksbod. Öppet om somrarna.

Vi strosar tillbaka och till andra sidan ån och passerar Marsipangården med sina egentillverkade praliner och upptäcker sen Punschgränd. Här låg bolaget Trosa Spirituosa som framställde trosapunsch. Väl framme i hamnen kommer vi till det kanske mest romantiska av allt. Kärleksstigen som leder till Suckarnas bro. Piren lär ha fått sitt namn efter alla saknadens suckar när ångbåten åkte iväg med sommargästerna om hösten. Eller var det lättadens suckar? Hur som haver. Dess namn i Venedig, fick sitt namn efter fångarnas tunga suckar då de fördes över bron till sina celler.

Till slut kommer vi då till »Världens ände« – det vill säga en stenrundel som heter Smörbyttan vid hamnpirens ändpunkt. Hit men inte längre kommer vi. Men det gör ingenting för här vill man gärna stanna.

Ps. Det här var bara ett litet axplock av allt man kan se längs Kulturstråket. 🐦

Fakta TROSA

FOLDERN KULTURSTRÅKET finns att hämta hos turistbyrån i Rådstugan på torget. För barnen erbjuds en tipsrunda »Hitta lätt – gissa rätt«. Andra broschyrer är Konstpromenad i Trosa och Kolla Husen. Under sommaren erbjuds

också guidade vandringar tisdagar klockan 15. Vandringen tar cirka en timme och kostar 40 kronor. **Mer info:** Trosa Turistcenter, 0156-522 22. www.trosa.com

»Staden och broarna är väl bevarade med sin snickarglädje, punschverandor, torget, rådhuset och stadshotellet.«

NAMN: Åsa Meurling **YRKE:** Präst **ÅLDER:** 53 år
BOR: Stavnäs **FAMILJ:** Två vuxna döttrar, barnbarn
UPPVÄXT: Alstermo i Småland **INTRESSEN:** Måla, musik, film och natur bland annat.

Prästens tro, hopp och skärgård

Hon har som sitt jobb att bland annat viga förälskade par. Självt söker hon fortfarande efter den livslånga kärleken. Vi kunde följa henne i ett TV-program där präster dejtade potentiella blivande livskamrater. Möt skärgårdsprästen Åsa Meurling.

TEXT: Hans Brandt FOTO: Magnus Liam Karlsson MLK/SVT/TT

Beger man sig längst österut på Värmdö och åker över Djuröbron hamnar man på Djurö. Där mitt i byn träffar jag Åsa Meurling i församlingshuset. Församlingen innefattar öarna Djurö, Möja, Runmarö och Nämndö samt Sandhamn. Cirka 4 000 människor bor här året om men på sommaren mångdubblas befolkningen genom fritidsboende och turister.

Åsas väg till prästyrket har inte varit rak. Hon föddes och växte upp i Alstermo i Småland, blev senare köksbiträde och kock på Graninge Stiftsgård utanför Stockholm, bildade familj och bodde på Lidingö.

Funderade mycket på vad hon skulle läsa och valet stod mellan psykologi eller teologi. Teologin »vann« och Åsa utbildade sig till präst och blev klar 2006. En passande tjänst blev ledig i Örebro varför flyttlasset gick dit. Hon längtade dock till närheten till vatten och för två år sedan sökte hon och fick tjänsten i Djurö som hon trivs sååå bra med.

Många förknippar namnet Åsa Meurling med TV-programmet »Tro, hopp och kärlek«. Åsa deltog i detta datingprogram där präster medverkade och hon fick många erfarenheter. Bland annat att programmet spelades in under två så korta veckor. Under denna knappa tid var det svårt att bland ett

antal »kandidater« få en grundlig uppfattning om den eventuella partnern och det funderas fortfarande ...

Hon tyckte det var kul att delta för egen del och programmet gav även mycket positiv respons för kyrkan.

Populär till bröllop

Att vara präst i en skärgårdsförsamling med många öar innebär resor och mycket logistik för att förflytta sig med hjälp av taxi- eller Waxholmsbåtar. Åsa upplever varje ös karaktär såväl till topografin, och belägenheten. Öborna är på sitt sätt också formade av den egna ön. Allt detta är en utmaning såväl som en behållning tycker Åsa som har mycket oregelbundna arbetstider för att få schemat att gå ihop.

Intresset för kyrkoaktiviteterna har ökat. Framförallt vid de stora helgerna

och det varierar naturligtvis också med årstiderna i en församling som denna. Sommartid är Djurös så vackra och sjönära kyrka också mycket populär för bröllop. Begravningarna fortgår på traditionellt sätt och man märker ingen uppgång i antalet askspridningar i havet som på en del andra orter. Kanske beroende på att gravarna med många skeppare och lotsar ligger så väldigt nära havet.

Åsa arbetar för att kyrkan skall fortsätta att bli en ännu mer öppen kyrka och en naturlig mötesplats och man ordnar till exempel »Kreativa dagar«, samtalsgrupper och soppluncher.

– Att arbeta och bo på en liten ort är en fördel då man lättare lär känna församlingsmedlemmarna och kan bygga relationer, tycker Åsa.

– Vill man göra något annat kan man ta bussen till stan, säger hon.

På lediga tider målar gärna Åsa, lyssnar på musik, tittar på film, ägnar sig åt de två utflugna döttrarna och barnbarnen, cyklar och andas ut i naturen, är gärna vid vattnet eller åker till den »yttre skärgården« exempelvis till Gotland och närbelägna öar.

Fylld av kyrkliga skärgårdsinsikter återvänder vi till fastlandet och kommer gärna tillbaka. 🐾

»Åsa upplever varje ös karaktär såväl till topografin, och belägenheten. Öborna är på sitt sätt också formade av den egna ön. Allt detta är en utmaning såväl som en behållning ... «

Vi kan södra skärgården

Specialister på fastigheter i Stockholms södra skärgård
08-501 518 80, www.dalaroskargard.se

Välkommen till
Fjärdlånga vandrarhem
enkelt boende i en underbar miljö!

Telefon: 0735 - 955 303, 08-501 560 92
www.fjardlang-huvudskar.se

»Haninge – Inte bara skärgård«

I Haninge ingår en omfattande arkipelag med flera tusentals öar, holmar, kobbar och skär där några av de större är Björnholmen, Utö, Ornö, Fjärdlång, Muskö, Kymmendö och Huvudskär, samt halvön och naturreservatet Gålö. I Haninge ligger också med 55 km vandringsleder genom orörd Tyresta nationalpark. Söder om kommundelen Jordbro finns ett litet naturreservat med namnet Gullringskärrret. På linje i skogsområdet Hanveden ligger Rudans-, Paradisets- och Tornbergets naturreservat. Totalt 17 reservat finns inom kommunens gränser.

Välkommen till Haninge

– vi är en **bra** del av Stockholms skärgård!

Utö • Dalarö • Gålö • Huvudskär
Fjärdlång • Ornö • Kymmendö
Nåttarö • Rånö • Ålö • Muskö
Tyresta nationalpark

www.visithaninge.se

Foto: Magnus Wegler

Ny båtlinje till Söderarm

I sommar blir det enklare att ta sig till Söderarm i yttersta skärgården vid Ålands hav. Tack vare ABBA-Björn som sponsrar en ny båtlinje till ön. Båtturerna går två dagar i veckan från Kapellskär tur och retur. Onsdagar och torsdagar från 6 juli till 4 augusti. Enskärs Sjötransport kör med sin taxibåt som tar 12 passagerare. Pris 220 kronor. Biljetter säljs hos turistbyrån i Norrtälje. Mer info på www.soderarm.com och roslagen.se.

KAMPANJ RADAR INGÅR

VID BESTÄLLNING AV MARELL 850WA INNAN 30 JUNI 2016

MARELL 850WA TAR DIG IN I FRAMTIDEN

www.marellboats.se

Hargs Bruk ligger i norra Uppland och har en historia som går tillbaka ända till 1668.

I dagsläget består verksamheterna av Skogsbruk, Jordbruk, Fastigheter och Jakt

Beställ din köttlåda, nöt eller lamm, från Hargs Bruk. Djuren är födda, uppväxta och utfodrade på Hargs KRAV-certifierade lantbruk. Boka din jaktupplevelse i vacker natur hos oss. Vi erbjuder bland annat vakjakt på vildsvin och pürsch på råbock. Besök hargsbruk.se eller ring 0173-887 77 för mer information.

1 APRIL Gudingarnas uppvaktning har börjat.

Fakta **REPORTAGE**

Ejderreportaget från Lånan publicerades våren 2015. Det finns att läsa på www.magasinskargard.se eller skicka efter ett fysiskt ex.

A photograph of a wooden duck house on a rocky shore. The house is made of light-colored wood and has a dark, arched entrance. A brown duck is standing in front of the entrance. The house is surrounded by tall, dry grasses and reeds. In the foreground, a black and white duck is standing on the ground.

Dagbok vid ejderns kojor

Inspirerad av ejdervaktare på Lånan i vårt grannland, började Roine Karlsson snickra ihop ejderhus av bräder. Ett projekt som nu sprider sig till andra. Läs Roines dagbok om tidiga morgnar vid ön Morgongåvan och hans gåva till ådorna. TEXT O FOTO: Roine Karlsson

10 APRIL Parningslek.

21 APRIL Truten lurar i bakgrunden.

»Från bryggan på land har jag ostört kunnat ta del av ejderns familjeliv.«

Det är många läsare som hört av sig efter vårt reportage om ejderhusen på ön Lånan i Nordnorge. Där har man byggt kojor åt ådorna i hundratals år. Jag gjorde ett mindre lyckat försök förra våren på Rådmansö. Då flyttade bara ett måspar in. Det berättade vi om i vårnumret. Efter det började ejdervänner höra av sig för att bygga egna holkar. Folk ville helt enkelt hjälpa den utsatta fågeln. Man ville få tips på storlek och placering av byggena.

I våras fanns säkert ett hundratals ejdervillor utsatta från Hävringe i söder till Rådmansö i norr. Utanför Oxelösund har ornitologer och elever från Öknaskolans jakt- och viltvårdsprogram placerat ut ett 60-tal ejderhus på Hävringe. Och i skärgården utanför Nynäshamn bevakar fotografen Magnus Rietz sina ejderskydd. I naturreservatet Riddersholm har Skärgårdsstiftelsens tillsyningsman Gunnar Lodin byggt sina kojor. Möja, Blidö, Furusund, Fejan och Lygna är flera öar dit den norska modellen spridits.

Efter förra årets misslyckade projekt då inte en enda ejder flyttade in i någon av mina två holkar, har jag i år gjort större ingångshål med reservutgång där bak. Vid Morgongåvan som skäret heter, har jag varit på plats före solens uppgång under 45 mer eller mindre händelserika morgnar. Det har blivit över 100 timmar. Från bryggan på land har jag ostört kunnat ta del av ejderns familjeliv. Jag ville följa ådornas mest dramatiska tid och kröna det med en lyckad häckning i minst en av mina tre nyrenoverade holkar. Här följer ett axplock ur min ejderhusdagbok:

25 APRIL Aprilväder.

26 APRIL Havsörnen är ett hot.

Rapport från **MORGONGÅVAN**

FREDAG DEN 1 APRIL

Ejdern här! Nu är det vår.

SÖNDAG DEN 3 APRIL

Joel (min son) och jag kör ut tre stycken ejderhus till skäret Morgongåvan. Ett nytt och två gamla. Nu med större ingångshål och reservutgång.

ONSDAG DEN 6 APRIL

Fortfarande för mörkt för att fotografera. Men jag kan se att ejdrarna redan börjat para sig. Jag räknar till nio honor och 19 gudingar.

LÖRDAG DEN 9 APRIL

Kall morgon med frost. En åda spanar in i holken som stod tom förra våren. Lite senare släss två honor om den mittersta bostaden. Det här ser lovande ut. Klockan är sju. Nu kan jag åka hem och äta frukost.

SÖNDAG DEN 10 APRIL

Det är full fart på ejderns spel. Jag ser flera parningar på de blanka vattenet. En fantastisk morgon med alfågelnas sång.

ONSDAG DEN 20 APRIL

Nu ligger hon där! I holken som fått ett större ingångshål och reservutgång. Nu hoppas jag att hon kommer att ligga här i nästan en månad.

Ruvningstiden tar 27 till 28 dygn.

TORSDAG DEN 21 APRIL

Idag ligger också en åda i trekantsholken. Hon fräser år gråtruten som är på äggjakt. Jag hoppas att holken ger henne skydd.

LÖRDAG DEN 23 APRIL

En hungrig korp jagas snabbt bort från skäret av en strandskata. Den får hjälp av en flock måsar. Flera ejderpar visar idag intresse av mittenholken som fortfarande står tom. Nöjt kan jag se att honan i holken till höger ligger kvar.

MÅNDAG DEN 25 APRIL

Bakslag med snöbyar. Skönt att veta att ådorna har tak över ryggen. Medan fiskmåsar har det svårt med sina bon.

TISDAG DEN 26 APRIL

En brutal morgon med örn och gråtrutsbesök. Det blir ett jäkla liv på måsar och trut.

Örnvarning! När ungörnen landat börjar den sin vandring kors och tvärs över skäret. När den lyfter ser jag att den har ejderdun i klorna.

Gråtruten hittar ett ägg som den släpper i berget,

26 APRIL
Trutarna är sugna på ägg.

10 MAJ
Måsen vill bo
i kojan.

16 MAJ Nykläckta ungar.

16 MAJ Alla hjälps åt att skydda ungarna.

men blir då bortjagad av en kråka som vill dela måltiden. Tack och lov får honorna i holkarna ligga i fred.

LÖRDAG DEN 30 APRIL
En ensam åda uppvaktas hela tiden av ett tjugotal parningstokiga gudingar. På vattnet ligger ett tusental alfåglar och sjunger.

MÅNDAG DEN 2 MAJ
Måsarna som häckar på Morgongåvan blir rasanade på en havstrut som vill ha måsågg till frukost. Måsarna gör allt för att jaga bort den större truten.

TISDAG DEN 3 MAJ
Full fart på näringslivet med grävsopor och lastbilar redan klockan 06. Annars brukar det inte braka lös förrän klockan 07. Det är då

båtarna hämtar alla hantverkare som ska ut och jobba på någon ö.

TORSDAG DEN 5 MAJ
Havstrut mobbas av mås. Jag får stå många timmar innan ådorna i mina holkar avslöjar sig. Vissa dagar tror jag att de avbrutit sin häckning. Då solen når in i öppningen kan jag se att det rör sig där inne.

SÖNDAG DEN 8 MAJ
Jag har vid flera tillfällen sett hur gudigarna går upp för att titta till sina ådor när de ligger och ruvar. Gråtruten som inte är välkommen på skäret passar ändå på att para sig här. Ett grågåspar simmar förbi med fyra nya ungar.

TISDAG DEN 10 MAJ
Gråtruten är det största hotet när den patrullerar

»I dag ser jag 15 ungar och båda mina holkar med ejder är tomma.«

av ön på sin äggjakt. Fiskmåsparet flyttar in i den sista holken. De stjälar bomaterial från holken där ådan ligger.

LÖRDAG DEN 14 MAJ
Fortfarande är det flera ådor som är uppe på land och letar efter en plats att ligga på. En av dem provligger holken som redan är upptagen. Honan som ruvar till vänster verkar inte ha någonting emot att dela bostad.

SÖNDAG DEN 15 MAJ
Skitväder. Måste ändå iväg till skäret. Förra året såg jag de första ungarna den 17 maj. En

av holkarna ser obäddad ut. Kan det vara så att honan har gått ut med sina ungar i natt. Jag ville ju vara med! Snart hör jag honornas lockande och ungaras pipande. Och där simmar årets första åtta små ungar.

MÅNDAG DEN 16 MAJ
I dag ser jag 15 ungar och båda mina holkar med ejder är tomma. Jag som hade hoppats på att få vara med när honan klev ut ur holken med sina små.

TORSDAG DEN 19 MAJ
Ser bara fyra ungar. Elva saknas redan. Nu är

honorna fler än gudingarna (15 honor och bara nio gudingar). En åda som har sällskap av hanen går in och lägger sig i »pyramidholken«. Ska jag få en häckning till? Nu är det bara 15 alfåglar kvar av de tusen som sjöng in våren. De andra är på väg för att häcka på tundrorna i nordost. Sommaren är här!

Nu är vi nyfikna på hur det har gått för alla andra ejdervänner. Hör gärna av er och berätta. Maila till info@magasinskargard.se eller ring Roine på 070-314 49 43.

bullandö krog

WERMDÖ

N 59° 17'9, E 18° 39'2

Öppet alla dagar
april - oktober

Musikkvällar på bryggan
juli - augusti

Festvåning
upp till 96 gäster

Julbord från skärgården
december

Restaurang
Catering

Festvåning
Konferens

08-571 458 54

www.bullandokrog.se

13 radhus med havet runt hörnet

I Rindö Hamns lummiga ekbacke skapas tretton vackra radhus som präglas av stilren design och modern funktion. Den smarta planlösningen andas rymd och atmosfär, materialvalen är av god kvalitet och känslan för detaljer är hela tiden närvarande. Utanför dörren hittar du en generös terrass och en smidig liten trädgård. Självklart har du även möjlighet att välja till en båtplats. För precis runt hörnet, där finns havet.

Det anrika regementsområdet Rindö Hamn är en levande skärgårdsidyll med skola och barnomsorg på nära avstånd, småföretag, en marina och närhet till flera friluftaktiviteter. Allt på bekvämt pendlingsavstånd till Vaxholm och Stockholm.

INFLYTTNING VÅREN 2017

Gör din intresseanmälan på
www.rindohamn.se

VASALLEN • www.rindohamn.se • www.facebook.com/rindohamn

Från Rindö Hamn når man Vaxholm med bil på 15 minuter och Stockholm på 45 minuter från både norr och söder. SL trafikerar Rindö Hamn och Waxholmsbolaget lägger till vid Grenadjärbryggan.

Följetong Del 5

Omöjligt är ett hjärnspöke

AV Eva Kullgren

Resumé: När barnen var utflugna bestämde sig Eva Kullgren för att förverkliga sin gamla dröm – att segla på världshaven. Hon trotsade alla som varnade henne och gick helt sonika och köpte sig en segelbåt och seglade iväg. I boken »Omöjligt är ett hjärnspöke« kan vi följa Evas äventyr och upptäcka hur problemen som uppkommer löser sig. Mer eller mindre.

Från Korfu till Santa Maria de Leuca tog det tid men det spelade inte längre någon roll, eftersom jag lärt mig tålmod. »Jag bara fångar dagen som sköldpaddor gör« och sedan plötsligt var jag i ett nytt land, ett land där de nästan pratar så man begriper. Det har varit mycket ansträngande att behöva lära sig nya hälsningsfraser, att räkna, att handla och att lyssna på väderrapporten på alla dessa nya språk. Jag pratar spanska och italienska är mycket likt, det kändes som himmelriket. Att upptäcka »Shakerato di mandoria« var också underbart. I Rumänien och Turkiet drack de »mud coffee«, i Grekland serverades Frappe och nu bjöds på kaffe med skummad mandelmjök, som en kall cappuccino fast mycket bättre.

I Italien mötte jag några vänner som skulle segla med mig men de blev upprörda över motorn och kallade på hjälp. Carmelo och hans söta lilla familj kom till Olina och trots att han inte var mekaniker lyckades han återuppliva min motor igen. Min gamla Volvo Penta gick igen, det läckte fortfarande in olja i motorn men jag kunde använda den med stor försiktighet. Vi hade mycket trevligt under reparationsarbetet. Vi

åt, drack och pratade. Jag döpte min motor efter honom och skrev »San Carmelo, patron de Volvo Penta« på locket.

Jag sa adjö till mina vänner och fortsatte ner längs Karibiens kust, gick genom Messina Strait och ännu en gång var jag i ett nytt hav, Aeolian Sea. Jag kallar mig »Eva Seven Seas« och försöker leva upp till det namnet. Det finns några intressanta öar i det havet, vulkanöar som är aktiva. Det är fascinerande att segla runt Stromboli på natten för att vulkanen spritar ilsket eld och man ser hur glödgad lava rinner längs berget. Du kan fiska upp lavastenar som flyter i vattnet eller ta ett stinkande men hälsosamt bad på någon av dessa öar. Det var stiltje i en vecka men trots att ankarvikarna var överfulla var det ett trevligt ställe att invänta vind på.

Slutligen kunde jag fortsätta till Sardinien. Det finns massor av läckra platser att ankra på i Italien men något som få vet om är »posto de transito«, en lag som tillåter dig att stanna gratis i hamn en natt. De italienska marinorna är mycket snobbiga och dyra. Jag föredrar att ligga utanför i de »normala« hamnarna med »normala« människor.

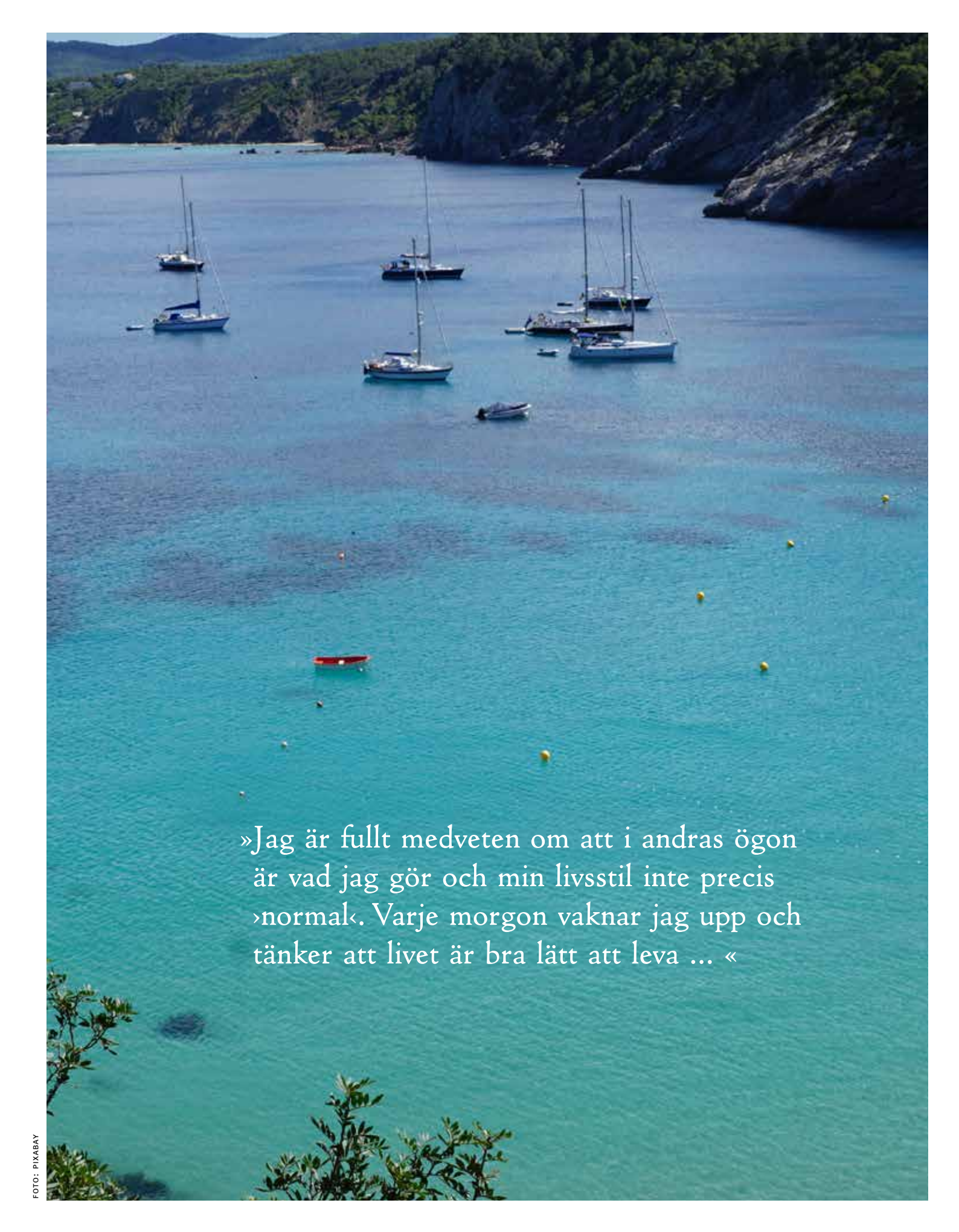
I det här fallet menar jag nog att definitionen »normal« är människor som jag känner mig avslappnad tillsammans med. Jag är fullt medveten om att i andras ögon är vad jag gör och min livsstil inte precis »normal«.

Varje morgon vaknar jag upp och tänker att livet är bra lätt att leva. Känner mig avslappnad och nöjd med mig själv. Till min stora förvåning såg jag alla dessa italienska män som vek upp kragarna på sina pikéskjortor för att på baksidan står det dyra varumärkets namn. Där de passerar ett skyltfönster stannar de upp och ordnar till sin backslicks kammade frisyre. Jag tror det var mode att hänga en liten väska runt axeln och till och med polisen var snobbigt klädda och hade en liten löjlig väska nonchalant släng över axeln. Lyckligtvis är kläder och frisyre bara ett skal och innanför det skalet är människorna mer eller mindre lika. Det kan vara svårt att se genom dessa skal ibland, särskilt om man varit till havs långt från mode och liknande bekymmer. Det kan kännas som man hamnat bland utomjordingar.

Från Sardinien åkte jag direkt till Balearerna. Sedan Kreta har jag haft en GPS. Det är verkligen busenkelt att navigera, bara genom att trycka på en knapp får du din position. Teknologi är fenomenalt men man kan bli beroende av den. I Cykladerna föll jag i vattnet med min dator och ända sedan dess saknade jag den enormt mycket, särskilt att kunna »skypa« med mina barn.

Två och ett halvt år tidigare hade jag ringt upp mina vänner i Spanien och berättat den fantastiska nyheten att jag köpt en liten segelbåt. »Jag kommer snart till Spanien« sa jag men det var förstås innan jag tittat på kartan över Europas vattenvägar och bestämt mig för att ta Donau ner till Svarta havet. Nu var jag där, det kändes bra att sätta fötterna på marken i Menorca. Med ett stort leende på läpparna sökte jag upp en telefon och sa »Ja, jag gjorde det. Jag är här. Vi ses snart.«

Tro det eller ej, när jag lämnade Menorca gick rodret sönder igen(!).

»Jag är fullt medveten om att i andras ögon är vad jag gör och min livsstil inte precis ›normal«. Varje morgon vaknar jag upp och tänker att livet är bra lätt att leva ... «

Fakta:

För tillfället är Eva tillbaka hemma i Sverige. Men hon planerar att resa iväg på nya seglingsäventyr så snart det är möjligt. Vill du komma i kontakt med Eva Kullgren och boka henne som föreläsare? Antingen kan du maila på eva7seas@yahoo.se eller ring henne på 072-835 43 01.

Eva var ensamsegelare men inte ensam.

Olinas roder gick sönder. Igen.

Som tur var hade jag mina tampar på vardera sidan att styra med och det var inte lika skrämmande som när det hände i Grekland. Jag fattade beslutet att fortsätta till Ibiza, 150 nautiska mil, eftersom jag har en väninna som bor där och kanske kunde hjälpa mig. Denna tampkonstruktion gjorde det svårt att manövrera men vädergudarna var snälla mot mig och mitt enda bekymmer var att tamparna skulle gnagas av. Jag dök ideligen i och kollade på tampen. Den fransades sakteligen lite där den gick genom hålet men jag hade valt en tjock tamp som höll ända till Ibiza. Oh, vad jag är glad över att vara en envis dam som tjatat om tampen. Bara ifall någon tvivlar ... Det är möjligt att styra utan rorkult.

Det var trevligt att träffa min väninna igen. Hon bjöd på god mat, dusch och tvättmaskin men det bästa av allt var att hon satte mig i kontakt med andra seglare. Snälla människor som hjälpte mig mycket. Olina lyftes upp på land i Ibiza town, på marinan Botafoch, rätt dyrt men de tillät att andra än marina auktoriserad personal jobbade med båten. Det är en professionell marina och efter äventyret på parkeringsplatsen i Grekland tyckte jag att mina nerver var väl värda utgiften. Där tog jag miste(!). Jag påpekade för en vän att det var konstigt att de inte la säkerhetslinor mellan bältena för att förhindra

»Jag påpekade för en vän att det var konstigt att de inte la säkerhetslinor mellan bältena för att förhindra att de halkar isär. I precis samma ögonblick slank Olina i backen.«

att de halkar isär. I precis samma ögonblick slank Olina i backen. En plågsam upplevelse att se henne ligga där med hela hennes vikt på sidvantet.

Jag höll händerna för ögonen och vågade inte titta upp förens hon kommit på rätt köl igen. En av arbetarna hade mage nog att skryta för mig hur han hade räddat Olina genom att hålla emot med sin skuldra. Kom igen, hon väger nästan fyra ton. Antingen har han ingen självinsikt överhuvudtaget eller så tror han sig vara Superman. Jag skulle lätt ha kunnat peta omkull den lille gubben med lillfingret, men det sa jag inte. Marina Botafoch bytte ut ett vant som uppenbart var skadat och erbjöd mig 80 euro i rabatt, generöst med tanke på de avgifter de tar ut ... Jag försökte att få någon slags rapport om incidenten men de vägrade.

Det är så beklämmande med dessa

kapitalistiska vampyrer. Om jag haft råd att betala en advokat hade jag nog fått en avsevärd summa pengar. Två veckor efter olyckan upptäckte jag en spricka i träbalken under masten och det kändes klokt att förstärka den med en stolpe. Jag använde en byggnadsstolpe som var ruskigt ful men stark. Den målades svart och med röd färg och tibetansk skrift skrev jag »Om Mani Padme Hum« på den. Jag är inte buddist men jag tror att ett mantra på en sådan strategisk plats kan inte vara fel. Jag måste använda mig av akrobatiska talanger för att komma i säng men jag försöker att tänka positivt om den magiska kraft som skickades upp i masten och tillsammans med vinden för Olina mot nya horisonter. Vi har skoajat om hur jag ska trycka ner mina älskare genom däcksluckan och hålla dem inlåsta som sexslavar men jag har

inte hittat den rätta slaven ännu ...

Med massor av hjälp blev rodet reparerat. Det behövdes ingen säkerhetstamp längre och några bultar fick bytas ut. Trälsten fick en reparation, botten blev skrapad och målad. Allt detta på en vecka. Jag var bankrutt, hade överskridit mitt konto, var skyldig en massa pengar och jag behövde en biljett till Stockholm till mitt barnbarns födelse. Jag fick sälja souvenirer på ett gatustånd men tjänade inte tillräckligt, så jag seglade över till Formentera och ställde upp massagebänken på stranden. Pengar började strömma in men hösten stod för dörren och jag insåg att jag inte skulle ta mig till Kanarieöarna för vintern. Jag var vid en sällsamt vacker strand, mycket långsmal med fin botten för ankarer på vardera sidan, en perfekt vattentemperatur och en så enastående solnedgång att inget spelade längre någon roll. Inget trafiklarm, inga discolampor, bara lugn och ro. Formentera är en sagolik ö och Kanarieöarna fick lov att vänta. Jag hade fått nya trevliga vänner och vi hade roligt ihop, lagade mat och spelade musik ihop på kvällarna. Det var en härlig tid.

Säsongen närmade sig sitt slut, turisterna lämnade och servitörerna hade tid att komma ner till stranden. Jag vill återberätta en historia från min dagbok: »Balearerna är fantastiskt vackra, framförallt Formentera med sina mjuka sanddynor och turkosa vatten. Hela sommaren lång kryllar det av turister och kommersen är i full gång. Plöstligt en dag i oktober blir det tyst. Barerna stänger och det är bara ett par öbor och vinden kvar. Säsongarbetarna tar färjan till fastlandet med de fjuttiga euros som de lyckats skrapa ihop. Konkurrensen om jobb och bostad är stenhård och många drömmar om ett anständigt liv har krossats.

På Formentera var det ett gäng som i ren desperation över bostadsmarknaden hängde upp ett par hängmattor att sova i på sina lediga timmar. Då kom markägaren och krävde »trädhya«(!!!). Pengar, pengar, pengar. På Balearerna handlar allt om pengar. Mycket prestige, här är störst båt ballast. Gator och torg kryllar av moderna människor som

Eva Kullgren får nya vänner i varje land.

»Hela sommaren lång kryllar det av turister och kommersen är i full gång. Plöstligt en dag i oktober blir det tyst. Barerna stänger och det är bara ett par öbor och vinden kvar.«

jäktar mellan flådiga restauranger och hipa diskotek. Turkiets och Greklands avslappnade atmosfär är ett minne blott. Ju mer västerut, desto mer överflöd och mindre värdighet.

När turisterna lämnade och mina vänner började segla till sina övervintningsplatser så lättade även jag ankar och seglade till fastlandet. Till Puerto Siles, i närheten av Valencia. Jag hade inget sjökort men jag fick koordinaterna och med min GPS i handen gav jag mig av. Jag hade fått koordinaterna om bakfoten och var vilse, fullkomligt vilse. Det var första gången det hände mig och jag seglade upp och ner längs kusten i några timmar innan jag kunde låta mig guidas av en fyr. Jag älskar fyrar. När jag ser dem blir jag alldeles varm av glädje. Det känns säkert med en fyr i närheten och det är harmoniskt att räkna blixtrar, som en form av meditation. Det är sällsamt att segla om natten i sällskap av stjärnhimlen. När det är fullmåne lyser den ibland så starkt att natten blir till dag. En gång skrev jag en dikt om mitt förhållande till fyrar:

»Du står stolt och enögd på den karga udden. Flörtar med mig, säger »kom i min varma famn«. Blink, blänk, blink.

En man. I nattens mörker. Du visar mig vägen och vill ha mig längs kusten. Lockar på mig och säger »vila ut i min trygga hamn«. Blink, blänk, blink. En man. I nattens mörker. Jag vill segla in i den eviga horisonten och bara finnas till. Men lusten att stanna kvar är stor. Njuta av en älskares bädd. Blink, blänk, blink.«

Min vän hade ordnat så att jag kunde använda hans kusins båtplats och jag gjorde iordning Olina för vintern, rengjorde och vek segel. Alla tampar sköljdes av i sötvatten, tog hand om det som fanns kvar av batterierna, stabiliserade bommen och la en presenning över henne. Sedan tillkommer vanligt jobb som att rensa bland all mat och förpacka alla kläder etcetera. Det är mycket som ska göras innan man lämnar en båt men jag hann få saker och ting mer eller mindre under kontroll.

Läs den spännande fortsättningen i nästa nummer som kommer ut i november. Har du missat någon del av följetongen går det bra att läsa tidigare nummer på vår hemsida www.magasiniskargard.se. Se även Evas blogg »Eva7seas.wordpress.com« och hennes Facebooksida »eva7seas«. 🐦

Roslagens Sparbank

Miljöcertifierad enligt ISO 14001 och Klimatneutral

Välkommen in till oss på Roslagens Sparbank - våra kontor hittar du i Norrtälje Centrum, Rimbo, Älmsta och Hallstavik.
På Norrteljeportens handelsområde finner du vår nyaste mötesplats som även har öppet på lördagar!
Läs mer på roslagenssparbank.se eller ring 0176 - 770 00.

GOTSKA SANDÖNS NATIONALPARK

BÅTTRAFIK 2016
Från Nynäshamn och Fårösund
20 maj - 4 september

BOKNING
www.gotskasandon.se
Telefon: 016-15 05 65

Foto: Magnus Lepschi

Skärkvinnorna Emmy och Emy

Det har funnits många starka kvinnor på skärgårdens öar genom åren. Två av dem tillbringade större delen av sina liv i det yttersta havsbandet, Emmy Andersson på Långviksskär utanför Nämdö och Emy Sundberg på Biskopsö utanför Ornö. TEXT O ILLUSTRATION: Misse Ljungström

»Här ute i ytterskärgården samlades mycket folk inifrån öarna i helgerna ...Ibland hade någon ett munspel eller dragspel. Och då åkte de hemvävda trasmattorna ihop för att ge plats för dans.«

Emmy Andersson blev 90 år. 66 av dem bodde hon på Långviksskär och det var varken många eller långa tider hon lämnade ön. Hon var en sann naturmänniska och hade »gröna fingrar« som få. Rabatter och växthusodlingar prunkade och Emmy älskade naturens växlingar; gnistrande kalla vintrar med isar att ge sig ut på med spark eller motorcykel, vårens ljus med den spirande naturen och sommarens värnande om odlingarna mot de ständigt hungriga rådjuren. Emmy var född och uppväxt på en ö, men utbildade sig till barnsköterska i Stockholm och arbetade där fram till kriget då hon flyttade hem till Grönskär för att hjälpa sina föräldrar. Här träffade hon sin Sture och när hon var 24 år gammal gifte de sig.

Osjälvisk omsorg

Det var knappast enbart romantiskt att flytta till Sture på Långviksskär, för Sture var barnbarn till legendariska Frans och Hilma Öhman på Långviksskär, en ö i yttersta havsbandet, och hade bott hos dem sedan han var 12 år, då hans mamma dog i TBC. Frans och Hilma var gamla, 85 respektive 83 när Emmy flyttade in och Hilma låg mest till sängs. Hon behövde hjälp med allt och Emmy tog hand om henne med en kärleksfull och respektfull självklarhet. Senare behövde även Frans hjälp och båda var klara i sina huvuden och så tacksamma för det tunga arbete och den osjälviska omsorg Emmy ägnade dem i många år, då det varken fanns el eller vatten i huset. Emmy tyckte att de gamla skulle ha det så bra som möjligt.

Emmy och Sture fick så småningom en liten älskad dotter och Emmy ägnade sitt liv åt att sköta hemmet och djuren efter att Hilma och Frans lämnat jordelivet. Inte förrän i början av 2000-talet fick hon el i sitt hus och hon tyckte då att livet blev väldigt bekvämt med både ljus och värme. Och djupt inne i sitt i sitt hjärta bevarade hon

hela sitt liv sina minnen från den lyckliga tid då hon kunde vara ute och arbeta och fiska med Sture, som dog efter 50 års äktenskap.

Minnesvärda runa

Emy Sundberg på Biskopsö skrev en så fin runa efter Emmys död, där hon beskriver Emmys strävsamma och pliktrogna liv; »En kvinna med en beundransvärd livsgärning har lämnat oss«. Men hon berättar också trevliga minnen. »Här ute i ytterskärgården samlades mycket folk inifrån öarna i helgerna. Det hörde till det vanliga att man kokade en sexliters kastrull med potatis, lade in en femliters bunke med sill, inlagd sik och inkokt sik och ål, sen fick det komma hur många som helst. Ibland hade någon ett munspel eller dragspel. Och då åkte de hemvävda trasmattorna ihop för att ge plats för dans. Vårt stora nöje när vi var på Långviksskär var att lyssna på farbror Frans och hans historier«. Emy saknade Emmy och deras timplånga telefonsamtal mycket. »Din telefon är tyst nu, ingen svarar då jag ringer«.

Naturlig service saknades

Emy föddes i Hälsingland och lämnade barndomshemmet när hon var 17 år. Vid krigsutbrottet 1939 fick hon sin första kontakt med skärgården genom restauratören på s/s Prins Gustaf, som gav henne arbete som servitris

ombord. Nu träffade hon också Erik Sundberg, som skulle bli hennes man. 1944 fick Erik plats som tillsynsman för bankdirektör Carls Frisks ögrupp Biskopsö och med de två döttrarna Mona och Agneta flyttade de ut till ett dragit och omodernt hus med två rum och utan el och vatten. »Men vi hade inga pretentioner då, sade Emy glatt.

Emy och Erik trivdes med sitt liv, med fiske, barn och natur. Men när sladdbarnet Dan föddes uppträckte Emy hur mycket av det som samhället räknade som naturlig service saknades i skärgården och började engagera sig politiskt. Hon kämpade för sopmajor, skolskjutsar och mycket annat, vilket banade väg för henne till landstinget. Hon tog plats i styrelserna för Waxholmsbolaget och Skärgårdsstiftelsen. Hon älskade den tiden för att alla i styrelserna hade brinnande intresse för saken och var väldigt ofta helt överens.

Emy fick till slut ett bekvämt hus med el och vatten på sitt älskade Biskopsö och trivdes bra under hela sitt liv, delvis förstås för att sonen Danne och hans familj också bodde på ön. Det var bara under tiden efter Eriks död 1981, som hon hade en liten svacka. Men barnbarn, dovhjortar, vävning, musik, fåglar och promenader hjälpte hennes goda humör tillbaka och hon menade att hon var nöjd och att hon aldrig haft långsamt på denna ö. 🐾

W

FOTO: YAMAHA MARINE STORE

Ljust för båtbranschen

Det våras för båtbranschen. Det märks inte minst hos Yamaha Marine Store i Norrtälje. För andra året i rad utses företaget till »Superföretag« enligt Bisnodes kriterier. Mest efterfrågat är öppna båtar och särskilt aluminiumbåtar. Förra året förvärvades en anläggning i Bergshamra med butik, verkstad samt vinterförvaring. Företaget växer snabbt och jobbar för högtryck.

Boktips

Växter till sjöss

Med floran i båten

Kåre Bremer tar i sin bok med läsaren på en lätt-sam och underhållande beskrivning av sina och andras upptäcktsfärder på jakt efter skärgårdens växtarter, men även den egna jakten på en båt-klenod. Både gamla båtar och sällsynta växter dyker upp när man minst anar

det. Om man så bara har ett ljummet intresse för skärgårdens flora, väcks en nyfikenhet till liv när man läser boken. Den som redan är frälst kommer att få många bra tips på flera botaniska besöksmål. Kåre sätter också in sina moderna upptäckter i ett historiskt och litterärt sammanhang. Då spökar Strindberg som vanligt.
/ROINE KARLSSON

TITEL: Med floran i båten. Botaniska upptäcktsfärder i Stockholms skärgård.

FÖRFATTARE: Kåre Bremer.

FÖRLAG: Hydrographica
2015 **ANTAL SIDOR:** 170
CIRKAPRIS: 145 kr
ISBN: 978-91-673-7122-4

Skadeservice

Jour Dygnet Runt

info@skadeservice.se • www.skadeservice.se

Fastighetsjour: 0173-211 15

Sanering • Översvämningsberedskap • Städning
Återställning av skadade fastigheter • Bygg...

Vi har allt till ditt hem!

Kom in så hjälper vi dig med färg, tapeter, kakel, klinker och golv.

Välkommen in till oss för idéer och inspiration!

Roslagens Golv

Östhammar: Energivägen 1
Telefon: 0173-212 35
Öppettider: Vard 7-18, lör 9-14
www.nordsjoideesign.se

Nordsjö
Idé & Design

Lövstabruk

En gång i tiden Sveriges största järnbruk

Ägd av ätten de Geer i 13 generationer. En genuin 1700-tals miljö med smedsbostäder, herrgård och park. Här finns värdshus, trädgårdsmästeri samt konst och hantverksförsäljning. Bruksarkiv, Brukskyrka, Barnens bruk och badplats m.m.

Leufsta Handkraft
DINA LOKALA HANTVERKARE

Lilla magasinet Lövstabruk

Öppet: dagligen 2/7-7/8
kl 11-17

www.leufstahandkraft.se

KONSTUTSTÄLLNING

Fähuscaféet
bredvid vita magasinet
0709-22 61 61
[facebook/tomas.laustiola](https://facebook.com/tomas.laustiola)

Lövta

- Smedsbostad
- Snickarverkstad
- Bruksarkiv

Bygderåd

www.leufstabruksarkiv.se/bygderad

Butik & Ateljéer i Hantverkets Hus

Öppet: dagl 20/6-16/8 kl 11-17

www.L.hantverketshus.se

L

GAMLA BRUKSHANDELN
LÖVSTABRUK

Boende i vacker 1700-tals miljö
Stora dubbelrum
Öppet året om 070-676 59 94
gamlabrukshandeln@gmail.com www.leufstabruk.com

KLH

Klaverens Hus

076-904 89 16
www.klaverenshus.se

LW

LEUFSTABRUKS WÄRDSHUS
RESTAURANG • CATERING • KONFERENS • FEST • BOKNED

0294-311 22
www.leufstabrukswardshus.se

LÖVSTAOLET'S VÄNNE

L

Ölets Dag lör 30 juli
www.lovestaolet.org

Lövstabruks Trädgård

Öppet 19/3-13/8
tis-lör kl 11-17

072-216 24 83

Gott kaffe med bröd
i en anrik miljö!

Ditt besök är väntat...

café
NORRA
PORTEN
LÖVSTABRUK

0294-310 67
cafenorraporten@hotmail.com

Stiftelsen Lovstada

• MUSIK • GUIDADE TURER
• KONSTUTSTÄLLNINGAR

Lövstabruks Herrgård
0294-310 97, 310 70
www.leufstabruk.nu

LÖVSTABRUKS KULTURFÖRENING

- Skrivkurser
- The Organ Academy
- Konserter
- Utställningar
- Cal/mandorgeln

LÖPPIS
V.28-32

Lövstabruks Bygdegård
Vi du lyssn lika! - Se hemsidan

0294-311 29
www.bygdegardarna.se/leufstabruk

Foto: Per Lidvall

Klockan 13.15 anlöper
s/s Blidösund.

· **BLIDÖSUND** ·

Med ångande fart mot Nynäshamn

Sista lördagen i augusti firas Skärgårdsdagen i Nynäshamns fiskehamn. Med marknad, blåsorkester, dans, kanotparad, ponnyridning, konstupställning – och politikerdebatt. Samtidigt pågår regattan Hyundai Cup. **TEXT:** Josefin Ekberg **FOTO:** Roine Karlsson

---

Fakta »SKÄRGÅRSDAGEN MED SKÄRGÅRDSTING«

Årets »Skärgårdsdagen med skärgårdsting« sker lördagen den 27 augusti klockan 10–16. Seglingstävlingen Hyundai Cup går av stapeln samma dag. Och söndagen den 28 augusti blir det för första gången Lilla Hyundai Cup med optimistjollar och målgång i Nynäshamns gästhamn. Mer info finns hos Nynäshamns Segelsällskap och Nynäshamns turistbyrå samt på sidorna www.nynashamnyachtclub.se och www.visitnynashamn.se.

Marint konsthantverk av drivved.

Historisk kanotparad.

Till Nynäshamn går det både ånglok och ångbåt vid högtidsdagar som denna.

S/s Blidösund tuffar på ändå från Stockholm och gör returresa efter cirka två timmar. Ångloket kommer lite tidigare och åker lite senare. Man kan också åka ånglok åt ena hållet och ångbåt åt andra. Så får man sitt lystmäte för gamla ångmaskiner tillfredsställt ordentligt.

För 22:ndra året i rad arrangerades i fjol Skärgårdsdagen och det så kallade »Skärgårdstinget«. Vem säger att politik måste vara tråkigt? Mitt i nöjesdagens metropol blir det politikerdebatt. På plats den här dagen är bland andra dåvarande bostadsminister Mehmet Kaplan och

Regattan Hyundai Cup.

hyresgästföreningens förbundsordförande Marie Linder. Årets tema är »Bostäder«. Fler hyresrätter efterlyses i skärgården där det blir allt dyrare att bo. Publiken får efter paneldebatten chans att ställa frågor. Som »varför byggs inget på Utö?« och »vad händer egentligen på Dalarö?«.

Samtidigt vimlar folk runtomkring bland stånden och shopper hantverk, kryddor och annat kul. Som en flytväst till barnbarnets nalle och en spegel med ram av drivved. Eller så går man ut på någon av de nybyggda pirarna för att se de tävlande seglingbåtarna bättre. Den snabbaste enskrovsbåten vinner en bil – Hyundai

i10. Årets lyckliga vinnare blir båten Aquila med skeppare Joakim Rodebäck. Andra klasser är bästa flerskrovsbåt, bästa HSB-båt, bästa tjejbåt, bästa fastighetsbåt och bästa short handbåt.

Handla nyrökt fisk

Medan regattan pågår sitter folk och njuter av det vackra vädret (en av sommarens sista dagar), på den generösa kajen med nybyggt trädeck. Här finns mycket att titta på. En historisk kanotparad kan man se från första parkett. Nyss hade Ösmos Barn dansuppvisning. Och snart börjar Kulturskolans blåsorkester sitt framträdande. Barnen roar sig med att rida ponny. Det är mycket folk. Överallt. Säkert tusentals. I hamnen finns äkta fiskebåtar att titta på. Med riktiga yrkesfiskare. På en båt ser vi en handskriven lapp »Behöver vatten att fiska på. Känner du till något? Ring ...«.

Ett måste varje gång man är i Nynäshamn är att besöka Nynäs Rökeri & Fiskhall. Fiskbutiken/rökeriet ligger mitt i händelsernas centrum. Här doftar det gott av fiskar, skaldjur och allsköns tillbehör. Bredvid ligger rökeriets restaurang Kökeriet. Ja, här längst kajen ligger faktiskt stadens bästa krogar på rad. Caféeer lider det ingen brist på heller. Det är bara att välja och vraka var man ska slå sig ner. Om det finns ett ledigt bord vill säga – en sådan här fullsatt dag.

Vi lyckas hitta en plats bredvid K Göran B Österberg och Lena Jansson. Ett trevligt par som vi får en spännande pratstund med. Vi frågar om K Görans keps och vad »Desert Storm Veteran« betyder. Det står för att han har kämpat med amerikanerna mot Saddam Hussein i gulfkriget 1990–91. Här sitter vi i strålände sol, lapar glass och har det bra medan det på andra platser i världen pågår krig och elände. Blir vi varse för en stund. På Nynäshamns skärgårdsdag där man både kan ha kul och prata politik.

Skärgårdsdagen avslutas med utdelning av topputmärkelse och miljöpris. Men för regattafolket har nog festen precis börjat ...

»Här finns mycket att titta på. En historisk kanotparad kan man se från första parkett. Det är mycket folk. Överallt.«

FOTO: HELENA FORSGÅRD

Bo som förr – i ett fiskeläge

Tio bodar på en kal klippa. En saltarbod för mat och umgänge och en rustik bastu. Det är en ny turistsatsning på norra Åland – fiskeläget Klobben. Här kan man bo mitt i karg skärgårdsnatur. Allt är hantverksmässigt gjort och jobbet inleddes med att tallar fälldes i egen skog och kilsågades. Förebilden är de fiskelägen som förr fanns i den yttersta skärgården. Där bodde man i enkla bodar medan man fiskade strömming.

– Här blir det enkla det exklusiva. För många moderna människor är det en extrem naturupplevelse att bo mitt i naturen utan el. Men de behöver hjälp på träven. Vi skjutsar ut dem med båt eller svävare vintertid och om man vill kan man beställa mat från vår anläggning på grannön, säger turistvärden Johan Mörn vid Silverskar Islands som står bakom satsningen. /HELENA FORSGÅRD

Minnen om Rödlöga

Britt Bogren Ekfeldt har kommit ut med en ny bok om Rödlöga. Hon har samlat in en massa material från dagböcker, brev och lyssnat på berättelser från personer med anknytning till ön. Det är ett gediget arbete där hon har sammanställt historier och minnen från 1900-talet samt ordentlig kartläggning över vem som är släkt med vem. Intressant läsning för både de med koppling till Rödlöga och allmänt intresserade av hur livet på en avlägsen skärgårdsö kunde te sig. Författaren är etnolog och har arbetat på Nordiska museet.

Boktips
Livet på
Rödlöga

TITEL: Rödlöga. Brev, berättelser och dagböcker under 1900-talet.
FÖRFATTARE: Britt Bogren Ekfeldt
FÖRLAG: Migra Förlag
ANTAL SIDOR: 173 **CIRKAPRIS:** 255 kr
ISBN: 978-91-87867-04-0

VISIT NYNÄSHAMN

HAVSNÄRA SMAKER OCH UPPLEVELSER

Upptäck Nynäshamn

Stockholms sydligaste skärgård bjuder på solvarma klippor och havsbad. Hyr en kajak och hitta en egen skyddad vik. Eller ta skärgårdsbåten ut i havsbandet. Upplevelserna väntar på dig.

Inspireras på visitnynashamn.se

HYR UT DIN STUGA MED OSS

Tryggt – Enkelt – Betalning i förskott
– Skattefritt upp till 50 000:-

info@stugsommar.se
www.stugsommar.se
020-625625

Stugsommar.se
HYR I HELA SVERIGE

Frida's – Beställ din tårta hos oss
Allt är möjligt! Vi gör din önskan unik.

Lunch
Sallad
Smörgåsar
Bakelser
Bullar
Kakor
Tårter
Marsipan
Tryfflar mm.

08-520 112 06 • Centralgatan 9 • Nynäshamn

Din båthandlare i Roslagen!

YAMAHA MARINE STORE

NORRTÄLJE – BERGSHAMRA

0176-23 23 23 • www.marinestore.se

ICA VÄDDÖ
Supermarket 0176-778 80

**VI HAR ÖPPET 8-21
 ALLA DAGAR**

Välkommen!

Vi har över 20 års erfarenhet av belysning och el - vi hjälper dig gärna!

Välkommen till trivsamma
PAPPERSTUGAN
 med Elbelysning
 Norrtäljevägen 3, Älmsta
 0176-523 69
 Vi är även anbud för systembolaget. Tel: 0176-500 67

Väddö »Här trivs man«

Väddö (Wäddö) är den norra delen av en ö i norra Roslagen (i Norrtälje kommun) och ligger cirka 10 mil norr om Stockholm. Väddö räknas tillsammans med den södra delen av ön, som går under namnet Björkö, som Sveriges till storleken sjunde största ö. I söder övergår Väddö till Barnens Ö och Björkö och i norr finns broförbindelse till Fogdö och Singö. Från Grisslehamn går färjor till och från Åland. Ön har cirka 3 000 permanentbostäder och drygt 8 000 fritidshus. Näringslivet på ön är beroende av sommarturismen. Många hantverkare arbetar som egna företagare.

0176-525 12
 info@sirpercys.se
 www.sirpercys.se

Spännande & traditionell mat med skärgårdskänsla

Olika bufféer • Bröllopsmenyer • Företagsfester
 Glas & porslin • Bord & stolar

Ni ordnar festen – vi ordnar resten

WiFi GRATIS

Välkomna in till vårt mysiga café och bageri i Grisslehamns centrum.

Hembakt bröd, matiga smörgåsar, smarriga bakelser, kaffebröd och tårter.

- Lättsamma luncher till picknick eller en kaffe och glass på altanen

10-års JUBILEUM

BÄGARBODEN
 GRISSEHAMN

Välkomna önskar Mia

ÖPPET VARJE DAG 1 jun-30 aug. sept-okt helgöppet

0175-330 45 • www.bagarbod.se

SALNÖ GÅRD
 ETT SKÄRGÅRDSHEMMAN I ROSLAGEN

*Konferens • Kurs • Möten
 Bröllop • Fest • Logi*

TEL: 0176-93130

INFO@SALNOGARD.SE WWW.SALNOGARD.SE

Edeby musteri

Vi mustar dina äpplen

Grisslehamnsvägen 160, Väddö
 edebymusteri.se | 0708-26 21 10

Hoppfull paddling

Världens snabbast växande vattensport Stand Up Paddling har fått ordentligt fäste i Sverige. 30 juli kan du slå två flugor i en smäll då det är dags för Paddle for Hope i Hammarby sjöstad. Passa på att kombinera välgörenhet och tävling i SUP.

Handgjord närproducerad gin

Det lilla familjeägda bränneriet Norrtälje Brenneri i Lohärad en mil norr om Norrtälje, fortsätter att imponera med nya sprit-sorter. Nu presenteras deras första gin, en ekologisk sort. Bränneriet har experimenterat fram en egen smak och tillsatt handplockade rönnbär och enbär från skärgården. Roslags Gin Eko är gjord för hand och destillerad i små kopparrännor. Mer info på www.norrteljebrenneri.se

FOTO: NORRTELJE BRENNERI

Fjölårets Rånäs-salong hade temat "Magiska Rum".

FOTO: ROINE KARLSSON

Konstsalong och Carola i slottspark

Den 8 juli startar konstsalongen »Gränsfall. Är vi ute eller inne?« i Rånäs slotts park. 50 konstnärer från olika länder ställer ut. Däribland vår egen skärgårds-fotograf Roine Karlsson. Det blir tredje sommaren för Rånäs-salongen i slottsparken. Utställningen har öppet alla dagar utom måndagar. Tiderna är 11-17. Fri entré. Till Rånäs slott kommer även sångstjärnan Carola lördag den 9 juli. Då blir det picknick-konsert i det gröna till ljuva toner. Slottet ligger utanför Rimbo. Skyltad mot Rånäs. Biljetter till Carola säljs hos turistbyrån i Norrtälje.

I NYA LOKALER VID GRISSLEHAMNS MARINA

Ekbacksvägen 22

VÄLKOMNA!

BÅC & BILVERKSCAD
070-560 06 75

Vi samarbetar med alla försäkringsbolag.
Vi har båtplatser, vinterplatser varmt/kallt
Servar alla bilar och båtar:
Allt från aktersnurra till Turbine engine

Roland Svensson Museum, Rams Mora - Möja

Utställning med skärgårdskonstnär
Lars Holm 27.6-10.7

0705-539 73 23

Rådmansödagen

Lör 2 juli kl 10-16

Gräddö brygga

Marknadsstånd, hantverk,
loppis, servering mm.
Allsång på kvällen.

Välkomna!

Arr: Rådmansö bygdegårdsförening

Simpnäs Hamncafé

Fantastisk utsikt över Ålands hav

Njut av hembakat och lite lättare maträtter!

Öppet helger 10-15

Fr.o.m 27 juni-14 aug.

Öppet alla dagar 10-18, därefter endast helger

Caféet är till SALU!
Kom gärna in och titta!

Öl & vinrättigheter

070-974 91 92 www.cafeet.se

Simpnäs brygga • Björkö • *Välkommen!*

Fakta **UBÅTEN**

Ubåten ligger ankrad vid Djurönäset Konferens & Hotell nära Djuröbron och kan bokas genom Upplevelsepresent. www.upplevelsepresent.se

Följande ingår i upplevelsen

»ubåtskapten för en dag«:

- Genomgång innan dykning
- Dyktid: cirka 60 minuter eller mer beroende på kundens önskemål, totalt 2-3 timmar
- Lån av säkerhetsutrustning
- Förfriskning efter dykningen
- Diplom
- Leverans i presentbox
- Giltighetstid 2 år

Plats: Stockholm, Djurönäset

– nås enkelt med buss från slussen

Säsong: Vår, Sommar och Höst

Tidsåtgång: Två-tre timmar

Förkunskap/krav: Minst 8 år i förälders sällskap, 16 år för att få åka själv. Normal rörlighet.

Presentkortet gäller för:

En person samt en åskådare som också får följa med i ubåten och/eller i följebåten. Man kan även boka andra ubåtspaket. T.ex. ubåtsfika för två.

Lasse Schmidt Westrén ville åka ubåt men det gick inte i Sverige så han köpte sig en egen miniubåt istället!

Ubåtskapten för en dag

Vid Djurönäset ligger norra Europas enda kommersiella ubåt. För många är det en barndomsdröm att få följa med på en ubåtstur under havsytan. Ubåtskapten Lasse Schmidt Westrén är även pilot och pendlar gärna mellan himmel och hav.

TEXT O FOTO: Hélène Lundgren

Ubåten ligger tryggt ankrad på Djurönäset alldeles i närheten av Kustbevakningen.

Vi klättrar ner för stegen till den lilla svarta miniubåten UVS-1300 Malen som ligger ankrad vid Djurönäset på Värmdö och stänger luckan. Ubåtskapten Lasse Schmidt Westren checkar av säkerhetslistan och anropar följbåten som ligger i närheten. Vi gör oss redo att dyka och håller i oss när ubåten dyker ner till 20 meters djup. Sakta smyger den sig fram längs den sandiga botten. Från det runda fönstret längst fram kan man tydligt se botten och det finns chans att se abborre, flundra, simpor och små räkor.

Plötsligt lämnar Lasse över styrplattan till mig och jag drar lite försiktigt i spakarna. Det är en mycket speciell känsla att själv få styra en ubåt på botten av Östersjön medan Lasse håller koll på djupmätare, tryckmätare och bottenkurvor. Den tio meter långa miniubåten kan ta runt fem personer och den byggdes för att operera som målubåt i skärgården. Där skulle den träna militärens u-båtsjägare att upptäcka andra ubåtar.

Flygkapten Lasse Schmidt Westren har alltid varit intresserad av under-vattensbåtar men hittade ingen som arrangerade ubåtturer i Sverige. Den närmaste kommersiella ubåten fanns i Tyskland och Holland.

– Det måste finnas fler än jag som vill åka ubåt, tänkte Lasse och började titta efter avdankade miniubåtar.

Lasse letade efter en lämplig ubåt på Högmarsö, i England och Finland men hittade ingen som passade. Genom en tidningsartikel lyckades han till slut

»Vi gör oss redo att dyka och håller i oss när ubåten dyker ner till 20 meters djup.«

hitta en privat ubåt i Mönsterås. Den byggdes till militären på spekulatior, men den blev aldrig såld.

– Jag kontaktade ägarna i Mönsterås redan 2009, men de ville inte sälja, berättar han.

På hösten 2013 gav till slut ägarna med sig, och Lasse fick chansen att köpa ubåten.

– En inspektör besiktigade den och det gick fort att få registreringsbeviset. Vi kunde inte ha flytvästar, livflotte eller nödraketer i ubåten och fick istället ha med oss en följbåt med utrustningen. Genom VHF-radio och en hydrofon kan vi hålla kontakten med följbåten, förklarar han.

Provkörde ubåten

Lasse som är flyglärare och tekniskt kunnig var med och renoverade ubåten i Mönsterås. Dieselmotorn är kvar i original men färg skulle skrapas, nya elsystem drogs och luftsystem, styrsystem samt batterier byttes ut.

– En av ubåtskonstruktörerna höll en grundläggande kurs för oss i två veckor där vi fick lära oss alla instrumenten och hur man kör ubåten. Genom att nöta in hur man kör upp och ner fick vi en känsla av hur ubåten rör sig.

Under Skärgårdsfestivalen på Djurönäset 2014 kom ubåten på plats i en

skyddad vik, nära Kustbevakningen.

Under en månads tid provkörde de först ubåten med kompisar.

– Först efter en månad kunde vi börja ta med oss folk på ubåtturer. Den första passageraren hade jag i juli och det var lite pirrigt, trots att jag har gjort tusentals flygtimmar som lärare, säger han.

Sommaren 2014 ringde försvaret och frågade om Lasse kunde vara med och agera målubåt.

– Den hösten drog den stora ubåtsjakten igång och under våren var vi med på övningar runt Dalarö. Försvaret tränade på att söka efter ubåtar och vi försökte klura bort dem. Vi höll på i sju dagar och det var bland det roligaste jag har gjort, trots att det var långa dagar med 14 timmars arbete, berättar han.

Sveriges enda kommersiella ubåt har även varit med i flera TV- och radioprogram, reklamfilmer samt musikvideos. Det är också mycket populärt att göra en 30 minuter lång ubåttur eller en halvdagstur och prova på att vara ubåtskapten för en dag.

– De flesta har fått ett presentkort och för många är det en dröm som går i uppfyllelse att få åka ubåt. Folk kan bli tårögdade och mycket berörda. Det är så givande och ibland får jag en kram, en spontankram till och ännu en handskakning, säger Lasse och ler stort. 🐦

När Lasse kör turer med gäster så har han hela tiden kontakt med en följebåt på ytan.

»För många är det en dröm som går i uppfyllelse att få åka ubåt. Folk kan bli tårögda och mycket berörda.«

upplevelse
present.se

Ljugarbänken

Gubben Storm sitter och berättar om sina och äventyr:
 – Då va den sjunde september 1881 på natten och stormen ven i tackel och tåg, och blåste gjorde det förskräckligt. Storbåten vinglade och for hit och dit. Ett tu tre kantrade den och tolv av mina skeppskamrater fann sin död i vågorna.
 – Nå hur blev du räddad, Storm?
 – Jag? Jag var inte me'.

Fullmatad veterantraktordag

Lördagen den 6 augusti klockan 11-16 sker årets veterantraktordag (vid regn dagen efter).

– Det kommer säkert över 200 fordon. Gamla fina personbilar, lastbilar, motorcyklar och mopeder. Och veterantraktorer förstås. Redan nu vet vi att vi får flera utländska besökare, berättar Bengt Ericsson från Veterantraktorklubben.

Dagen blir fullspäckad av aktiviteter. Man visar Bondens vardag på 30-talet. Det blir höslätter, skörd med självbindare, jättesten lyfts ur jorden och hela familjen kan åka höläss. Klockan 11 öppnas en "isstack". Det blir veterantraktorpulling och -dragracing. För musiken står Süperstar Orkestar. Mer info på www.veterantraktorklubben.nu samt facebooksidan *veterantraktorklubben norrtejle*.

FOTO: ROINE KARLSSON

Visste du att ... fyrvaktardottern Skuldfrid Sjögren på Ledskär hamnade i Guinness Rekordbok för sitt långa hår?

Vaxholms Hembygdsgårds Café

Här njuter du av god mat och dryck och en otrolig kakbuffé med hembakat av alla de slag. Kaffe från Vaxholms eget rosteri, öl, vin och champagne. Du sitter

på första parkett vid havet och kan bara njuta av atmosfären av lugn, båtar och havsluft. Vi finns i Norrhamnen i Vaxholms äldre bebyggelse.

Trädgårdsgatan 19 • 08-541 319 80
www.facebook.com/vaxholmshembygdsgardscafe

WWW.SVARTSO.SE

Vi ses på Svartsö i sommar

Tandimplantat

mer än 6 000 opererade patienter

Ej remisstväng
 Ansluten till Försäkringskassan

Välkomna!

Mats Thomsson Legitimerad tandläkare Spec. käkkirurgi
 Stefan Graf Legitimerad tandläkare

Mats Thomsson

JOHANNELUNDS GÅRD
 184 92 ÅKERSBERGA
 TEL 08-540 881 00

www.teamthomsson.se
 Roslagsbanan, hållplats Åkers Runö

straumann

SPECIALITET:

Båtuptagning – segelbåtar med masten på – för bottenvätt, inspektion eller reparation. "Drive in" eller beställ tid.

SERVICE:

Motorer, propellrar och försäkringskador.

Beställning av upptagning och information om båtplatser
 Tel: 08-540 631 55 • Fax: 08-540 273 50
www.svinningemarina.se

90,2

skärgårdsradion

Välkommen!

- 1. Arholma Handel 0176-560 12
- 2. Tjockö Butik och Krog 0176-431 80
- 3. ICA Nära Högmarso 0176-830 40
- 4. Rödlogaboden 0176-870 60
- 5. Klintsundet Ekolanhandel 08-542 432 43
- 6. Husarö Handel 08-542 450 90
- 7. Finnhamns Sommarbutik 08-542 462 07
- 8. Ingmarsö Livs 08-542 460 20
- 9. Svartsö Lanthandel 08-542 473 25
- 10. Coop Långvik Möja 08-571 612 00
- 11. Länsmacken Livs 08-542 473 21
- 12. Norra Stavsudda Handel 08-571 650 78
- 13. Coop Berg Möja 08-571 612 00
- 14. Grinda Lanthandel 08-542 494 91
- 15. Gällnö Handelsbod & Café 08-571 663 10
- 16. Harö Livs 08-571 571 91
- 17. Westerbergs Livs Sandhamn 08-571 530 19
- 18. Runmarö Lanthandel 08-571 527 00
- 19. Guss Livs Nämde 08-571 560 17
- 20. Kymendö Service 08-501 542 65
- 21. Butiken på Ornö 08-501 560 00
- 22. Utö Livs 08-501 570 05
- 23. Rånö Livs 08-501 571 22
- 24. Nättarö Handelsbod 08-520 400 15
- 25. Saltboden Kök & Proviant Landsort 08-520 340 14

- = Drivmedel och gasol
- = AGA Gasol
- = Hjärtstartare finns på ön

skärgårdshandlarna.se

Din matbutik i Stockholms skärgård

skärgårdshandlarna.se

Ladda ner
Skärgårdshandlarnas
App!

En tur i skärgården kräver inga förberedelser. Skärgårdens matbutiker har allt du behöver. Livsmedel, färsk fisk, nybakat bröd, skärgårdssläjd och ofta lokalt odlade grönsaker. Vi vill med vårt breda sortiment och vår geografiska spridning att du ska få en trevlig och bekymmersfri tillvaro i Stockholms skärgård. Många av oss har bensin, gasol, är ombud för apotek och systembolag. Vissa av oss hyr även ut cyklar, kanoter och rum. Ring gärna din butik för sortiment och beställningar!

Samarbetspartners för en levande skärgård

FÖRSTA SOMMAREN MED TJORVEN

TV-SUCCÉNS FESTLIGASTE
ÄVENTYR · NU I BIOVERSION

FÄRG

VIDFILM

Vi på
SALTKRÅKAN

manus: Astrid Lindgren
regi: Olle Hellbom

TV-serien »Vi på Saltkråkan« från 1964 blev så populär att den klipptes om till film och gick upp i biosalongerna 1968.

»Snickargårdens« öden och äventyr

Snickargården. Saltkråkan. Nog klingar namnen på ett särskilt vis för oss som sett filmerna. Huset med de skraltiga tegelpannorna och ön som en outtömlig lekplats för Tjorven, Pelle, Stina, Teddy och Freddy. Verklighetens »Snickargården« är inte sämre än skönlitteraturens.

TEXT O FOTO: Karl-Gustaf Mattsson

Tjorvens pussel nr: 3

Tjorven, Båtsman och lilla Stina var så populära att de trycktes som pussel.

Syskonen Eriksson är verklighetens barn på »Snickargården«.

»Vårt vardagsrum blev Tjorvens sovrum i filmen och köket gubben Östermans.«

Det ligger en bit från båtbyggan, kanske en kilometer bort. Sista huset på höger hand utefter den lilla smala promenadvägen. Uppe i en backe står det karaktäristiska huset med den rödmålade träverandan och de båda fönstren under snedtaget på ovanvåningen. Så när som på det borttagna trädet vid stugan och ytterdörren, som nu är grön och inte vit som den var i filmen, är huset sig precis likt. Snickargården på Saltkråkan.

– Men vi säger aldrig Snickargården, för oss är det Skaten huset heter. Ett av de äldsta här på Norröra, säger Jonas Eriksson, en av husets ägare.

Författaren Astrid Lindgrens namn på gården ger i alla fall skäl för namnet. Det snickras som aldrig förr när vi besöker stugan. Efter ha legat i stiltje många år har familjen Erikssons nu ordnat nytt tak, isolerat, satt in kakelugn och dragit in elektricitet. Denna sommar håller man som bäst på med att renovera sovrummen på övervåningen. Bakom några gamla tapeter hittade Jonas nyligen några getingbon, just i det hörn där Farbror Melker i filmen hittade ett.

Huset var faktiskt i så risigt skick som det ser ut i filmerna som spelades in för

50 år sedan. Tegelpannorna satt lösa och det regnade in flera år efter, ett ganska jobbigt hus egentligen.

Jonas och hans tre syskon Mats, Håkan och Gabriella är de som äger Snickargården idag. De fick det i gåva av sina föräldrar som blivit trötta på skötsel och skatter för sjönära tomt. Husets ägare har pendlat inom släkten ända sedan början av 1800-talet.

Den förste som kom till Norröra var vår förfader Johan Olof Sjöblom. Han var en lurig gubbe som delvis försörjde sig som sjörövare och procentare. Det påstås att han tände falska fyrar och lurade sjömännen att gå på grund. För att sedan passa på och vara där och »hjälpa« dem i land och stjäla en del av båtarnas innehåll. Röveriet omsattes i pengar, lånades ut och togs tillbaka med högsta ränta, berättar han.

Sjörövarnäste

Sjörövarns gener gick delvis vidare till nästa generation. Äldste sonen blev enligt kyrkboken »varnad för elakt lynne och uppstudsighet«, medan nummer två syntes fredligare med intresse för jordbruk och fiske. Dock bodde de enkelt, hus sak-

nades på Norröra. De hade ryssarna sett till att bränna ner hundra år tidigare.

– På Svartlöga hade ryssarna dock inte kommit iland, på grund av att det var för grunt där och husen bestod, berättar han vidare.

Sjöblomarna köpte därför ett och flyttade över det till Norröra. Placerade det på söder och kallade huset för Skaten, ett dåtida namn för udde. Därmed tycks rövarsinnet helt gått ur arvsanlaggen. Willhard Sjöblom blev frälst och byggde öns ännu bestående missionshus.

– Men när han skulle spränga bort klippor för att ge plats för kapellet kom han i vägen och miste ena ögat. Han blev församlingens förste ordförande och lyckades med tiden omvända nästa hela ön, säger Mats.

Jonas morfar Henry Sjöblom ägnade sig åt sjöfarten, blev styrman och skeppade runt skärgårdsborna med Waxholmsbolagets ångbåtar.

Det var förresten han som styrde Saltkråkan I, ångbåten som var med i TV-serien, säger han.

Tjorvens rum

Våren 1963 blev filmteamet från Sveriges Television av båten på Norröra. För att börja inspelningarna av första avsnittet i TV-serien. Logi för team och barnskådespelare ordnades i öns enda världshus, Panget kallat, medan Torsten Lilliecrona gavs husrum på Söderöra. Övriga skådespelare pendlade fram och åter, alltefter scener de deltog i. Skaten, som därefter för alltid blev Snickargården för svenska folket, hade SVT fått hyra av morfar Henry. Många filminslag togs av husets yttersida, men även några inomhus.

– Vårt vardagsrum blev Tjorvens sovrum i filmen och köket gubben Östermans. Hans stuga ägdes förresten av en sjöman som hette Österman, så man kan tro att Astrid Lindgren skapade en del av sina figurer utifrån verklighetens öbor. Troligen blev min mormor förebild till Tant Sjöblom, hon som sålde Snickargården till Pelle för en krona.

Men av allt detta har syskonen Eriksson inga egna minnen, endast Mats var då född.

– Jag var bara ett år då men kom ändå att medverka som statist. Mamma drog

Vill man besöka filmens Saltkråkan åker man till Norröra.

» ... särskilt kul är det ju att se morfar som statist. Han var ju med flera gånger. Förutom kaptensrollen var han rävjägare i avsnittet om julen på Saltkråkan.«

runt mig i barnvagnen på ångbåtsbryggan i en scen. Efteråt fick vi statistlön, fem kronor som därmed blev min första inkomst i livet, säger Mats.

Vid ett tillfälle kom Mats också att närmare undersökas av jättelike filmhunden Båtsman.

Hunden som strövade fritt omkring på ön mellan tagningarna, rusade en dag in i vårt hus och gick fram och luktade på mig där jag låg på golvet. Pappa lär ha gått i taket vid anblicken, men Båtsman sniffade visst bara lite och lufsade sedan ut igen.

Kunskapen om filminspelningarna har syskonen Eriksson istället fått sig berättat av släkten. Som att filmbarnen inte var några friluftsmänniskor direkt. Skådespelaren Louise Edlind lär ha anlånt första gången i högklackat och sjunkit ner i gräset var hon än gick. Teddy och Freddy hade aldrig suttit i en båt utan fick läras upp i roddartekniken för att klara en scen. Och Torsten Wahlund, Malins fästman, lär ha gjort stora ögon för något så underligt som en vedlär. Nej verklighetens Saltkråkebarn lär nog snarare ha varit syskonen Eriksson och deras kompisar.

– Ja, kanske det. Vi bodde ju här ute varenda sommar som barn, säger Gabriella.

Syskonen hade dessutom många kusiner att umgås med ute på Norröra.

Mamma Kerstin och hennes syskon har alla sommarstugor där intill varandra.

– Det var mycket lek ihop. Vi badade, sprang på klipporna, rodde och fiskade, och spelade krocket. Midsomrarna firade vi, liksom i TV-serien, på en äng med dans runt stängen, säcklöpning och fiskdamm. Det kommer fortfarande otroligt mycket folk dit.

Cineaster vallfärdar

Även om filmerna om Saltkråkan spelades in långt innan de flesta av syskonen Eriksson såg dagens ljus har de sett filmerna i efterhand, i TV-serier eller på dvd.

– Jo visst har vi sett »Vi på Saltkråkan« och nu ser ju mina barn på dem. Jag tycker de är både roliga och trevliga, och särskilt kul är det ju att se morfar som statist. Han var ju med flera gånger. Förutom kaptensrollen var han rävjägare i avsnittet om julen på Saltkråkan. Många miljöer från ön känner man också igen, mycket är sig likt.

Efter filminspelningarna tog syskonen Erikssons föräldrar över Snickargården. Under flera år hyrdes den ut till en familj som till sist ville köpa den, riva och uppföra en helt ny modern villa. Men det ville inte syskonen Eriksson som fick gården istället.

– Vi skulle aldrig kunna tänka oss att riva Skaten. Den är ju charmig och vi

vill att den så långt som möjligt ska se ut som den gjorde i filmerna. Folk på besök kommer ju ofta hit och vill se huset, säger Gabriella.

Under några år drev Håkan och hans fru kafé på Snickargården. Hade öppet sju dagar i veckan och fick massor av besökare. Även en del kändisar, som Johan Ulvesson och ishockeyspelaren Mats Sundin

– Vi lånade till och med en Sankt Bernhardshund som såg ut som Båtsman till besökarna glädje. Men vad ingen visste var att det var en hona, säger Jonas.

Efter tio år la de ändå ner verksamheten, det blev för jobbigt och inte heller särskilt lönsamt. Istället satte de upp ett litet Saltkråkanmuseum i ett av gårdens hus. Här kan man beskåda rekvisita från filminspelningarna, affischer och diverse manuskript. Insamlat från öbefolkningen.

Det finns fortfarande en hel del pryglar från inspelningarna i stugorna, väl bevarade och högst privata.

Återträff för skådisarna

Ibland har skådespelarna syns till på Norröra, för tidningsintervjuer eller TV-inslag. För två år sedan kom både de som spelade Malin, Stina, Freddy och Pelle på besök. För att jubilera att det var 50 år sedan serien spelades in. Många personliga minnen kom då fram.

Christina Jämtmark berättade att hon som Stina en dag saboterat en scen så ofta att filmteamet fick ta om den 18 gånger. Bara för att den innehöll ätandet av en kokosboll, något hon då älskade att äta.

Än i denna dag är tillströmningen av filmnostalgi stor. Fyra dagar i veckan sommartid anordnas guidade turer till ön.

– Ja, nog är det lite förvånande att Saltkråkan fortfarande betyder så mycket för många, det kommer ju hit folk från hela världen för att se den. Men filmerna hade kanske den där idealbilden på hur vi alla önskar att ett äkta sommarlov ska vara, avslutar Gabriella. 🐦

4-hjuling, Båt & Motor, Trailer, Gräsklippare, Snöslunga, 4-hjuling, Roddbåt, 4-hjuling, Båt & Motor

Suvi 4750 Duo
Mercury 25 ELPT

från **149.900:-**

Se den på youtube!

från **117.900:-**

Suvi 4230 Mercury 15 ELPT

Båtspecial!

Suvi 5050 Duo
Mercury 50 ELPT

Suvi Roddbåtar

Finns i storlekarna 420, 460 & 495 och färgerna vit eller tjära.

från **63.900:-**

Suvi 460 tjära

16.900:-

från **12.900:-**

Uppsalafritid.se

Frågor? Ring oss på 070 – 433 75 10
Se mer på vår hemsida www.upsalafritid.se

Butik & Serviceverkstad, Mån-Ons 13⁰⁰ - 19⁰⁰
Mogavägen 4, 740 10 Almunge

Värmdös största butik på båttillbehör!

båtmagneten
båttillbehör . motor . båt . trailer

Terhibåtar

Tohatsumotorer

Fagerdalavägen 11 A, 139 52 VÄRMDÖ
08-571 685 70, www.batmagneten.se

W

FOTO: GUNNIKA ISAKSSON-LUTTEMAN

Invigning av ny linfärja

Nya linfärjan mellan Vaxholm och Kastellet invigdes i slutet på april. På kajen hölls tal och Kulturskolans barnkör sjöng vårvisor. Kastellet sköt kanonsalut innan jungfru-turen ägde rum. På Kastellet sjöed det av aktiviteter med tipspromenad, ansiktsmålning och olika musikframträdanden. Besökarna kunde prova på Fångarna på Kastellet och fästningsmuseet hade guidade turer och förhandsvisning av utställningen Handelsboden. Linfärjan är miljövänlig och drivs med vajer. Det tar två minuter att passera sundet och den avgår varje kvart från klockan 10 till 22 dagligen i sommar till september.

/ GUNNIKA ISAKSSON-LUTTEMAN

KUDDFODRAL med mönster från Vaxholmstyget. Kuddfodral i Vaxholmstyget, 50x50 cm med dragkedja i nederkant. Välj mellan svart, grått eller beige mönster på vit botten. 50% bomull, 50 lin. 225 kr. **GRYTUNDERLÄGG** med mönster från Vaxholmstyget, 21 cm i diameter. Välj mellan svart eller grått mönster på vit botten. Mönstret kan variera beroende på vilken del av Vaxholmstyget som avbildats. Tål ej maskindisk. www.thebedandbreakfastshop.se

LANDGÅNGEN RESTAURANG & CAFÉ

FULLSTÄNDIGA RÄTTIGHETER!

CATERING, Å LA CARTE, AVHÄMTNING
MM.

GILLA OSS GÄRNA PÅ FACEBOOK
"LANDGÅNGEN RESTAURANG & CAFÉ"

DAGENS LUNCH, 90,-
INKLUSIVE DRICK, SALLADSBUFFÉ, KAFFE & KAKA.
SERVERAS VARDAGAR 10.30-14.00

ÖPPET ALLA DAGAR I KAPELLSKÄRSTERMINALEN
TELEFON 0176 440 50
WWW.INORRTELJE.SE

MARINFLYTBRYGGAN

Egen tillverkning
Lager
Helhetslösningar
Flytbryggor i trä
Flytblock
Ponton- & hamnbryggor
Båt- & badbryggor
Bojar och bommar
Förtöjningsmaterial
Tillbehör

Allt för hamnen

Tel. 0176-22 16 35 / 070-812 65 28 www.marinflytbryggan.se

- **Totalentreprenör på fastland & Ö-projekt**
- **All slags Om Ny & tillbyggnationer**
- Utför Ö-jobb med egen båt samt mindre person- och materialtransporter

Magnus 0733 11 99 91
Tomas 0703 77 02 75

www.mtbygger.se

Följ oss på Facebook

Mattsson & Tholén Bygger AB

**MATSSON
& THOLEN**
BYGGER AB

Rådmanö

öppna famnen till Roslagen

ALLT FÖR BÅTEN

MERCURY VOLVO PENTA

GRÄDDÖ MARINA

WWW.GRADDOMARINA.SE

Bröllop & Fest

RÅDMANSÖ BYGDEGÅRD

Gräddö • 0176-406 09
www.radmanso-bygdegard.se

Lidö
VÄRDShUS

0176-404 99
www.lidovardshus.se

**SPILLERSBODA
LANTHANDEL**

Två mil öster om Norrtälje

Öppet året runt: må-fr 9-18 lö-sö 9-16
0176-22 10 01
facebook.com/spillersbodalanthandel

Välkommen
GRÄDDÖ SALONGEN AB

Ingela Wickman

Boka tid (! mån av tid drop in)
0176 - 401 41
ingela.wickman@hotmail.com

Mitt ermet ICA i Gräddö

ICA Gräddö QSTAR

Skärgårdshandel

Väl sorterad ICA-butik

Tel: 0176-400 12

ATG, Svenska Spel och DVD-uthyrning
Ombud för Posten och Systembolaget

Mauds
HEMSLÖJD

Refsnäs 0176-403 92 eller 070-547 19 36

DIN BYGGHANDEL!

RäfsnäsSåg AB

0176-402 65 www.rafsnassag.se

BOLIST

FRÖTUNA TAXI & BUSS AB

*Vi kör dig lugnt
och säkert*

ABONNERING AV BUSSAR
Telefon 0176-26 90 65
www.frotunataxiobuss.se

kajak&uteliv

0176-403 15
www.kajak-uteliv.com

Hej hopp!
Gräddö Sjöliv

Gästrum, roddbåtar, fiske,
segelbåtar, bastuflotte, boule
och sjötaxi till krogarna

076 793 76 17 graddosjoliv.se
hej@graddosjoliv.se

PARLMAKERIET

0739-526 189
www.parmakeriet.com

GRÄDDÖ BYGG
& SNICKERI AB

TOTALENTREPRENÖR

Mattias Anders
070-723 41 20 070-723 41 21

www.graddobygg.se

Pizzeria
GRÄDDÖ

KEBAB SALLAD UNIKEL PASTA

Dagens lunch 75:--
(10.00-14.00) Ingår sallad, dryck, bröd och kaffe.
Tel: 0176-400 11
Öppet alla dagar 10.00-22.00

Trevis

Måleri AB

070-403 31 03
070-722 01 15
www.trevismaleri.se

Fritidsbyn
KAPELLSKÄRET

Vandrarhem STF Camping SCR
Gästhamn Aktiviteter
Tel 0708-800 838

GRÄDDÖ
ELINSTALLATIONER AB

0709-556 636
www.graddoel.se

CLAUDIA PIELBUSCH
Handmade jewelry

Sommarboden vid Ica Gräddö & claudiap.se

Hällristningen
i Kapellskär är
från 1752 då kung
Adolf Fredrik och
hans mannar låg
och väntade på
väder för att segla
till Finland.

Böttö – minimal liten fyrplats

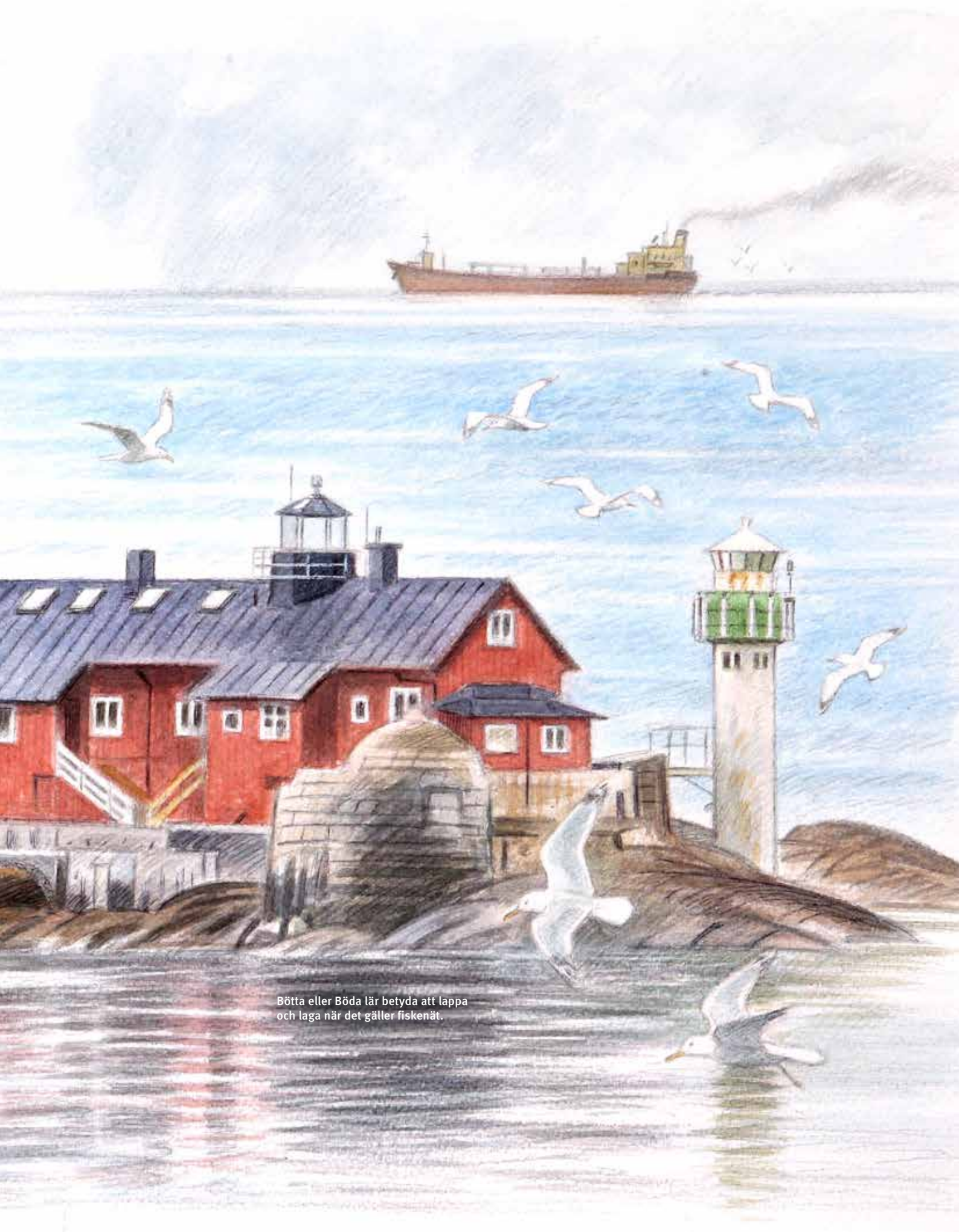
På väg till Fredrikshamn med Stena Line får vi syn på en liten kobbe med fyrhus och fyrtorn. Böttö. Den minsta fyrplats vi någonsin har sett. Bor någon här? Mitt emot ser vi en till liten ö med fyr. Hur är det att bo på en liten karg ö som Böttö nära farleden? TEXT: Josefin Ekberg ILLUSTRATION: Lars Holm

Fakta **BÖTTÖ FYR**

BÖTTÖ FYR TÄNDES 1841 och hade bofast fyrpersonal fram till 1964. Nu är fyren släckt. Idag är fyrplatsen privatägd och hyrs ut till grupper. Man kan boka hela paket med övernattnig, mat, taxibåt och underhållning. Ägs och drivs av Böttö Hembygdsförening sedan 16 år. Närmaste skärgårdstrafik går från Saltholmen. Man får inte besöka ön oanmäld. Mer info på hemsidan botto.se.

Lars Holm 2014
Böttö Fyr

Bötta eller Böda lär betyda att lappa
och laga när det gäller fiskenät.

För göteborgarna är väl Böttö ingen okänd ö. Flera har kanske till och med varit här. Den ligger i inloppet till Göteborgs hamn. Fyrplatsen byggdes redan 1841 av Göteborgs Stad och inte av Sjöfartsverket som brukligt är. Samtidigt kom det upp fyror på öarna Vinga och Buskär. Idag ägs Böttö av Böttö Hembygdsförening som hyr ut stället till grupper, fester och konferenser.

Något mer exklusivt för en kick-off eller ett bröllop är svårt att föreställa sig. Ön är som hämtat ur reklamen för Grumme Tvättsåpa fast mindre och utan träd. Fakta säger att kobben är cirka 40 meter i ost/västlig och 100 meter i nord/sydlig riktning. Det är en av de minsta bebodda öarna i den här delen av Västkusten. Det är nog spännande att bo här när det stormar och vågorna slår in över huset. Vilket skådespel, kan man föreställa sig.

Fyrhuset har blivit uppmärksammat av färgfirman Beckers som utlyste en tävling om »Sveriges mest utsatta hus«. Motiveringen löd: »Ett mer naket läge och ett mer oskyddat och utsatt hus finns inte. Utan ens en liten maskros som skydd mot vådrets makter – mot havets vågor, mot snöstormar, solljus och skyfall från alla väderstreck – är huset på Böttö fyrö en närmast självklar vinnare i Beckers tävling Sveriges mest utsatta hus.«

Fyrmästaren i radio

Någon som faktiskt har bott här och blivit intervjuad i radio är fyrmästare Edvin Westergren. Han och frun Isabella bodde här mellan åren 1920 och 1952. I radioinslaget från tidigt 60-tal berättar Edvin

om sina sjöräddningsinsatser som gav honom utmärkelsen Carnegie-pokalen som han var väldigt stolt över.

– Det var en rykande orkan. Ja, orkan var det väl inte. Han blåste på 20 sekundmeter. Det var en båt som kantrade med fem man bakpå. Två man slungades upp på klipporna. Jag bärgade två man i det...Och det var en ung man på 22 år han drunknade..., berättar Edvin och fortsätter:

Kort tid därefter var det en motorbåt som fattade eld. Då jag gick dit och bärgade tre man ur brinnande båten. I röken och elden.

Edvin trivdes gott på den minimala ön men flyttade tillbaka till uppväxtens Käringön när han blev änkeman. Om inte maken hade dött hade han gärna bott kvar livet ut.

Någon som blir intervjuad decennier senare är skeppare Joel Börjesson som kör taxibåt till Böttö. Han minns fyrmästaren från sin första skolresa som gick till – just det Böttö. Året var 1947.

Jag var en 10-12 år då och på min första skolresa. Vi fick sockerkaka som var bakad på »möeägg« som vi säger men det är ju måsäg då. Och saft fick vi, säger han i P4 Göteborgs radioinslag.

Intervjuad blir också Kenneth Carlsson från fyrsällskapet Vinga Vänner. Han berättar historien om julegrisen som sprang lös på ön ända tills det var dags för slakt. Då blåste det upp och grisen for i sjön och drunknade.

– Å det är en sann historia, säger Kenneth.

Det finns många beskrivningar över det utsatta läget vid den hårt trafikerade

farleden. Historier om hur vågorna slog upp mot fönstren och när stormen Gudrun svepte över fick man lov att stanna inomhus för att inte blåsa i sjön.

Lång simtur efter båten

En dykare minns hur båten hade drivit iväg när han dök på ett vrak som skulle ligga vid Böttö. När han kom till ytan var båten borta. Han klev iland och knackade på dörren till fyrhuset men ingen var hemma. Då får han syn på båten som höll på att driva in mot Göteborg, 500 meter bort. Han och kompiserna tog på sig dykardräkterna och började frenetiskt simma mot båten. Det började skymma och de hade tända pannlampor på sig. När de äntligen kom fram och klev upp på båten dök en lots upp och sa »Ni har simmat länge, va?«.

Andra har mycket ljusare minnen av Böttö. Till exempel bloggaren »Pux« som har varit där på fest. Vi tar del av en underbar och målande beskrivning. »Solen sken, som den ju så ofta gör ute på sjön och det fanns sill och potatis framdukat på gårdsplanen. Efter lunchen var den vedeldade bastun upphettad till cirka 70-80 grader och ett gäng friskursare intog den. Jag var inte en av dem. Jag satt lugnt tillbakalutad i en bekväm solsäng och tittade på de badande, drack lite vin och pratade med andra icke-bastande/badande gäster.«

Pux bloggar vidare om hur det sångkunniga sällskapet sjöng mycket – opera bland annat. En kille sjöng »Oh Sole Mio« och »Till Havs«. »Helt osannolikt när man hörde hans sång. Gåshud. Våldigt speciellt att höra just Till Havs när Vinga fyr blinkade precis bakom ena axeln på sångaren. Kunde inte varit lämpligare« beskriver Pux som var mer än nöjd över den lyckade födelsedagsfesten på en sådan speciell ö som Böttö. 🐦

FOTNOT: »Götet« är en beteckning på Göteborg som används av ENBART icke-göteborgare (det vill säga stockholmare, dalslänningar, Leksandsbor, pistvakter, centralbankschefer och andra lugubra gestalter bortom all räddning) Källa: Alla Tidens Språk av Peter Hjörne.

NATURSKILDRAREN

LARS HOLM

BLAND BLAD VATTEN OCH STENAR
VERNISSAGE PÅ EDBLAD
16 JULI 2016 KL 13-17

17-31 JULI KL 11-17 ALLA DAGAR

Edblad Gåsvik, Stora Bagghusvägen 233
764 93 Väddö www.edblad.com

Stort tack till ICA Barometern Väddö
I samarbete med Roslagens Sparbank

Med naturen närmast hjärtat

På en udde vid Östersjöns kluckande hav är det störst chans att stöta på honom. Med kikare, skissblock och penna tolkar han naturen omkring sig. Han föredrar oväder och hinner inte med att måla allt som spirar om våren. Möt konstnären Lars Holm.

TEXT O FOTO: Gunnika Isaksson-Lutteman

I skogen på Björkö, med bara några hundra meter till Ålands hav, bor

Lars. Småfågeln pysslar med sitt framför hans fönster men den tama räven och måsen syns inte till idag. Vardagsrummet är hans ateljé med penslar, skisser och akvareller i ett organiserat kaos. Till den lilla boden intill beger han sig om han ska måla i olja.

Han ser sig som naturskildrare och konstnär och säger att han arbetar med tre olika inriktningar. Själva måleriet är huvudfäran men han har även en experimentell ådra samt att han illustrerar till böcker och tidningar. Ni som läser MagasinSkärgård känner säkert igen hans illustrationer av skärgårdens fyrar.

– När jag illustrerar har jag en hårdare stil, nästan pedagogisk och övertydlig, berättar Lars och kliar sig på hakan.

Naturen ledde vägen

Precis som Stenmark och Borg tillhör Lars den gyllene tidsåldern 56:orna. Han är född söderkis men upp vuxen i Tyresö med Tyresta nationalpark in på knuten. Redan som liten parvel var naturintresset stort. När det klassiska naturprogrammet Korsnäsgråden med Harald Wiberg och Gunnar Brusewitz sändes satt han som klistrad framför TV-rutan. Framförallt Brusewitz var, och är fortfarande, en stor inspirationskälla.

– Brusewitz *Skissbok* var ju helt sö-

derläst, jag tror jag är inne på tredje exet nu, skrattar Lars.

David Attenborough, Zorn och Liljefors tillhör även de förebilderna och *Han som älskade livet*, boken om Van Gogh, var också väl tummad.

En tvåårig konstnärsutbildning på Tollare folkhögskola gav anställning som porslinsmålare på Gustavsbergs porslinsfabrik. Men redan 1978 kom hans stora genombrott. Även om han aldrig kom in på Kungliga akademien gick karriären så fort att det visade om öronen.

En glad konstnär

Som tjuugoåring flyttade han till Roslagen för att först bo i kollektiv och sen i sjöbod på pålar i vattnet. Skärkarllivet gav utrymme för konsten med många utfärder i båt och kajak med skissblocket till hands. Efter några år i Skåne är han sen elva år tillbaka i sin älskade Roslags-skärgård, även om han trivs lika bra på Österlens vidder och i Smålands skogar.

I sin tidiga karriär målade han mycket däggdjur, något som har kommit tillbaka på senare år. Han vill dock inte begränsa sig och vill måla både natur, hav, fåglar och människor.

Ett samarbete med Roslagens sparbank, som startade med ett han prydde deras Mastercard med skärgårdsmotiv, gjorde att hans första bok kom ut 2012. *Natur i fyra väderstreck* är en vacker bok med skisser, målningar och texter om naturen. En dröm som gått i uppfyllelse för Lars.

– Kolla vilket häftigt ljus det är, utbrister Lars plötsligt mitt i en annan mening, bara på vassen och inte någon annanstans, det här är så läckert.

Hans blick söker hela tiden efter detaljer i omgivningen och han kan konsten att se det stora i det lilla. Han säger att han nog är en ganska glad skit och hans skratt är verkligen smittande, det höjer sig över vattnet med toner av ungdomlig och äkta livsglädje.

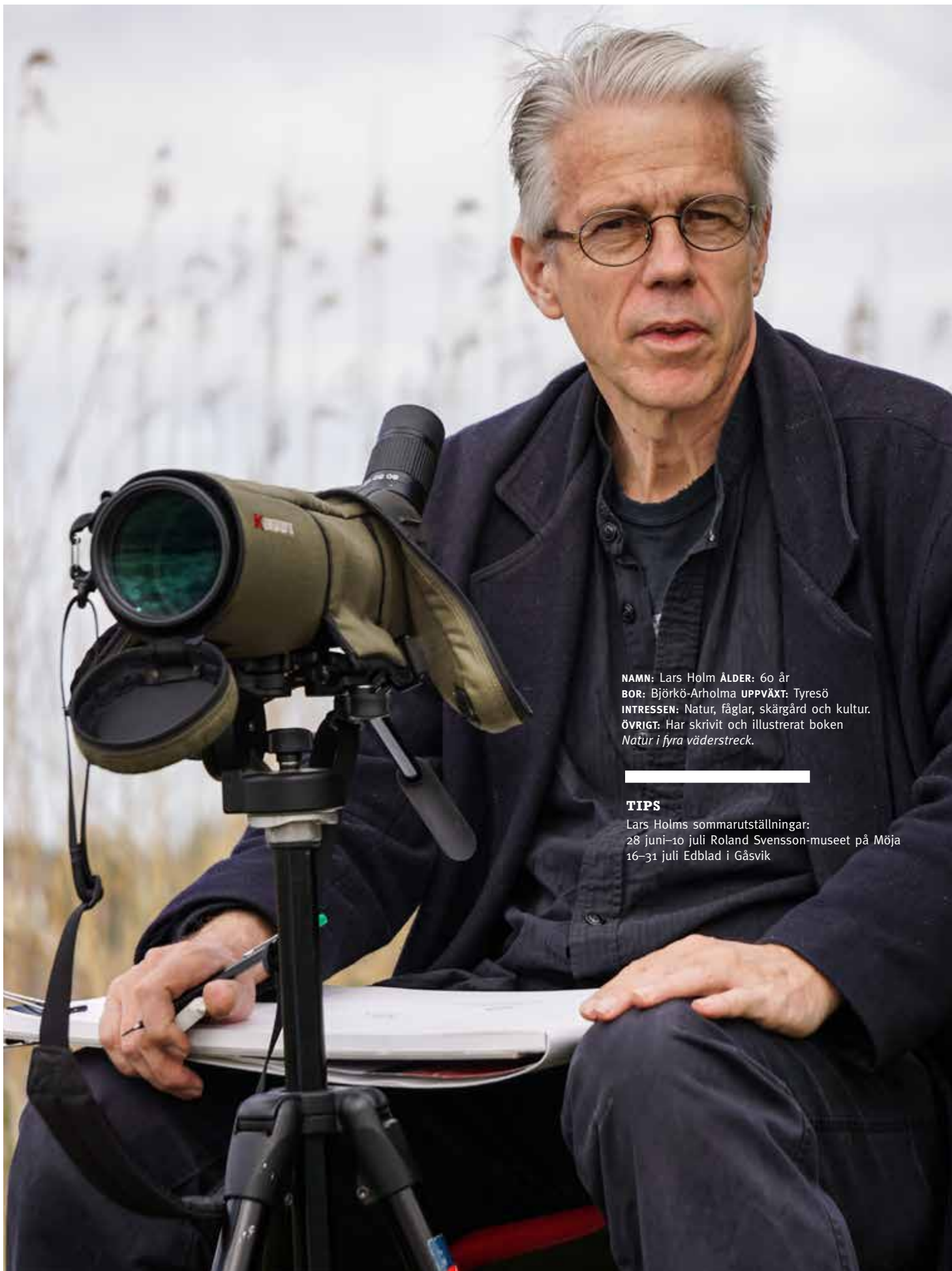
– Det har aldrig varit så roligt att måla som nu, avslöjar han och ler stort.

Lars tror det beror på att han landat som konstnär och fått bättre självförtroende. Det är lättdrivet och inspirationen kommer när han jobbar. Han finner även stort nöje i att skriva och att fördjupa sig i geologi och astronomi.

I augusti åker han på arbetsresa till Sarek som han längtat efter att få upptäcka ända sedan han såg Sarekprofilen Edvin Nilsson på TV. Men först ska han ha två sommarutställningar, en större på Edblad i Gåsвик och en lite mindre på Roland Svensson-museet på Möja.

– Det är en stor ära få ställa ut på Roland Svensson, avslutar Lars och skattet klingar ut över fjärden. 🐦

»Kolla vilket häftigt ljus det är, utbrister Lars plötsligt mitt i en annan mening, bara på vassen och inte någon annanstans, det här är så läckert.«

NAMN: Lars Holm **ÅLDER:** 60 år
BOR: Björkö-Arholma **UPPVÄXT:** Tyresö
INTRESSEN: Natur, fåglar, skärgård och kultur.
ÖVRIGT: Har skrivit och illustrerat boken
Natur i fyra väderstreck.

TIPS

Lars Holms sommarutställningar:
28 juni–10 juli Roland Svensson-museet på Möja
16–31 juli Edblad i Gåsvik

FOTO: GUNNIKA ISAKSSON-LUTTEMAN

Ny paddelbutik i Saltjöbaden

I Aquas gamla lokaler nedanför Grand Hotel i Saltjöbaden öppnar Paddlesports i början på juni. Butiken fokuserar på olika paddelsporter med tillbehör. Där kan du hyra surfskis och kajaker för träning eller långturer i skärgården samt Stand Up Paddle för fitness yoga, tävling och rekreation. Det kan också testa på nya sporten SUP polo. / GUNNIKA ISAKSSON-LUTTEMAN

FOTO: LINA NYDAHL

Josephine Betschart

Sommarteater i Trosa

I sommar blir det en familjeteater – Folk och rövare i Kamomilla stad samt en musikteater fritt efter en komedi av Anton Tjechov i Trosa. Föreställningarna spelas på Garvaregården i juli och augusti.
– Det har varit en dröm sedan jag var liten och nu känner jag tiden är rätt för Trosa att få sin sommar-teater, säger Josephine Betschart som ligger bakom idén.

Säckar

Upphämtning av byggsäckar

Sjötransport

Frakttjänster i skärgården

Ved, jord, grus

Leverans av förbrukningsvaror

Speciallösningar

Det mesta går att lösa

**SEA
BAG**
www.seabag.se

SEABAG är en storsäck avsedd för Stockholms skärgård. Säckarna finns i två storlekar och passar perfekt för byggarbetsplatser, tomtröjningar och vindsrensningar. Gå in på seabag.se för prislista och beställning eller ring oss för mer info **08-409 190 50**.

ELBIL - med hytt

Vi har elbilar till skärgården
Bullrar inte, ryker inte och luktar inte
Elbilen som är pålitlig i alla väder

Ring 08 –10 82 83

Epton Trading AB
Generalagent för ClubCar i Sverige

ClubCar

DELKA

Ditt stängsel- och staketproffs

Årets Företagare
i Östhammar **2014**

av företagarna

Försäljning • Projektering • Trädfällning
Montering • Konsultation

TELEFON : 0173 - 230 77 HEMSIDA : WWW.DELKA.SE

Lantbruksstängsel Villastaket Vilhågn Industri stängsel Larmade inhängnader

SUZUKIKAMPANJ

hos din auktoriserade återförsäljare

Fr o m 1 maj driver Gräddö
Marina Norrtälje Gästhamn

Dagtid

SUZUKI DF50-ATL
KAMPANJPRIS: 61 900kr
Ord.pris: 67 900 kr

SUZUKI DF80-ATL
KAMPANJPRIS: 91 900kr
Ord.pris: 103 300 kr

SUZUKI DF140-ATL/ATX
KAMPANJPRIS: 125 900kr
Ord.pris: 142 900 kr

Nattetid

- 7års garanti
- Modern fyrtaktsteknik
- Lean Burn
- Elektronisk Bränsleinsprutning
- Ny Suzuki multifunktionsdisplay, värde 7 400 kr

Gäller t.o.m. 2016-06-30

www.graddomarina.se
sten@graddomarina.se

0176-409 00

A scenic view of a lake with a person in a yellow kayak on the shore and a dog in the foreground. The person is kneeling on the sandy beach, adjusting gear on the kayak. A black and white dog stands on the sand in the foreground. The lake is calm with a forested shoreline in the distance under a cloudy sky. A small evergreen tree is in the lower-left foreground.

På Jungfrukusten är sandstränderna lena och vraken många.

Med vraken under kajaken

Jungfrukustens skärgård är en läcker buffé av skeppsvrak och förlista historier. Vi upptäcker Axmar Blue Park, en undervattenspark där paddlare kan uppleva sjunkna skepp från ytan.

TEXT O FOTO: Gunnika Isaksson-Lutteman

Fakta **NORDIC BLUE PARKS**

NORDIC BLUE PARKS är ett nordiskt samarbetsprojekt som förenar naturvård och kulturmiljövård under vatten. Syftet med projektet är att tillgängliggöra och skapa större medvetenhet om vårt till stor del okända undervattenslandskap: djur- och växtliv, skeppsvrak och andra kulturlämningar. Mer info: www.axmarbluepark.se, www.paddla-gastrikland.se

Regnet hänger i luften när mitt paddelsällskap Sandra Nyman trycker ner det sista av packningen i kajakens framlucka innan hon sätter sig på den för att få igen den.

Vi har verkligen inte snålat med lyxig mat den här turen, utbrister Sandra medan hon stugar om en bit halloumi för att få igen luckan.

Är det midsommar så är det, säger jag och trär flytvästen på Äventyrshunden Diesel.

Förutom vår delikata brakbuffé ska vi också njuta av en vrakbuffé utan dess like. Här i vikarna kring Axmar ligger skeppsvraken utspridda och bara väntar på att bli återupptäckta.

En stenig kust och många förlistade skepp gjorde att undervattensparken Axmar Blue Park skapades här, mellan Gävle och Söderhamn. Några av vraken har gått under i argisinta höststormar och några har sänkts med flit. När intilliggande Axmar bruk lades ner 1927 sänktes prämarna som använts vid järnmalmstransporterna för att ingen ville köpa dem. Men redan på 1600-talet började traditionen att skjuta kasserade skepp i sank. Det grunda inloppet gör det möjligt att se de flesta av dem från kajaken och det går därmed att följa brukets 300-åriga historia under ytan.

Vinden förföljer oss när vi rundar steniga öar och söker efter vraken.

Det första vraket hittar vi i Lenängsvikens vass, de torra ribborna har grånats vackert.

Stärkta av fynd nummer ett sätter vi kurs mot Granskär, omlastningsplats för de stora segelskeppen som inte kunde gå ända in till bruket. På norra sidan av ön ska det finnas två vrak, ett av dem är troligen galeasen Svanen som förliste på Häckmansgrund en stormig höstnatt 1826 på väg till Utö.

Ju mer vi tittar ju mer spår upptäcker vi från brukets storhetstid. I strandkanterna skvalpar förlorat tackjärn och rostig barlast från fjärran länder. Men vågorna gör det svårt att se vad som döljer sig under ytan.

Udda undervattenspark

Vi paddlar vidare i vårt sökande efter gula bojar, för under ytan invid dem lurar vraken. Bojarna har lagts ut för

En sprakande eld värmer skönt i skymningen.

»Vrakjakt med kajak är spännande och Jungfrukusten döljer många hemligheter, men hungern gör sig påmind ... «

att besökare lättare ska hitta skatterna i undervattensparken.

– Där är en boj, ropar jag och pekar mot Slätskär.

Vattnet är grumligt, vi paddlar i cirklar och spänner ögonen i den krusiga vattenytan. Plötsligt fastnar Sandra i något.

Det är inte ofta man går på grund på en annan båt, skrattar Sandra och vi konstaterar att det är Malmharen hon har grundkänning på.

Skrovet är täckt av gröna alger och är nästan omöjligt att upptäcka om du inte vet vad du letar efter.

Hård kamp för skattletare

Vrakjakt med kajak är spännande och Jungfrukusten döljer många hemligheter, men hungern gör sig påmind och Kusöns berömda sandstränder lockar nu. Vi korsar fjärden där havet rusar rakt in i våra babordssidor. Tröttheten är påtaglig när vi glider in i viken på Kusöns västra flank och drar upp kajakerna på den lina sanden. Utan att leta särskilt länge hittar vi en perfekt plats för tälten. Med vidunderlig utsikt över det ack så förädliska havet, grillar vi halloumiburgare över öppen eld. Till efterrätt vankas en gammal klassiker med banan och smält choklad. Solen bryter fram och förgyller vårt lilla paradiset till havs.

Nästa morgon avslöjar suset i träden att nordanvinden är stark. Och mycket riktigt, över Sundmarsredden får vi ta i med hårdhandskarna. Vid Sundmar pustar vi ut och undersöker galeasen Patrioten som ligger på grunt vatten här.

Svartstensudden ger oss inget skydd när vi kämpar österut. Av den malmlastade slupen Beda ser vi inget. Vågorna lever rövare mellan de stora stenbumlingarna.

Inte undra på att skeppen dukande under här, flämtar Sandra.

Vi krigar oss in bland Gåsholmas röda sjöbodas och tar lunchrast på en kobbe. Från Gåsholma sommarcafé hörs tonerna av Flickan i Havanna och mitt emellan risotton och chokladpuddingen mojar oförklarligt vinden. Mörklila moln tornar upp sig i horisonten men vi kan inte låta bli att andäktigt runda Synskär på utsidan när havet är kav lugnt. Vi paddlar stillsamt in och ut i små laguner, ser tärnorna dyka efter fisk.

Så kommer regnet och färgar världen i silver. Men det är inget som hindrar oss från att fortsätta mot Kusö kalv där vi ska slå läger i natt. Där finns visserligen inga vrak men en gudomlig sandstrand har vi hört. Och så spökar det. Kanske att det är någon av alla de drunknade sjömän som går igen? 🐼

Gula bojar guidar till vraken under ytan.

FOTO: FORTUM

FOTO: AGNETA WENNBERG

Olle Sewerin fick Naturvårdspriset

Vi gratulerar Olle Sewerin på Sundskär i Roslagens skärgård som har vunnit Norrtälje Tidnings och Roslagens Naturskyddsförenings Naturvårdspris. Motiveringen lyder: För att han återskapar gamla kulturmarker på Sundskär med lie, såg och slätterbalk. Grattis Olle.

FOTO: ROINE KARLSSON

150 000 öringar släpps ut

Stockholms stad i samarbete med Länsstyrelsen släpper ut över 150 000 öringar i länet. I Norrtälje släpptes det ut fisk i Norrtäljeån, på Håtö, Fredlarna, utanför Blidö samt i Enviksbäcken i våras. Smolt som är två år och väger runt 100 gram. Nästa höst kommer fiskarna att väga över 1,5 kilo.

I Stockholm vid Strömbron och Slussen släpps totalt 40 000 öringar och laxsmolt ut. Huvudsponsor är Fortum i samarbete med HEBA och Stockholms Stad.

**VÄLKOMMEN TILL
KNUTMASSOMUSÉET
KVARNEN**

BRUKSGATAN 6, GIMO

CAFÉ

ÖPPET MÅN-FRE 11.00 – 16.00 (STÄNGT HELGER, RÖDA DAGAR, MIDSOMMARAFTON)
INFORMATION 0173-867 95 KVARNEN@OSTHAMMAR.SE • WWW.KNUTMASSO.SE

FÖRSÄLJNING AV KONSTHANTVERK	
HANS GUSTAFSSON MOTORSÅGSKONST	ALUNDA GJUTERI GUTJÄRN
TAGE ROBERTSSON TAVLOR	BJÖRN NILSSON LUFFARSLÖJD

Er självklara samarbetspartner
Vi hjälper Er med byggprojekt litet som stort!

BÖRSTILS BYGGHANDEL AB

Vi håller måttet!

BRÄDGÅRD	HUSRENOVERING
BYGGSTÄLLNINGAR	HUSPRODUKTION

Örjan: 0709-39 99 73

www.borstilsbygg.se • borstilsbygghandel@gmail.com

Veteranbåten

Tidning för svensk veteranbåtskultur

Bli medlem du också! 5 nummer
veteranbåtskultur per år.
Sätt in 250:- på BG 5418-1128.

Ansök om medlemskap på vår hemsida,
så missar du inte nästa nummer.
Du kan också beställa tidigare nummer á 50 kr.

Museiföreningen Sveriges Fritidsbåtar
www.veteranbaten.se
info@veteranbaten.se 08-7837904

Skärplinge & Hållnäs

En viktig vägknut som fungerar som en betydande handels- och serviceort vid riksväg 76.

Hållnäs halvön ligger vid Upplands kust fem mil söder om Gävle. Med smultronställen som Lingnåre, Sikhjälma, Fågelsundet, Rossholms stigar, Ångskär, Fagerviken, Gudinge, Slada, Kaplasse naturreservat.

Välkommen!

Hållnäs sjöbodar

Saras Blommor
Florist Sara Söderberg
Torget 2, 819 30 Skärplinge
Tel. 0294-512727
allasarasblommor@gmail.com

HJP VVS
Hjälmunge, Hållnäs
070-130 73 37

SVENNES
DÄCKSERVICE
MÅN-FRE 07.00-17.30 LÖR 09.00-13.00
Hållnäs Tel. 0294-220 37

Carinas Kära Ting
FÄRDIG & HANTVERKSUTÖ
Graverar till dop, bröllop,
födelsedag & studenten
SOMMARCAFÉ & LOPPIS
Löten 311, Skärplinge
070-672 99 23
info@carinaskarating.se

Skärplinge Maskin AB
Husqvarna - Stiga - Evinrude
0294-221 51

ICA nära Kastbergs
Edvallav. 19, Hållnäs
0294-220 05 www.ica.se

JMR reklam
WWW.JMR-REKLAM.COM

ICA TORGET SKÄRPLINGE
Ol-Anders v. 1 Skärplinge
0294-102 55 www.ica.se

GRIGGBO BERGTÄKT
Skärplinge GRUS AB
070-312 31 32

Kalles Fisk
FAGERVIKEN
Butik & Servering
0294-231 10, 070-559 86 78
www.kallesfisk.nu

HÅLLSTRANDS FISK
Hästskär
FÄRSK & RÖKT FISK - SURSTRÖMMING
0705-44 85 56
www.hallstrandsfisk.se

PG PERSSONS FISKERI
Färsk & rökt fisk
Fre ICA Skärplinge
Övrig tid Gudinge
0294-303 47 • 073-035 80 71
ge43@telia.com

Fakta **ULLMARKNADEN**

Årets ullmarknad sker helgen 13–14 augusti. Tiderna är utökade och pågår mellan klockan 11–17. Nytt för i år blir levande får, föreläsningar och kortkurser. Mer info på <http://slojdhander.wordpress.com>

Med ull som röd tråd

Vi fick nys om
»ullmarknaden«

i Österbybruk. Spännande tyckte vi och åkte dit. Här frossas i fårens päls i olika skepnader. Med hantverk, workshops, tipsrunda, lotteri, stafett, utställningar och försäljning. Den röda tråden är – ull.

TEXT: Josefin Ekberg FOTO: Roine Karlsson

Tovade hundar, fåglar och troll i ett av stånden.

På Stallbacken vid Österbybruks Herrgård hittar vi marknaden med ULL och mer därtill.

Stickade mössor, tovade hundar, garn i mängder, keramik, luffarslöjd, böcker, fårskinns och massor av annat hantverk. I ett stånd står Filmtakarna Anna, Elisabet, Maria, Lotti och Liisa som tovar mat- tor på mongoliskt vis. De vattnar på en tovad filt under en duk.

Sedan kavlas vattnet ur för hand. Efter en stund går de runt med den tunga blöta filten virad runt en »stock« inlindad i en presenning på marken. Tre starka kvinnor släpar runt på den.

Tänk så mycket arbete och kärlek som ligger bakom äkta hantverk. På den här marknaden tycks etiketter med »Made in China« vara bannlyst. Motsatsen till slit och

släng-kultur, alltså. En vara som en människa (inte en maskin) lagt ner timmar på att omsorgsfullt skapa, är folk sannolikt mer rädd om. Mest stolt blir man nog om man har skapat hantverket själv. Och det får man chans att testa på här. Man kan passa på att prova på olika tekniker som spinna, tova, virka, tälja och väva till exempel.

Fakta ULL

Ullen har många unika egenskaper. Det är hållbart, brandsäkert, finns i stor mängd, andas och är behagligt mot kroppen. Ull tros vara en av de tidigast använda textila råvarorna. Den äldsta metoden att ta vara på ull är att »nappa« den, plocka eller kamma den från djurets päls. Olika djurarter har olika typer av ull.

Annat kul den här helgen är att vara med i stafettävlingen »Från lamm till tröja«. Var och en kan boka en halvtimme och delta i stafetten med att karda, spinna och sticka. Den pågår i fyra timmar under lördagen.

En annan tävling sker på söndagen. Den går ut på att man ska karda och spinna den längsta tråden. Rekordet var 95 meter ifjol. När man har provat det kan man testa sina fär-

och ullkunskaper med en tipsrunda. För både barn och vuxna.

I närheten visas utställningen »Ur Björk« som tar reda på hur många föremål man kan få ur en och samma björk. Vi får syn på en gammal cykel som tillhört Bruno Liljefors. På denna natursköna plats vistades och trivdes konstnären ofta. Det är lätt att förstå honom. I anslutning till ullmarknaden hittar vi också en växtodling, caféer, hantverksbutiker och – när vi är på besök pågår en stor auktion på gräsmattan intill. Nog finns ett rikt utbud på aktiviteter i och kring ullmarknaden i Österbybruk.

Från får till slöjd

Hemslöjdskonsulent Annkristin Hult från stiftelsen Upplandsmuseet berättar hur idén växte fram:

Många färegare hörde av sig och undrade hur, var och om de kunde få avsättning för sin ull och det garn de låtit spinna. Samtidigt som många spinnerier, kursdeltagare och hobbyslöjdare letar efter bra råvara för sin verksamhet. Formgivare jag hade kontakt med sökte unika garner till sina projekt och butiker letade efter närproducerade varor i hållbara material. Idén föddes 2013 – kan jag i min roll som hemslöjdskonsulent bidra med något i kontakten mellan dessa aktörer.

Året efter startade ullmarknaden i Österbybruk. Den växer för varje år. Ifjol kom 2 000 besökare, dubbelt så många som året innan. Den nybildade ideella föreningen Ull i Uppland står som arrangörer till evenemanget och ordnar också kurser, föreläsningar och studiebesök.

– Vi ser som en del av vårt uppdrag att sprida kunskap och informera om ull – en fantastisk fiber i ett oemotståndligt format – fåret! tycker Annkristin.

På riksnivå har det bildats en sammanslutning som kallas Ullstyrkan. Ett gemensamt mål för föreningarna är att ingen ull ska i onödan gå till spillo.

– Det mesta av den svenska ullen slängs bort och vi strävar efter att ändra på det, säger Annkristin. 🐏

»Vi ser som en del av vårt uppdrag att sprida kunskap och informera om ull – en fantastisk fiber i ett oemotståndligt format – fåret!«

Smällen man aldrig glömmer

En varm sommardag 1956 hördes en kraftig smäll och en rökelare steg mot skyn likt en atom-bomb skulle ha avfyrats. Bilden målas upp av konstnär Erik »Kulan« Wennberg som här har avbildat händelsen i sin oljetavla.

En annan som minns explosionen är rödlögabon Leif Björnqvist.

Det var hans morfar Hugo Andersson som hittade minan under kriget. Den låg på Rödlögass grannö Rönnören i en klippskreva bakom en stor sten.

– Man plockade krut från den när det skulle sprängas, berättar Leif.

Han och familjen var till Rödlöga för att hämta en sommargäst som skulle hyra på Rönnören. Då hörde de en kraf-

tig smäll och fick se en rökelare som såg ut som en svamp stiga mot skyn.

»Nu small minan«, sa morfar direkt, berättar Leif som var barn då.

Delar av minan spreds över Rödlöga och Rönnören. En sten for iväg flera meter och hamnade i en enbuske, minns Leif.

Vad var det som orsakade explosionen?

– En gubbe (Elis) hade tagit ut lite av krutet och skulle visa en annan hur glöden hoppade som en gräshoppa. Men

gnistan hoppade tillbaka in i hålet till minan, berättar han.

– Det var tur att det var nästan tomt i minan, säger han.

Smällen blev ju enormt kraftig ändå. Sedan gick man brandvakt i två-tre dagar.

Var det någon som skadade sig?

Elis som stod närmast fick upp händerna för ansiktet och brände bort ögonbryn, ögonfransar och håret på bröstet eftersom han gick barbröstad den här varma dagen. Hundra meter bort stod en sexårig liten kille som hann skydda ansiktet men brände händerna. Husdjuren blev vettskrämda och uppjagade.

– Hunden Kurre hoppade i sjön och simmade till Rödlöga. »Han kom som skjuten ur en kanon« sa mormor.

I konstnärens tavla ser vi också hur s/s Måsen anlöper Rödlöga. Bryggan var öns spännande samlingspunkt. Det lossas och lastas. Både varor och folk. Som också blir vittne till smällen den här vackra dagen. Ångbåten Måsen döptes senare om till Delfin VI. Av henne är det bara skrot kvar idag. Liksom minan.

/ JOSEFIN EKBERG

Guiden

Upptäck den »gömda pärlan»
– Hållnåshalvön i norra Uppland.
Ett gyllene tillfälle är lördag den 13 augusti
kl 10–18, då den lantliga och charmiga bygden
visar upp sitt rika utbud med evenemanget
På tur i Hållnäs. Här finns gott om sjöbodar
och fiskbutiker, historiska platser,
kultur och vacker natur. På de mest oanade
platser kan lekfull folkkonst dyka upp,
som på bilden.

FOTO: ROINE KÄRLESSON

Din Skärgårdsguide

Hjälper dig att hitta alla krogar, vandrarhem,
spa, sjötaxi och sjöräddning. Och mycket mycket mer ...

Nytta o. nöje

Antik/Loppis

EPOKGÅRDEN, ÖREGRUND
0173-302 00
www.epokgården.se
LEUFSTABRUKS BYGDEGÅRD
SKOLGÅRDEN
0294-311 29
www.bygdegardarna.se/
leufstabruk
SOLBERGA GÅRD, RUNMARÖ
08-571 520 61
www.solbergagard.nu
STORMHATTENS ANTIK, GRÄSÖ
072-305 00 42
www.facebook.com/Stormhatten-
Öregrund
VILLA DAGMAR, FURUSUND
070-757 57 46, 076-212 98 97
www.villadagmar.se

Apotek/systemombud

SVARTSÖ LANTHANDEL, SVARTSÖ
08-542 473 25
www.svartsolanhandel.se

Badtunna/bastu

DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com
DOMARUDDEN, ÅKERSERGA
08-540 208 25
www.domarudden.se
LANDSORTS GÄSTHAMN & STUGOR
08-520 341 20, 0709-562 561
www.sjoblomsservice.se
RÄVSTENS STUGBY, GRÄSÖ
0173-360 18
www.ravsten.se
SÖDERARM – FYREN I ÅLANDS HAV
0176-432 12
www.soderarm.com

Bageri

BETTANS HEMBAGERI, GIMO
0173-120 20
www.bettanshembageri.se
CAFÉ BAGARBODEN,
GRISSEHAMN
0175-330 45
www.bagarbod.se
**NILSSONS BAGERI, TROSA/
NYKÖPING**
0156-123 94 (Trosa),
0155-212 325 (Nyköping)
www.mekkekonditori.se
**WILMA GOLFRESTAURANG & KAFÉ,
ÖREGRUND**
0173-300 31
www.kafewilma.se

Bastu/jacuzzi

BERGS GÅRD RUM & RELAX,
Västerljung-Trosa
070-495 49 32
www.bergsgard.nu

Bastuflotte

GRÄDDÖ SJÖLIV, GRÄDDÖ
076-793 76 17
www.graddosjolviv.se

Boende

Östhammar/Öregrund

BO & KAJAK, ÖREGRUND
070-280 54 42
www.bokajak.se
EPOKGÅRDEN, ÖREGRUND
0173-302 00
www.epokgården.se

G:A BRUKSHANDELN B&B, LÖVSTABRUK

070-676 59 94
www.leufstabruk.com
**GUNILLAS BED & BREAKFAST,
ÖSTHAMMAR**
0173-125 26, 070-648 98 75
www.gunhem.se
**HOTELL KLOCKARGÅRDEN,
ÖREGRUND, 0173-300 65**
www.klockargarden.nu
KAFE WILMA, ÖREGRUND
0173-300 31
www.kafewilma.se
**KRISTINAS BED & BREAKFAST,
ÖSTHAMMAR**
070-238 15 46
www.kristinas.se
LEUFSTABRUKS WÄRDSHUS
0294-311 22
www.leufstabrukswardshus.se
NORRSKEDIKA HOTELL & CAFÉ
0708-841 442
www.gamlajarnhandeln.se
**PENSIONAT ANKARGÅRDEN,
ÖREGRUND**
0173-305 12
www.ankargarden.se
RÄVSTENS STUGBY, GRÄSÖ
0173-360 18
www.ravsten.se
STRANDHOTELLET I ÖREGRUND
0173-316 00
www.strandhotellet.nu
TUSEN OCH EN NATT, ÖSTHAMMAR
0173-101 81
www.facebook.com/
TusenOchEnNatt
UDDENS B & B, ÖREGRUND
0173-302 20, 070-316 59 99
www.uddensbb.se
VILLA ÖSTHAMMAR, ÖSTHAMMAR
070-56 51 877
www.villaosthammar.se
**ÖRSKÄRS FYR, VANDRARHEM &
SERVERING**
Boka@orskarsfyr.se
www.orskarsfyr.se

Norra skärgården

**ARHOLMA NORD – ARCHIPELAGO
LODGE, 0176-560 40**
www.arholmanord.se
**ARHOLMA VANDRARHEM
BULL-AUGUST GÅRD**
0722-43 35 89, 0176-560 18
www.bullaugust.se
BLIDÖ HAMNKROG, BLIDÖ
0176-825 99
www.blidohamnrog.se
**CARLBERG BED & BREAKFAST,
BERGSHAMRA**
0176-260 420
www.carlbergbo.se
FEJANS KROG, FEJAN
0176-430 41, www.fejan.se
**FRITIDSBYRN KAPELLSKÄRET,
RÅDMANSÖ**
0176-441 69, 0708-800 838
www.fritidsbyn.se
**GRISSEHAMNS GÅRD,
GRISSEHAMN**
0175-302 52, 070-755 73 51
www.grisslehamngard.se
GRÄDDÖ SJÖLIV, GRÄDDÖ
076-793 76 17
www.graddosjolviv.se
HOTELL HAVSBADEN, GRISSEHAMN
0175-309 30
www.hotellhavsbaden.se
KVARNUDDEN, GRÄDDÖ
0176-400 50, 0733-833 786,
0739-87 20 03
www.kvarnudden.se
LIDÖ WÄRDSHUS, LIDÖ
0176-404 99,
www.lidövardshus.se
**LYCKHEM SKÄRGÅRDSPENSIONAT,
BJÖRKÖ**
0176-940 27 www.lyckhem.nu
LYRAN KONFERENS, MARHOLMEN
0176-20 81 00
www.marholmen.com
**MATS PERSGÅRDEN B&B,
GRISSEHAMN**
0175-302 25, 070-443 96 56
www.matspersgarden.se,
facebook.com/matspersgarden

PENSIONAT GRANPARKEN, NORRTÄLJE
0176-103 54
www.granparken.com, facebook.com/pensionat-granparken

RÄNÄS SLOTT, RÄNÄS
0175-747 00
www.ranasslott.se

SALNÖ GÅRD, VÄDDÖ
0176-931 30
www.salnogard.se

SIARÖFÖRDET, LJUSTERÖ
08-24 30 90
www.blidosundsbolaget.se

SVEN FREDRIKSSON

BED & BREAKFAST, NORRTÄLJE
070-209 42 43
www.svenfredriksson.com

STF VANDRARHEMMET HVILAN, NORRTÄLJE
0176-133 16
www.vandrarhemnorrtalje.se

SÖDERARM – FYREN I ÅLANDS HAV
0176-432 12
www.soderarm.com

VILLA DAGMAR, FURUSUND
070-757 57 46, 076-212 98 97
www.villadagmar.se

WIK BED & BREAKFAST, SÖDERBYKÄRL
0176-27 03 22, 070-789 69 98
www.wikbnb.se

ÅTLETET I NORRTÄLJE
0176-70 04 50
www.atellet.se

Mellersta skärgården

BEST WESTERN THE PUBLIC HOTEL, ÅKERBERGA
08-558 090 00
www.publichotel.se

BOGESUNDSGÅRDEN, VAXHOLM
08-541 322 40
www.bogesundsgarden.se

DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com

FINNHAMNS VANDRARHEM
08-542 462 12
www.finnhamn.se

GRINDA VANDRARHEM, GRINDA
08-542 494 91
www.grindawardshus.se

GÄLLNÖ HANDELSBOD, BAR, CAFE & VANDRARHEM, GÄLLNÖ
08-571 661 17
www.gallno.se, facebook.com/gallnohandelsbod

IDÖBORG KONFERENS & RETREAT
08-571 590 66
www.idoborg.se

MÖJA GÄSTHEM, MÖJA
0709-49 45 20
www.mojagasthem.se

NORRGÅRDEN B&B, INGMARSÖ
0708-250 258
www.ingmarsonnorgard.se

SANDHAMNS VÅRDShUS, SANDHAMN
08-571 530 51
www.sandhamns-wardshus.se

SANDS HOTELL, SANDHAMN
08-571 530 20
www.sandshotell.se

SVARTSÖ SKÄRGÅRDShOTELL & VANDRARHEM, SVARTSÖ
08-542 474 00
www.svartsonorra.se

VAXHOLMS B&B, VAXHOLM
0703-725 333
www.vaxholmsbedand-breakfast.se

Södra skärgården

BERGS GÅRD RUM & RELAX, VÄSTERLJUNG-TROSA
070-495 49 32
www.bergsgard.nu

EKUDDENS VANDRARHEM, GÅLÖ
0707-60 92 90
www.ekuddensvandrarhem.se

FJÄRDLÅNG VANDRARHEM
073-595 53 03
www.enebackens.se

GRUNDETS VANDRARHEM, RÖGRUND
08-571 561 10
www.grundet.se

LANDSORTS VANDRARHEM, LANDSORT
0732-31 90 01
www.landsortsvandrarhem.se

LOTSTORNET & SVEDTILJAS, LANDSORT
08-520 341 11
www.g-mo.se

STF STUDIO LAGNÖ, TROSA
0156-224 70
www.studiolagno.se

TROSA-VAGNHÄRAD SK, HÄRADSVÄLLEN
0156-267 60, 070-767 81 74
www.laget.se/tvsk

ÅGÅRDEN HOTELL, RESTAURANG & TRÄDGÅRDSBAR, TROSA
0156-400 90
www.agarden-trosa.se

Åland

PENSIONAT SOLHEM, MARIEHAMN
+358 18 163 22
www.visitaland.com/solhem

PARK ALANDIA HOTELL, MARIEHAMN
+358 (0)18 141 30
www.parkalandiahotel.com

Bondgård

BERGS GÅRD RUM & RELAX, VÄSTERLJUNG-TROSA
070-495 49 32
www.bergsgard.nu

Boule

GRÄDDÖ SJÖLIV, GRÄDDÖ
076-793 76 17
www.graddosjoliv.se

Båtuthyrning

GRÄDDÖ SJÖLIV, GRÄDDÖ
076-793 76 17
www.graddosjoliv.se

GRÄSÖ KANOTCENTRAL, GRÄSÖ
0173-360 03, 070-446 42 95
www.grasokanot.se, facebook.com/grasokanot

HUB PROJECTS
070-575 60 70
www.sjotransporter.se

RÄVSTENS STUGBY, GRÄSÖ
0173-360 18
www.ravsten.se

TUR TILL SJÖSS HC AB, ÅKERSBERGA
0760-835 082 el
0704-239 704 (maj-sep)
0043-6991-942 68 54 (okt-apr)
www.turtillsjoss.com

VIND O VATTEN SEGLINGSKURSER O SEGLINGSUPPLEVELSER
070-743 29 14
www.vindovatten.se

Camping

FRITIDSBYRN KAPELLSKÄRET, RÅDMANSÖ
0176-441 69, 0708-800 838
www.fritidsbyn.se

GRISSEHAMNS MARINA & CAMPING
0175-330 30 (camping)
0175-306 49 (marina)
www.grissehamnsmarina.se

TROSA HAVSBAD, TROSA
0156-124 94
www.trosahavsbad.se

Cykel

BO & KAJAK, ÖREGRUND
070-280 54 42
www.bokajak.se

CARLBERG BED & BREAKFAST, BERGSHAMRA
0176-260 420
www.carlbergbo.se

FORSMARKS VÅRDShUS, FORSMARK
0173-501 00
www.forsmarkswardshus.se

LANDSORT GÄSTHAMN OCH STUGOR
08-520 341 20, 0709-562 561
www.sjoblomsservice.se

ORNÖ BÅTVARV, ORNÖ
08-501 581 00
www.ornobatvarv.se

SVARTSÖ LANTHANDEL, SVARTSÖ
08-542 473 25
www.svartsolanthandel.se

SVARTSÖ SKÄRGÅRDShOTELL & VANDRARHEM, SVARTSÖ
08-542 474 00
www.svartsonorra.se

VANDRARHEMMET HVILAN, NORRTÄLJE
0176-133 16
www.vandrarhemnorrtalje.se

Ekologisk mat

BERGS GÅRD RUM & RELAX, VÄSTERLJUNG-TROSA
070-495 49 32
www.bergsgard.nu

Event/charter

CATCH & RELAX, VAXHOLM
08-544 913 20, 070-509 61 11
www.catchrelax.se

EREVENT, FEJAN
www.erevent.se

HUB PROJECTS
070-575 60 70
www.sjotransporter.se

IDÖBORG KONFERENS & RETREAT
08-571 590 66,
www.idoborg.se

LINJETTCHARTER, NORRTÄLJE
0176-23 05 15, 070-571 85 50
www.linjettcharter.se

OUT SEGLINGSEVENEMANG, VAXHOLM
08-618 00 80
www.out.se

SANDS HOTELL, SANDHAMN
08-571 530 20
www.sandshotell.se

SAILING EVENTS, VÄRMDÖ
08-571 471 00
www.sailingevents.se

SANDKILEN HELMI, BLIDÖ
070-609 01 34, 070-246 03 48,
070-496 10 91
www.helmi.se

STOCKHOLMS GUIDEBYRÅ
070-670 55 97
www.stockholmguidebyra.se

SÖDERARM – FYREN I ÅLANDS HAV
0176-432 12
www.soderarm.com

TUR TILL SJÖSS HC AB, ÅKERSBERGA
0760-835 082 el
0704-239 704 (maj-sep)
0043-6991-942 68 54 (okt-apr)
www.turtillsjoss.com

VAXHOLMS BRYGGHUS, RINDÖ
072-300 00 46
www.vaxholmsbryggshus.se

VIND O VATTEN SEGLINGSKURSER O SEGLINGSUPPLEVELSER
070-743 29 14
www.vindovatten.se

Fiske/sportfiske

CATCH & RELAX, VAXHOLM
08-544 913 20, 070-509 61 11
www.catchrelax.se

DOMARUDDENS FRILUFTSGÅRD, ÅKERBERGA
08-540 208 25
www.domarudden.se

GRÄDDÖ SJÖLIV, GRÄDDÖ
076-793 76 17
www.graddosjoliv.se

GRÄSÖ KANOTCENTRAL, GRÄSÖ
0173-360 03, 070-446 42 95
www.grasokanot.se, facebook.
com/grasokanot
RÄVSTENS STUGBY, GRÄSÖ
0173-360 18
www.ravsten.se
SKÄRGÅRDSGUIDERNA
070-512 04 05
www.skargardsguiderna.se
TUR TILL SJÖSS HC AB, ÅKERSBERGA
0760-835 082 el
0704-239 704 (maj-sep)
0043-6991-942 68 54 (okt-apr)
www.turtillsjoss.com
ÅLANDS JAKT & FISKEMUSEUM, ECKERÖ +358 (0)18 382 99
www.jaktfiskemuseum.ax, facebook.com/jaktfiskemuseum

Galleri/Konst/ konsthantverk

ARTIPELAG, VÄRMDÖ
08-570 130 00
www.artipelag.se
RODDARHUSET I VAXHOLM
0734-34 36 10
www.roddarhuset.se
SKÄRGÅRDSHANTVERK, GRISSLEHAMN
070-331 24 10
www.skargardshantverk.nu.nu
VILLA DAGMAR, FURUSUND
070-757 57 46, 076-212 98 97
www.villadagmar.se
ÅLANDS JAKT & FISKEMUSEUM, ECKERÖ +358 (0)18 382 99
www.jaktfiskemuseum.ax
facebook.com/jaktfiskemuseum

Gokart

GOKART FÖR ALLA, MALSTA
0176-22 62 62
www.gokartforalla.se

Gårdsbutik

BERGS GÅRD RUM & RELAX, VÄSTERLJUNG-TROSA
070-495 49 32
www.bergsgard.nu
NEDERGÅRDEN, SÖDRA STAVSUDDA
070-516 54 04
www.nedergarden.com

Gästhamn

FRITIDSBYRN KAPELLSKÅRET
070-880 08 38
www.fritidsbyn.se
GRISSLEHAMNS MARINA & CAMPING
0175-330 30 (camping),
0175-306 49 (marina)
www.grisslehamnsmarina.se

GRINDA WÄRDSHUS
08-542 494 91
www.grinda.se
GRÄDDÖ MARINA, RÅDMANSÖ
0176-409 00
www.graddomarina.se
INGMARSÖ GÄSTHAMN, INGARSÖ
08-542 46 363, 073-552 35 08
www.ingmarsogasthamn.se
LANDSORTS GÄSTHAMN & STUGOR
08-520 341 20, 0709-562 561
www.sjoblomsservice.se
LIDÖ WÄRDSHUS
0176-404 99
www.lidovardshus.se
NYNÄSHAMNS GÄSTHAMN
08-520 116 35
www.nynashamn.se/gasthamn
ORNÖ BÅTVARV
08-501 581 00
www.ornobatvarv.se
SKANSHOLMENS SJÖKROG, MÖRKÖ
08-551 550 66
www.skansholmen.com
TROSA GÄSTHAMN
0156-161 11, 070-227 36 31
www.trosagasthamn.se
WAXHOLMS GÄSTHAMN
08-541 322 00
www.waxholmshamn.se

Hantverk/inredning

ATELJÉN RAMVERKSTAN, ÖSTHAMMAR
070-357 03 03
Glas – Ram – Tryck
A-K-S PRESENT & HEMTEXTIL, ÖSTHAMMAR
0173-212 04
BREVIKSLOGEN, RÅDMANSÖ
0176-428 06
CARINAS KÄRA TING, SKÄRPLINGE
070-672 99 23
www.facebook.com/carinas.kara
www.carinaskarating.se
CELIAS, ÖREGRUND
0707-20 36 48
www.celias.se
FORMLYCKA, ÖREGRUND
073-352 13 33
www.formlycka.se
FÄRDIGSHUSET, ÖREGRUND
0173-300 53
www.fardigshuset.se
GUSTAVSBERGS PORSLINSFABRIK, VÄRMDÖ
08-570 35 663
www.gustavsbergsporslinsfabrik.se
HANTVERKETS HUS, LÖVSTABRUK
0294-311 17
www.hantverketshus.se
HANTVERKET I ÖREGRUND
Strandgatan 8, 073-151 10 05
facebook.com/hantverketoregrund
JESS OF SWEDEN, ÖSTHAMMAR
www.jessofsweden.se
KLOCKARGÅRDEN, ÖREGRUND
0173-300 65
www.klockargarden.nu
KULANS BOD & GALLERI, BLIDÖ
070-517 12 53,
www.kulan.org

LEUFSTA HANDKRAFT, SKÄRPLINGE
0294-233 43
www.leufstahandkraft.se
MAUDS HEMSLÖJD, RÄFSNÄS
0176-403 92
NEDERGÅRDEN, SÖDRA STAVSUDDA
070-516 54 04
www.nedergarden.com
SJÖPRICKEN KERAMIKVERKSTAD, LANDSORT
08-520 341 05, 073-231 90 01
www.landsort.com
SKÄRGÅRDSHANTVERK, GRISSLEHAMN
070-331 24 10
www.skargardshantverk.nu.nu
SOLBERGA GÅRD, RUNMARÖ
08-571 520 61
www.solbergagard.nu
SUNDBODEN, ÖREGRUND
0173-133 64, 0709-46 84 18
www.sundboden.se
THE BED & BREAKFAST SHOP
www.thebedandbreakfastshop.se
ÅLANDS JAKT & FISKEMUSEUM, ECKERÖ
+358 (0)18 382 99
www.jaktfiskemuseum.ax,
facebook.com/jaktfiskemuseum

Kajak/kanot

BO & KAJAK, ÖREGRUND
070-280 54 42
www.bokajak.se
ERKAJAK, FEJAN
www.erkajak.se
GRINDA GÄSTHAMN, GRINDA
08-542 494 91
www.grindawardshus.se
GRÄSÖ KANOTCENTRAL, GRÄSÖ
0173-360 03, 070-446 42 95
www.grasokanot.se, facebook.
com/grasokanot
HEMVIKEN KAJAK, LJUSTERÖ
076-711 90 44
www.hemvikenkajak.se
IDÖBORG KONFERENS & RETREAT
08-571 590 66
www.idoborg.se
KAJAK & UTELIV, RÅDMANSÖ
0176-403 15
www.kajak-uteliv.com
LIDÖ HERRGÅRD, LIDÖ
0176-404 99
www.lidovardshus.se
NORRGÅRDEN B&B, INGARSÖ
0708-250 258
www.ingmarsonnorrsgard.se
NORRA STAVSUDDA HANDEL
08-571 650 78
www.stavsudda-handel.se
SOLBERGA GÅRD, RUNMARÖ
08-571 520 61
www.solbergagard.nu
TROSA HAVSBAD, TROSA
0156-124 94
www.trosahavsbad.se
VAXHOLMS BRYGGHUS, RINDÖ
072-300 00 46
www.vaxholmsbryggghus.se

Kajakturer

STOCKHOLMS GUIDEBYRÅ
070-670 55 97
www.stockholmsguidebyra.se

Kiosk

DOMARUDDENS FRILUFTSGÅRD, ÅKERSERGA
08-540 208 25
www.domarudden.se

Klättring/ grottkrypning

STOCKHOLMS GUIDEBYRÅ
070-670 55 97
www.stockholmsguidebyra.se

Konferens/Bröllop

Öregrund/Östhammar

EPOKGÅRDEN, ÖREGRUND
0173-302 00
www.epokgarden.se
LEUFSTABRUKS WÄRDSHUS
0294-311 22
www.leufstabrukwardshus.se
RÄVSTENS STUGBY, GRÄSÖ
0173-360 18
www.ravsten.se
STRANDHOTELLET I ÖREGRUND
0173-316 00
www.strandhotellet.nu

Norra Skärgården

LIDÖ HERRGÅRD, LIDÖ
0176-404 99
www.lidovardshus.se
PENSIONAT GRANPARKEN, NORRTÄLJE
0176-103 54
www.granparken.com, facebook.
com/pensionat-granparken
RÄNÄS SLOTT, RÄNÄS
0175-747 00
www.ranasslott.se
SALNÖ GÅRD, VÄDDÖ
0176-931 90
www.salnogard.se
SÖDERARM – FYREN I ÅLANDS HAV
0176-432 12
www.soderarm.com

Mellersta Skärgården

ARTIPELAG, VÄRMDÖ
08-570 130 00
www.artipelag.se
BEST WESTERN THE PUBLIC HOTEL, ÅKERSERGA
08-558 090 00
www.publichotel.se

BOGESUNDSGÅRDEN, VAXHOLM
08-541 322 40
www.bogesundsgarden.se
BULLANDÖ KROG, VÄRMDÖ
08-571 458 54
www.bullandokrog.se
DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com
DOMARUDDENS FRILUFTSGÅRD, ÅKERSERGA
08-540 208 25
www.domarudden.se
GRINDA WÅRDSHUS, GRINDA
08-542 494 91
www.grindawardshus.se
IDÖBORG KONFERENS & RETREAT
08-571 590 66
www.idoborg.se
MÖJA GÄSTHUS
0709-49 45 20
www.mojagasthem.se
NJUTA SPA, NACKA STRAND
08-21 21 68, 0707-21 21 26
www.njutaspaspa.se
SAILING EVENTS, VÄRMDÖ
08-571 471 00
www.sailingevents.se
SANDS HOTELL, SANDHAMN
08-571 530 20
www.sandshotell.se
SEGELFARTYGET T/S CONSTANTIA
070-577 32 33
www.constantia.se

Södra Skärgården

GRUNDETS VANDRARHEM, RÖGRUND
08-571 561 10
www.grundet.se
LAGNÖ STUDIO, TROSA
0156-224 70
www.studiolagno.se
LANDSORTS VANDRARHEM
08-520 341 05
www.landsort.com
LOTSTORNET & SVEDTILJAS, LANDSORT
08-520 341 11
www.g-mo.se

Åland

PARK ALANDIA HOTELL, MARIEHAMN
+358 (0)18 141 30
www.parkalandiahotel.com

Krogar/cafeer

Öregrund/östhav

ADAS KAFFESTUGA, ÖSTHAMMAR
0173-129 99
www.adaskaffestuga.se
ANGELICAS MAT & BAGERI, ÖSTHAMMAR, 0173-128 88
www.cafemjolvaren.com
BETTANS HEMBAGERI, GIMO
0173-120 20
www.bettanshembageri.se
CLEARWATER CAFÉ, ÖSTHAMMAR
0173-101 13
www.cwcafe.se

CAFÉ NORRA PORTEN, LÖVSTABRUK
0294-310 67
cafenorraporten@hotmail.com
EDS HANDELSTRÄDGÅRD, ÖSTHAMMAR 0173-108 99
www.edstradgard.se
FORSMARKS WÅRDSHUS & CAFE, FORSMARK, 0173-501 00
www.forsmarkwardshus.se
GLADAN RESTAURANG, ÖSTHAMMAR
0173-215 00
GLENN MILLER, ÖSTHAMMAR
0173-104 80, 104 40
KAFÉ WILMA, ÖREGRUND
0173-300 31
www.kafewilma.se
KINA-THAI RESTAURANG, ÖSTHAMMAR
0173-175 54, 073-742 27 72
NORRSKEDIKA HOTELL, NORRSKEDIKA
0173-150 55
www.gamlajarnhandeln.se
SCUTELLAS, ÖREGRUND
070-631 67 57
www.scutellas.com
SJÖKROGEN, ÖSTHAMMAR
072-721 25 29
www.sjokrogeniosthammar.se
SUSHI INDORA, ÖSTHAMMAR
073-996 87 97, 070-350 61 76
www.facebook.com/sushiindora
WILMA GOLFRESTAURANG & KAFÉ, ÖREGRUND
0173-324 52
www.kafewilma.se
ÖRSKÅRS FYR, VANDRARHEM & SERVERING
0173-340 21
www.orskarsfyr.se

Norra skärgården

BLIDÖ HAMNKROG, BLIDÖ
0176-825 99
www.blidohamnrog.se
CAFÉ BAGARBODEN, GRISSLEHAMN
0175-330 45
www.bagarbod.se
CAFÉ CHOCOLATE, RIMBO
0175-710 50
www.cafechocolate.se
HOTELL HAVSBADEN, GRISSLEHAMN
0175-309 30
www.hotellhavsbaden.se
HÅLSOKRAFT, NORRTÄLJE
0176-26 84 88
www.halsokraftnorrtalje.se
KÅRLEKSUDDENS SKÄRGÅRDSRESTAURANG, NORRTÄLJE
0176-101 11
www.karleksuddennorrtalje.se
LANDGÅNGEN RESTAURANG & CAFÉ, KAPELLSKÅR
0176-440 50
www.inorrtalje.se
MARHOLMEN, NORRTÄLJE
0176-20 81 00/75
www.marholmen.com
PENSIONAT GRANPARKEN, NORRTÄLJE
0176-103 54
www.granparken.com,
facebook.com/pensionat
granparken
PIZZERIA GRÄDDÖ, GRÄDDÖ
0176-400 11

RÅNÄS SLOTT, RÅNÄS
0175-747 00
www.ranasslott.se
SIMPNÄS HAMNCAFE, BJÖRKÖ-ARHOLMA
070-974 91 92
www.cafeet.se
VILLA DAGMAR, FURUSUND
070-757 57 46, 076-212 98 97
www.villadagmar.se
ÅTELLET I NORRTÄLJE
0176-70 04 50
www.atellet.se

Mellersta skärgården

ARTIPELAG, VÄRMDÖ
08-570 130 00
www.artipelag.se
BAGERIET BAR & RESTAURANG, STAVSNÄS
08-571 504 60
www.stavsnashembageri.se
BEST WESTERN THE PUBLIC HOTEL, ÅKERSERGA
08-558 090 00
www.publichotel.se
BULLANDÖ KROG, VÄRMDÖ
08-571 458 54
www.bullandokrog.se
DOMARUDDENS FRILUFTSGÅRD, ÅKERSERGA
08-540 208 25
www.domarudden.se
GRINDA WÅRDSHUS, GRINDA
08-542 494 91
www.grindawardshus.se
GÄLLNÖ HANDELSBOD, BAR, CAFE & VANDRARHEM, GÄLLNÖ
08-571 661 17
www.gallno.se,facebook.com/gallnohandelsbod
INGMARSÖ KROG, INGMARSÖ
08-542 468 00
www.ingmarsokrog.com
NEDERGÅRDEN, SÖDRA STAVSUDDA
070-516 54 04
www.nedergarden.com
NORRA STAVSUDDA HANDEL
08-571 650 78
www.stavsudda-handel.se
PÄRLAN PÅ MÖJA, MÖJA
08-571 641 85
www.parlanpamoja.se
RESTAURANG HJERTA, SKEPPSHOLMEN
08-520 236 70
www.restuaranghjerta.se
RODDARHUSET I VAXHOLM
0734-34 36 10
www.roddarhuset.se
SANDHAMNS WÅRDSHUS
08-571 530 51
www.sandhamns-wardshus.se
SVARTSÖ KROG, SVARTSÖ
08-542 472 55
www.svartsokrog.se
VAXHOLMS BRYGGHUS, RINDÖ
072-300 00 46
www.vaxholmsbryggghus.se
VAXHOLMS HEMBYGDSGÅRDS CAFE,
08-541 319 80
www.facebook.com/vaxholms
hembygdsgardsfika

VAXHOLMS KASTELL, VAXHOLM
08-12 00 48 70
www.kastellet.com
WIKSTRÖMS FISK, MÖJA
08-571 641 70
www.wikstromsfisk.se
ÖSTANÅ SJÖKROG, ROSLAGS-KULLA
08-543 531 00
www.ostanasjokrog.se

Södra skärgården

ANTONS KROG, TROSA
0156-127 49
www.antonskrog.se
BÅTSHAKET, ÅLÖ
08-501 574 63
www.batshaket.se (sommartid)
FRIDA'S CAFE & KONDITORI, NYNÄSHAMN
08-520 112 06
www.facebook.com/frida's
KAFÉ RADIOKAKAN & MOPEDUM, NYNÄSHAMN
08-520 132 00
www.mopedum.se
KÖRUNDA GOLF & KONFERENSHOTELL, NYNÄSHAMN
08-520 390 30
www.korunda.se
LOTSTORNET & SVEDTILJAS, LANDSORT
08-520 341 11
www.g-mo.se
LANDSORTS GÄSTHAMN & STUGOR, LANDSORT
08-520 341 20, 0709-562 561
www.sjoblomservice.se
MARINA BEACH CLUB, NYNÄSHAMN
08-520 219 00
www.ayabeachclub.com
NILSSONS BAGERI, TROSA/ NYKÖPING
0156-123 94 (Trosa),
0155-212 325 (Nyköping)
www.mekakonditori.se
NYNÄS HAVSBAD, NYNÄSHAMN
08-520 604 00
www.nynashavsbad.se
NÄMDÖ KÖK & BAR, NÄMDÖ
08-571 563 79
www.gunslivs.se
ORNÖ BÅTVARV, ORNÖ
08-501 581 00
www.omobatvarv.se
SKANSHOLMENS SJÖKROG, MÖRKÖ
08-551 550 66
www.skansholmen.com
SLAPBACK VINTAGE & RETRO, TROSA
0156-177 70
www.facebook.com/Slapback
Vintage & Retro
TROSA GÄSTHAMN
0156-161 11, 070-227 36 31
www.trosagasthamn.se
TROSA HAVSBAD, TROSA
0156-124 94
www.trosahavsbad.se
ÅGÅRDEN HOTELL, RESTAURANG & TRÄDGÅRDSBAR, TROSA
0156-400 90
www.agarden-trosa.se

Åland

PARK ALANDIA HOTELL, MARIEHAMN
+358 (0)18 141 30
www.parkalandiahotel.com

Livsmedel

COOP KONSUM, TROSA
010-741 46 90
www.coop.se

COOP KONSUM ÖSTHAMMAR
0173-108 64
www.coop.se

COOP KONSUM ÖREGRUND
010-741 27 30
www.coop.se

GRINDA LANTHANDEL, GRINDA
08-542 494 91
www.grindawardshus.se

GÄLLNÖ HANDELSBOD, BAR, CAFE & VANDRARHEM, GÄLLNÖ
08-571 661 17
www.gallno.se, facebook.com/gallnohandelsbod

HARÖ LIVS, GUMMERHOLMEN-HARÖ
08-571 571 91
www.harolivs.se

INGMARSÖ LIVS, INGMARSÖ
08-542 460 20
ingmarso.livs@telia.com

ICA BLIDÖ, BLIDÖ
0176-820 37

ICA BAROMETERN, BJÖRKÖ
0176-930 04
www.ica.se/barometern

ICA GRÄDDÖ SKÄRGÅRDSHANDEL
0176-400 12

ICA NÄRA GUNS LIVS, NÄMDÖ
08-571 560 17
www.gunslivs.se

ICA NÄRA KASTBERGS, HÅLLNÄS
0294-220 05
www.ica.se

ICA NÄRA ÖREGRUND
0173-313 10
www.ica.se; facebook.com/icaoregrund

ICA TORGET SKÄRPLINGE
0294-102 55
www.ica.se

ICA VÄDDÖ KASSEN, ÄLMSTA
0176-778 80

LANDSORTS GÄSTHAMN & STUGOR
08-520 341 20, 0709-562 561
www.sjoblomsservice.se

NORRA STAVSUDDA HANDEL
08-571 650 78
www.stavsudda-handel.se

NÄTTARÖ LIVS, NÄTTARÖ
08-520 400 15

SKANSHOLMENS SJÖKROG, HÖLÖ
08-551 550 66
www.skansholmen.com

SKÄRGÅRDSHANDLARNÄ
www.skargardshandlarna.se

SPILLERSBODA LANTHANDEL
0176-22 10 01
www.spillersbodalanhandel.se

SVARTSÖ LANTHANDEL, SVARTSÖ
08-542 473 25
www.svartsolanhandel.se

Lägerverksamhet

MÖJA GÄSTHEM, MÖJA
0709-49 45 20
www.mojagasthem.se

ÄVENTYRET VÄSSARÖ
0173-371 19
www.avenyretvassaro.se

Marina/Varv

BERGSHAMRA VARV, BERGSHAMRA
0176-26 20 68
www.bergshamravarv.se

DREVDALAR, SKÄRPLINGE
070-224 66 48
www.drevdelar.se

DYVIKS MARINA, ÅKERSBERGA
08-543 543 00
www.dyvik.se

GRISSEHAMNS BÅTVARV
070-560 06 75
batvarvet@grisslehamnsmarina.se

GRISSEHAMNS MARINA
0175-306 49
www.grisslehamnsmarina.se

GRÄDDÖ MARINA, RÅDMANSÖ
0176-409 00
www.graddomarina.se

KANHOLMSFJÄRDENS MARINA, DJURHAMN
08-571 631 64
www.kanholmsfjardensmarina.se

ORNÖ BÅTVARV, ORNÖ
08-501 581 00
www.ornobatvarv.se

RAMSMORA VARV, LJUSTERÖ
08-542 400 00
www.ramsmora.se

SVINNINGE MARINA, ÅKERSERGA
08-540 631 55
www.svinningemarina.se

ÖREGRUNDS BÅTVARV, ÖREGRUND
0173-304 23
www.oregrundsbatvarv.se

Minigolf/golf

GRISSEHAMNS MARINA & CAMPING
0175-330 30 (camping)
0175-306 49 (marina)
www.grisslehamnsmarina.se

LYRAN KONFERENS, MARHOLMEN
0176-20 81 00
www.marholmen.com

TROSA HAVSBAD, TROSA
0156-124 94
www.trosahavsbad.se

Museum

ALBERT ENGSTROMMUSEET, GRISSEHAMN
0176-308 90
www.albertengstrom.se

BATTERI ARHOLMA
Kustförsvarsmuseum, Arholma
0176-560 40
www.batteriarholma.se

FORSMARKS KRAFTVERK
0173-500 15
www.vattenfall.se/forsmark

KLAVERENS HUS, LÖVSTABRUK
076-904 89 16
www.klaverenshus.se

KNUTMASSOMUSÉET KVARNEN, GIMO
0173-867 95
www.knutmasso.se

MOPEDEM SV NOSTALGIMUSEUM, NYNÄSHAMN
08-520 132 00
www.mopedum.se

MUSEET HAMN, FISKÄTRA
08-570 311 10
www.hamnmuseum.se

MÖJA HEMBYGDMUSEUM, MÖJA
0705-73 83 13
www.hembygd.se/stockholm/moja

ORNÖ MUSEUM, ORNÖ
070-796 18 18
www.ornomuseum.se

ROLAND SVENSSON MUSEET, MÖJA
070-553 973 23
www.moja.nu/roland-svensson-museet

SIARÖFORTET, LJUSTERÖ
08-24 30 90
www.blidosundsbolaget.se

SJÖFARTSMUSEET, ÄLMSTA
0176-502 59
www.sjofartsmuseet.se

SKÄRGÅRDMUSEET, STAVSNÄS
08-571 502 14
www.skargardsmuseet.org

VAXHOLMS FÄSTNINGS MUSEUM
08-541 311 10 (info)
08-541 333 61 (bokning)
www.vaxholmsfastning.se

ÅLANDS FOTOGRAFISKA MUSEUM, Bastövågen 7, Pålshöle
+358 (0)18 439 64, alands.fotografiska.museum@aland.net
www.alandsfotografiskamuseum.com

ÅNDS JAKT & FISKEMUSEUM, ECKERÖ
+358 (0)18 382 99
www.jaktfiskemuseum.ax
facebook.com/jaktfiskemuseum

Postombud

SVARTSÖ LANTHANDEL, SVARTSÖ
08-542 473 25
www.svartsolanhandel.se

Ridning

Ö-TÖLT, INGARSÖ
0708-250 258
www.ingmarsonnorrard.se

Seglingskurser

VIND O VATTEN SEGLINGSKURSER O SEGLINGSUPPLEVELSER
070-743 29 14
www.vindovatten.se

Seglingsturer

OUT SEGLINGSEVENEMANG, VAXHOLM
08-618 00 80, www.out.se

SANDKILEN HELMI
070-609 01 34, 070-246 03 48
www.helmi.se

VIND O VATTEN SEGLINGSKURSER O SEGLINGSUPPLEVELSER
070-743 29 14
www.vindovatten.se

Sjöpolisen

SJÖPOLISEN I STOCKHOLMS LÄN
010-563 73 26
Tips till sjöpolisen 114 14
www.polisen.se
www.batsamverkan.se

Sjöräddningen

(vid allvarlig olycka ring 112)
Arkösund, 0705-80 81 24
Möja, 0705-80 81 22
Råfsnäs, 0705-80 81 18
Trosa, 0705-80 81 23
Stockholm, 0705-80 82 01
Öregrund, 0705-80 81 17

Sjötaxi/båtturer

BLIDÖSUNDSBOLAGET
08-34 30 90
www.blidosundsbolaget

CATCH & RELAX, VAXHOLM
08-544 913 20, 070-509 61 11
www.catchrelax.se

ENSKÄRS SJÖTRANSPORT, RÅDMANSÖ
070-692 83 83
www.enskarssjotransport.se

GRÄDDÖ SJÖLIV, GRÄDDÖ
076-793 76 17
www.graddosjoliv.se

GRÄSKÖ ARKIPELAGSERVICE
070-845 58 63

HUB PROJECTS, 070-575 60 70
www.sjotransporter.se

LÖPARÖ MARINA, BERGSHAMRA
0176-26 43 25, 070-272 17 72
www.loparomarina.se

PER ELIASSONS SJÖTJÄNST
070-660 03 62 (sommartid)
www.per-eliasson.se

ROSLAGENS SJÖTRAFIK, SANDHAMN
070-691 38 58
www.roslagenssjotrafik.se

SOLBERGA GÅRD, RUNMARÖ
08-571 520 61
www.solbergagard.nu
SKÄRGÅRDSTJÄNSTER, YXLAN
070-537 90 19
www.taxibat.nu
TROSA REDERI
073-655 18 21
www.trosarederi.se
TUR TILL SJÖSS HC AB, ÅKERSBERGA
0760-835 082 el
0704-239 704 (maj-sep)
0043-6991-942 68 54 (okt-apr)
www.turtillsjoss.com
UTÖ REDERI AB
08-679 58 30 (turupplysning)
08-571 546 10 (godsbokning)
08-501 570 25 (kontoret)
www.utorederi.se
WAXHOLMSBOLAGET
08-679 58 30 (turupplysning)
www.waxholmsbolaget.se

Skräddarsydda paket

BO & KAJAK, ÖREGRUND
070-28 05 442
www.bokajak.se
SÖDERARM – FYREN I ÅLANDS HAV
0176-432 12
www.soderarm.com

Spa/relax

HOTELL HAVSBADEN, GRISSLEHAMN
0175-309 30
www.hotellhavsbaden.se
MARELD SPA, MARHOLMEN
0176-20 81 00
www.marholmen.com
RÄNÄS SLOTT, RÄNÄS
0175-747 00
www.ranasslott.se

Stugor

Östhammar/Öregrund

BO & KAJAK, ÖREGRUND
070-280 54 42
www.bokajak.se
EPOKGÅRDEN, ÖREGRUND
0173-302 00
www.epokgarden.se
KRISTINAS BED & BREAKFAST, ÖSTHAMMAR
070-238 15 46
www.kristinas.se
RÄVSTENS STUGBY, GRÄSÖ
0173-360 18
www.ravsten.se
ÖRSKÅRS FYR, VANDRARHEM & SERVERING
0173-340 21
www.orskarsfyr.se

Norra Skärgården

FRITIDSBYNN KAPELLSKÄRET, RÅDMANSÖ
0176-441 69, 0708-800 838
www.fritidsbyn.se
GRISSLEHAMNS MARINA & CAMPING
0175-330 30 (camping)
0175-306 49 (marina)
www.grisslehamnsmarina.se
LIDÖ VÄRDHUS, LIDÖ
0176-404 99
www.lidovardshus.se
LJUSTERÖ SKÄRGÅRDSCENTER
08-542 424 01
www.ljusteroskargardscenter.se
LYCKHEM SKÄRGÅRDSPENSIONAT, BJÖRKÖ
0176-940 27
www.lyckhem.nu
LYRAN KONFERENS, MARHOLMEN
0176-20 81 00
www.marholmen.com

Mellersta Skärgården

DOMARUDDENS FRILUFTSGÅRD, ÅKERSERGA
08-540 208 25
www.domarudden.se
FJÄRDEN
070-832 88 63
www.fjarden.se
GRINDA STUGBY, GRINDA
08-542 494 91
www.grindawardshus.se
HUSARÖBRÖDERNA ÖSTERMAN, HUSARÖ
070-934 96 50
www.husaro.se
IDÖBORG KONFERENS & RETREAT
08-571 590 66
www.idoborg.se
MÖJA GÄSTHEM, MÖJA
0709-49 45 20
www.mojagasthem.se
STOCKHOLMS SKÄRGÅRDSTUGOR
08-570 231 31
www.skargardsstugor.se

Södra Skärgården

LANDSORTS GÄSTHAMN & STUGOR
08-520 341 20, 0709-562 561
www.sjoblomsservice.se
ORNÖ BÅTVARV, ORNÖ
08-501 581 00
www.ornobatvarv.se
STUGSOMMAR
020-625 625
www.stugsommar.se
TROSA HAVSBAD, TROSA
0156-124 94
www.trosahavsbad.se
TROSA-VAGNHÄRAD SK, HÄRADSVÄLLEN
0156-267 60, 070-767 81 74
www.laget.se/tvsk
UTÖ STUGA, UTÖ
070-251 01 21
www.utostuga.se

Turistbyråer

DESTINATION DALARÖ
08-501 508 00
www.dalacro.se
LÖVSTABRUKS TURISTINFORMATION
0295-202 20,
0295-214 06 (bokning)
www.vallonbruken.nu,
www.bokauppland.se
MUSKÖ TURISTBYRÅ
08-500 454 10
www.ludvigberg.se
MÖJA TURISM
08-571 640 53
www.mojaturistinfo.se
NYKÖPINGS TURISTBYRÅ
0155-24 82 00
www.visitnykoping.se
NYNÄSHAMNS TURISTBYRÅ
08-520 377 00
www.visitnynashamn.se
NÄTTARÖ TURISTBYRÅ
08-520 400 55
turistbyra@nattaro.se
ORNÖ TURISTBYRÅ
08-501 563 05
www.orno.se
OXELÖSUNDS TURISTBYRÅ
0155-383 50
www.visitoxelosund.se
TROSA TURISTCENTER
0156-522 22, www.trosa.com
UTÖ TURISTBYRÅ
08-501 574 10
www.utoturistbyra.se
VAXHOLMS TURISTBYRÅ
08-541 314 80
VISIT ROSLAGEN
0767-650 660
www.roslagen.se
VISIT VÄRMDÖ
08-570 346 09
www.varmdo.se
VÄDDÖBYGDENS TURISTINFORMATION
0176-20 89 00
www.vaddobygden.se
ÅLANDS TURISTFÖRBUND
+358 (0)18 240 00
www.visitaland.com

Yoga

ANNA GÖRANSSON, ÖREGRUND & ÖSTHAMMAR
070-994 58 49
www.annagoransson.com
IDÖBORG KONFERENS & RETREAT
08-571 590 66
www.idoborg.se

Äventyrsgolf

TROSA PARKGOLF, NYÅNGSV 1 (ÖPPET
fr valborg till sista september
med reservation för dåligt väder)
070-404 16 09
www.trosaparkgolf.se

Övrigt

Bank

ROSLAGENS SPARBANK, NORRTÄLJE
0176-770 00
www.roslagenssparbank.se

Bergsprängning

NJ MARK, NORRTÄLJE
070-602 32 42

Bilar

CLUBCAR ELBILAR, VALLENTUNA
08-10 82 83
www.clubcar.se

Bilbärgning

ASSISTANCEKÄREN, ÖSTHAMMAR
0706-48 56 51
assistancekaren.se

Bio

STUDIO LAGNÖ, TROSA
0156-224 70,
www.studiolagno.se

Blommor/trädgård

BLOMSTRA, RIMBO
0175-711 17
facebook.com/blomstrarimbo
EDS HANDELSTRÄDGÅRD, ÖSTHAMMAR
0173-108 99
www.edstradgard.se
FURUSUNDS HANDELSTRÄDGÅRD
0176-803 90
www.furusundshandels-tradgard.se
LÖVSTABRUKS TRÄDGÅRD
072-216 24 83
SARAS BLOMMOR, SKÄRPLINGE
0294-51 27 27
allasarasblommor@gmail.com
VÄXPLATS NYBYN, RIMBO
0175-606 44
www.vaxplatsnybyn.se

Bogsering

SJÖENTREPRENADER, INGARSÖ
070-347 49 01
www.sjoentreprenader.se

Bokhandel

ROSLAGENS BOKHANDEL, NORRTÄLJE
0176-199 70
www.roslagensbokhandel.se

Brunn/borr/gräv/ bryggor

BRUNN EKO VÄRME
070-750 90 94

Bryggerier

LÖVSTAÖLETS VÄNNER
www.lovstaolet.org

Bryggor

HESELIUS BYGG & EL, STOCKHOLM
070-533 76 06
www.sjotransporter.com
MARINFLYTBRYGGAN, SPILLERSBODA
0176-22 16 35
www.marinflytbryggan.se
SJÖENTREPRENADER, INGMARSÖ
070-347 49 01
www.sjoentreprenader.se

Bränneri

NORRTÄLJE BRENNERI, LOHÅRAD
0176-22 71 30
www.norrteljebrenneri.se

Byggbolag

COBAB SVERIGE, NORRTÄLJE
0176-25 05 00, www.cobab.se

Bygg/byggtjänster samt sjötransporter

BEIJER BYGGMATERIAL, ÖSTHAMMAR
075-241 29 80
www.beijerbygg.se
BLIDÖ BYGG & SJÖTRANSPORTER
070-932 97 95
tommy.bygg@telia.com
FROMS BYGG, NORRTÄLJE
070-770 03 08
GRÄDDÖ BYGG & SNICKERI, GRÄDDÖ
070-723 41 20
www.graddobygg.se
LJUSTERÖ SERVICE CENTER, LJUSTERÖ
072-527 20 55
www.ljusteroservicecenter.se
MAGNUS FALK ENTR, ÖSTHAMMAR
0173-500 25
www.falkentreprenad.com
MATTSSON & THOLÉN, NORRTÄLJE
0733-11 99 91
www.mtbyggger.se
NIKLAS GUSAVSSON BYGG, YXLAN
0768-81 61 77
www.ngbygg.se
SÄLLSTRÖM BYGG, BERGSHAMRA,
0708-26 13 34
www.sallstrombygg.se

Byggsäckar

SEABAG, N STAVSUDDA
08-409 190 50
www.seabag.se

Byggvaror

BÖRSTILS BYGGHANDEL, ÖSTHAMMAR
070-939 99 73
www.borstilsbygg.se

Båtar/försäljning

ARRONET, ÖSTHAMMAR
0173-212 35
www.aronet.se
MARELL BOATS, KARLSHOLMSBRUK
0702-53 03 02
www.marellboats.se
**YAMAHA MARINE STORE, NORRTÄLJE
& BERGSHAMRA**
0176-23 23 23
www.marinestore.se

Båtbyggeri

**ERIKSSONS BYGGERI &
BÅTBYGGARSKOLA, INGMARSÖ**
08-542 461 36

Båtförvaring/service

HEDBERG MARIN, GRÄDDÖ
0709-788 488, 0702-821 783
(butik)
www.hedbergmarin.se
RAMSMORA VARV, LJUSTERÖ
08-542 400 00
www.rasmora.se

Båttillbehör

GRÄDDÖ MARINA, RÅDMANSÖ
0176-409 00
www.graddomarina.se
HEDBERG MARIN, GRÄDDÖ
0709-788 488, 0702-821 783
(butik)
www.hedbergmarin.se
**LÖTENS MEKANISKA/DREVELAR,
SKÄRPLINGE**
070-224 66 48
www.drevdelar.se

Café/glass

TROSA PARKGOLF,
Nyängsv 1 (öppet fr valborg till
sista september med reservation
för dåligt väder)
070-404 16 09
www.trosaparkgolf.se

Catering

BULLANDÖ KROG, VÄRMDÖ
08-571 458 54
www.bullandokrog.se
**LANDGÅNGEN RESTAURANG & CAFÉ,
KAPELLSKÄR**
0176-440 50
www.inorrtelje.se
SIR PERCYS CATERING, SIMPNÄS
0176-525 12, 070-175 91 88
www.sirpercycatering.se
SKÄRGÅRDCATERING, GRÄSÖ
073-971 51 12
www.skargardscatering.se
**WILMA GOLFRESTAURANG & KAFÉ,
ÖREGRUND**
0173-300 31
www.kafewilma.se
ÖRÄTT, SVARTSÖ
08-542 47 010, www.oratt.se

Cyklar/service

CYKELSERVICE I NORRTÄLJE
0176-131 90
www.cykelservice.se

Dryck/Öl

ÖREGRUND DRYCK
0173-160 76
www.oregrund.eu

Däck/verkstad

SVENNES DÄCKSERVICE, HÄLLNÄS
0294-220 37

Ekobutik

HÄLSOKRAFT, NORRTÄLJE
0176-26 84 88
www.halsokraftnorrtalje.se

Ekofrisör

HÄLSOKRAFT, NORRTÄLJE
0176-26 84 88
www.halsokraftnorrtalje.se

Elservice/installation

ELAJO, ÖSTHAMMAR
0173-178 00
www.elajo.se
ELTJÄNST KARLBOM, ÖSTHAMMAR
0173-217 44
www.elkedjan.se
GRÄDDÖ ELINSTALLATIONER
0709-556 636
www.graddoel.se
HESELIUS BYGG & EL AB
070-533 76 06
www.sjotransporter.com

Fastigheter/mäklare

DALARÖ SKÄRGÅRDSFÖRMEDLING
08-501 518 80
www.dalaroskargard.se
VASALLEN, RINDÖ HAMN
www.rindohamn.se

Festlokal

PENSIONAT GRANPARKEN, NORRTÄLJE
0176-103 54
www.granparken.com, facebook.
com/pensionat-granparken
RÅDMANSÖ BYGDEGÅRD, GRÄDDÖ
0176-406 09
www.radmanso-bygdegard.se

Fisk/skaldjur/rökeri

KALLES FISK, HÄLLNÄS
0294-231 10, 070-559 86 78
www.kallesfisk.nu
HÄLLSTRANDS FISK, HÄLLNÄS
070-544 85 56, 0294-233 19
www.hallstrandsfisk.se
P-G PERSSONS FISKERI, HÄLLNÄS
0294-303 47, 073-035 80 71

Forskning/Sjukvård

**CLINICAL TRIAL CONSULTANTS,
UPPSALA**
072-717 22 21
www.ctc-ab.se

Fotograf-Allt inom foto

HG BILD, NYNÄSHAMN
08-520 159 00
www.facebook.com/HGbild
ROINES FOTO, GRÄDDÖ
070-314 49 43

Frisör

GRÄDDÖSALONGEN, GRÄDDÖ
0176-401 41, ingela.wickman@
hotmail.com

GRÄSÖ KLIPPBOD, GRÄSÖ

0173-362 03
www.grasoklippbod.se
HÅRTELJÉN, ÖSTHAMMAR
073-915 99 18
www.facebook.com/harateljen
SALONG STIL, NORRTÄLJE
0176-145 67
SLAPBACK VINTAGE & RETRO, TROSA
0156-177 70
www.facebook.com/Slapback
**VINTAGE & RETRO
SKÖNHETSHÖRNAN, ÖSTHAMMAR**
070-405 41 79
www.facebook.com/
skönhetshörnan

Fyrhjulingar

NYSTRÖMS MOTOR, SNESSLINGE
0173-140 04
www.nystromsmotor.se

Färg

FLÜGGER FÄRG, NORRTÄLJE
0176-20 61 00,
www.flugger.com
SÖRENS FÄRGKULTUR, NORRTÄLJE
0708-42 12 97
www.sorensfargkultur.se

Färg/Golv

**NORDSJÖ IDE & DESIGN,
ÖSTHAMMAR**
0173-212 35, 070-787 87 68
www.roslagensgolv.se

Garn/Sybehör

HANDARBETSODEN, ÖSTHAMMAR
0173-109 75
www.handarbetsboden-ostham-
mar.se

Glask

GLASKLART, ÖSTHAMMAR
0173-109 95
www.glasklart.se

Grus/jord

JIDSTRANDS ENTREPRENAD AB, BLIDÖ
070-562 33 88
**PERSSONS SCHAKT & ENTR.,
ÖSTHAMMAR**
070-562 72 82
www.perssons-schakt.se
**REDERI AB SKÄRGÅRDSGRUS,
GÄLLNÖ**
08-570 331 95,
070-571 95 80
www.skargardsgrus.se
RODENÄKARNA, NORRTÄLJE
0176-767 50
www.rodenakarna.se
SKÄRPLINGE GRUS
070-312 31 32
www.sigbritt.se
WETERBERGS GRUS, DJURHAMN
070-349 22 04
www.nordanvind.se

Gräv/muddring

SJÖENTREPRENADER, INGMARSÖ
070-347 49 01
www.sjoentreprenader.se

Guldsmed

GULDSMEDERNA, NORRTÄLJE
0176-156 56
www.guldsmederna.se
PORATHS GULD, NORRTÄLJE
0176-101 62
www.guld.net

Hydraulik

NYSTRÖMS MOTOR, SNESSLINGE
0173-140 04
www.nystromsmotor.se
ÖSTHAMMARS INDUSTRIHYDRAULIK
0173-25 28 50
www.industrihydraulik.se

Hälsa/skönhet/fotvård

**BLOMQVISTS MEDICINSKA
FOTVÅRDSMOTTAGNING, ÖSTHAMMAR**
072-702 14 62
www.blomqvists-fotvard.se
HÄLSOKRAFT, NORRTÄLJE
0176-26 84 88
www.halsokraftnorrtalje.se

Industrimontage

RITAB, ÖSTHAMMAR
0173-217 90, www.ritab.se

Inredare

INDOOR STYLING & DESIGN, NORRTÄLJE
0708-118 656

Järngjuteri

ALUNDA JÄRNGJUTERI
0174-101 94
www.alundajarngjuteri.se

Kakel/badrum

ÅKERLUND GRUND & KAKEL, NORRTÄLJE
070-795 48 51
www.akerlundsgrundochkakel.se

Kamin/spis

ELDABUTIKEN, NORRTÄLJE
0176-142 00
www.soderlindsvedspisar.se
SPISDOKTORN, ARNINGE
08-540 203 95
www.spisdoktorn.se
ÅKERSBERGA VEDSPISAR
08-540 205 45
www.akersbergavedspisar.se

Kläder

4WORK YRKESKLÄDER, NORRTÄLJE
010-199 35 30
www.4work.se
MUSKOT FASHION, ÖREGRUND
Hamngatan 10
www.muskotfashion.se

**PEP'N CHILLI, ÖREGRUND &
SKÄRPLINGE**
0294-100 80 (Skärplinge), 0173-
300 63 (Öregrund)
www.pepnchilli.se

Knivslipning/Uthyrning av fallor/Hantverk

**GRÄVLINGS NATURPRODUKTER,
GRÄSÖ**
070-327 54 21
www.gravlingsnaturprodukter.se

Konserter/Musik

ALLSÅNG I TIERP
0761-669 403
www.allsangitierp.se
KLAVERENS HUS, LÖVSTABRUK
076-904 89 16
www.klaverenshus.se

Konstutställning

TOMAS LAUSTIOLA, LÖVSTABRUK
070-922 61 61
www.facebook.com/tomaslaus-
tiola
RÄNSSALONGEN, RÄNÄS SLOTT
www.ranassalongen.se

Kök/Inredning

KÖKSODEN I SEBENDE, NORRTÄLJE
0176-126 63
www.koksboden.net

Kött/Chark/Slakt

**ROSLAGENS SLAKT & CHARK,
SKEBOBRUK**
0175-54 41 55
www.slaktochark.se

Kött/Jakt

HARGS BRUK, HARGSHAMN
0173-887 77
www.hargsbruk.se

Lås

LÅSSERVICE, ÖSTHAMMAR
0173-108 95

Lägenheter

BRF RINDÖ BRYGGA
www.brfrindobrygga.se
ROSLAGSBOSTÄDER
0176-20 75 00
www.roslagsbostader.se
ÖSTHAMMARSHAMN
www.osthammarsham.com

Marina utbildningar

HEDBERG MARIN, GRÄDDÖ
0709-788 488, 0702-821 783
(butik)
www.hedbergmarin.se

Markskruv

SLUTA GRÄV, ÖSTHAMMAR
070-551 24 52
www.slutagrav.se

Maskinuthyrning/ markarbeten

GEAB, ÖSTHAMMAR
0173-109 95
www.glasklart.se
HYRESHUSET, NORRTÄLJE
0176-153 40
www.hyreshuset.se

Massage

HÄLSOKRAFT, NORRTÄLJE
0176-26 84 88
www.halsokraftnorrtalje.se

Musteri

EDEBY MUSTERI, VÄDDÖ
070-826 21 10
www.edebymusteri.se

Måleri

STRÖMBERGS RÖDFÄRGSÅLNING
070-592 15 31
christer_stromberg@hotmail.se
TREVIS MÅLERI, RÅDMANSÖ
070-403 31 03, 070-722 01 15
www.trevismaleri.se
VIKLUNDS MÅLERI AB, RÅDMANSÖ
0176-22 50 89, 070-533 21 05
www.viklundsmaleri.com
ÖSTERGÅRDENS MÅLERI, HARGSHAMN
070-282 62 15

Måleri/hustvätt

SMEDBERGS MÅLERI, HALLSTAVIK
070-324 28 15

Mässa

60+ MÄSSAN
www.60plus.se

Nationalpark

GOTSKA SANDÖN
016-15 05 65
www.gotskasandon.se

Naturum

NATURUM STENDÖRREN
0155-26 31 80
www.naturumstendorren.se

Naturupplevelse

**BERGS GÅRD RUM & RELAX,
VÄSTERLJUNG-TROSA**
070-495 49 32
www.bergsgard.nu

Porslin/inredning

GUSTAVSBERGS PORSLINSFABRIK
08-570 35 663
www.gustavsbergsporslins-fabrik.se

Radiokanal

SKÄRGÅRDSRADION 90,2
08-506 121 90
www.skargardsradion.se

Reklam

JMR REKLAM, SKÄRPLINGE
070-894 96 66
www.jmr-reklam.com

Second Hand

**MALINS SECONDHAND,
ÖSTHAMMAR**
0173-463 49
www.malinssecondhand.se
**SLAPBACK VINTAGE & RETRO,
TROSA**
0156-177 70
www.facebook.com/Slapback
Vintage & Retro

Schakt/markarbeten

GRÄSÖ SCHAFT
070-594 55 64, 070-356 40 13
graso.schakt@telia.com
**PERSSENS SCHAFT & ENTR.,
ÖSTHAMMAR**
070-562 72 82
www.perssens-schakt.se
**SÖREN GUSTAVSSON ENTR,
ÖSTHAMMAR**
070-222 02 02
www.sorengustavssonentreprenad-osthammar.clearsearch.se

Sjökort/kompasser

PAPPERSSTUGAN, ÄLMSTA
0176-523 69
www.pappersstugan.com

Sjötransporter/frakt

BLIDÖ BYGG & SJÖTRANSPORTER
0176-827 62
HUB PROJECTS
070-575 60 70
www.sjotransporter.se
SEABAG, N STAVSUDDA
08-409 190 50,
www.seabag.se
SKÄNSJÖ FRAKT, NÄMDÖ
070-750 90 90
www.skansjofrakt.se
SJÖENTREPRENADER, INGMARSÖ
070-347 49 01
www.sjoentreprenader.se
SKÅN SJÖ FRAKT AB, NÄMDÖ
08-571 590 40,
070-750 90 90
UTÖ REDERI AB
08-679 58 30 (turupplysning)
08-571 546 10 (godsbokning)
08-501 570 25 (kontoret)
www.utorederi.se
**WESTERBERGS GRUS/NORDANVIND,
DJURÖ, 070-349 22 04**
www.nordanvind.se
VÄRMDÖ SKÄRGÅRDSTRANSPORTER
08-570 331 95
www.varmdoskargards-
transporter.se

Skadeservice

SKADESERVICE I ÖSTHAMMAR
0173-211 15 (jourtelefon)
www.skadeservice.se

Skeppshandel

TACKEL & TÅG SKEPPSHANDEL,
SKEPPSHOLMEN
08-611 82 58
www.tackelotag.se

Skomakeri/nycklar/ kemtvätt

SKARINS SKO & NYCKELSERVICE,
NYNÄSHAMN
08-24 39 93

Smycken

CLAUDIA P
www.claudiap.se
PÄRLMAKERIET, RÅDMANSÖ
0739-526 189
www.parlamakeriet.se

Snickeri/inredning/ utekök

NORRTÄLJE SNICKERI
0709-480 326
norrtaeljesnickeri@live.se
TOTTE GRÖNWALL SNICKERI,
FURUSUND, 0709-40 82 38

Sporttävlingar

ÅLAND EVENT/ÅLAND TRIATHLON
CLUB
www.karingsundsloppet.ax
www.semesterloppet.ax
www.bomarsundtrailrun.ax
www.triathlon.ax
www.swimrun.ax

Staket/stängsel

DELKA PRODUKTER, HARGSHAMN
0173-230 77, www.delka.se

Strumpor/underkläder

SOMMARBACKENS ULLBOD
0221-516 79, www.ullboden.se

Städning

HUSTOMTEN LARSSON, ÖSTHAMMAR
070-530 29 61

Städ/trädgård

LJUSTERÖ SERVICE CENTER,
LJUSTERÖ
072-527 20 55
www.ljusteroservicecenter.se

Såg/snickeri

BERGSHAMRA SÅG & SNICKERI
0176-26 02 10
www.bergshamrasag.se
RÄFSNÄS SÅG, GRÄDDÖ
0176-402 65
www.rafsnassag.se

Sällskap/föreningar

MUSEIFÖRENINGEN SVERIGES
FRITIDSBÅTAR
www.veteranbaten.se
SKÄRGÅRDSSTIFTELSEN
08-123 124 00
www.skargardsstiftelsen.se
VETERANTRAKTORKLUBBEN,
NORRTÄLJE
www.veterantraktorklubben.se
VÄNFÖRENINGEN S/S NORRTÄLJE
www.ssnorrtelje.se/vanfo-
reningen

Tak/verktyg

TAKSOPEN
070-766 50 83
www.taksopen.se

Tandläkare

ENGLESSONS TANDLÄKARPRAKTIK,
ÖSTHAMMAR
0173-104 98
TEAM THOMSSON, ÅKERSBERGA
08-540 881 00
www.teamthomsson.se
UPPLANDS TANDVÅRD, ÖSTHAMMAR
0173-106 07
www.upplandstandvard.se

Taxi/buss

FRÖTUNA TAXI & BUSS, RÅDMANSÖ
0176-26 90 65
www.frotunataxiobuss.se

Trädgårdsmaskiner

NYSTRÖMS MOTOR, SNESSLINGE
0173-140 04
www.nystromsmotor.se
SKÄRPLINGE MASKIN, SKÄRPLINGE
0294-221 51

Tyger/Inredning/Tape- ter

SCHRAMS TYGAFFÄR, ÖSTHAMMAR

Utbildning/ förarbevis

NYSTRÖMS MOTOR, SNESSLINGE
0173-140 04
www.nystromsmotor.se

Utbildning/ båtbyggare

ERIKSSONS BYGGERI &
BÅTBYGGARSKOLA, INGMARSÖ
08-542 461 36
SJÖSKOLAN PÅ BECKHOLMEN
08-661 09 09
www.sjoskolan.se

Utemöbler

KARLAVAGNEN, ÖSTHAMMAR
070-687 18 76
www.osthammarsjarn.se

Vatten/värme

HJP VVS, HÄLLNÄS
070-130 73 37

Veterinär

KVISTHAMRA VETERINÄRKLINIK,
NORRTÄLJE
0176-22 33 02
www.kvisthamraveterinar-
klinik.se
ROSLAGENS SMÅDJURSKLINIK,
NORRTÄLJE
0176-108 08
www.rsdk.se

Väskor/Jackor

MALUNGS, NORRTÄLJE
0176-165 13
www.malungs.se

Zoologisk handel

NORRTÄLJE ZOO, NORRTÄLJE
0176-153 45
www.norrtaljezoo.com

Vill du också synas här i vår Skärgårdsguide? Ring oss på tel 0176-181 90 eller 0709-701 901 och boka plats redan nu!

Vi har material för trädgård & strand

Natursten • Jord Aterförsäljare
Hasselforsjord
Grus • Krossprodukter
Containers • Transporter

Även leverans i storsäck!

Rodenåkarna

0176-767 50. www.rodenakarna.se

PERSSONS
SCHAKT & ENTREPRENAD AB
0705 627282
www.perssons-schakt.se

DIN SJÄLVKLARA TOTALENTREPRENÖR

VI UTFÖR: MARKARBETEN från råmark till färdig grund
TOMTPLANERINGAR stödmurar & plattsättningar
ENSKILDA AVLOPP & avloppsanläggningar M.M.

GRÄVMASKINER FRÅN 5 - 22 TON
LASTBILAR & LASTMASKINER
GRUS-, JORD- & SANDTRANSPORTER

**INGET JOBB ÄR FÖR LITET,
INGET JOBB ÄR FÖR STORT**

Servicefolk »Vi hjälper dig med allt möjligt. Från tvätta båten, bärga bilen till spränga berg och borra brunn.«

ASSISTANCEKÅREN
 Östhammar Alunda Gimo Österbybruk
 0173-600 50 020-912 912
 Bärgning av alla fordon, starthjälp, jourreparationer, lösöppning & transporter
www.assistancekaren.se

elajo
 Elservice, Installationer
 Mekanik
 0173-178 00 www.elajo.se

BEIJER
 BYGGMATERIAL
 Östhammar
 Tel 075-24129 80
 Edsvägen 2, Östhammar

DREVDLAR.SE
 Fordersättningsföretag till Volvo och Previa
 "Profis på drivlina och reservdelar"
Lötens Mekaniska
 Löden 311
 819 61 Skärplänge
 Ingemar 070-2246648
 Bengt-Olof 070-2057482 info@drevdelar.se

GRÄSÖ SCHAKT
 Alla slags markarbeten
 Vacuumtoalettsystem
 Leif Olsson • Nötsveden 120 • 742 97 Gräsö
graso.schakt@telia.com
 Tel. 070 594 55 64 • 070 356 40 13

GLASklart®
 GLASMÄSTERI & BILGLAS
 Verkstadsgatan 5, ÖSTHAMMAR
 0173-109 95
osthammar@glasklart.se
 Centralgatan 3,
 TIERP, 0293-109 99
tierp@glasklart.se

Verkstadsvägen 5,
 ÖSTHAMMAR
GEAB
 MASKIN & UTHYRNING
osthammar@glasklart.se
www.glasklart.se
 0173-109 95

LİSSERVICE
 I MÅLARDALEN AB
 UPPSALA ÖSTHAMMAR
 018-242800 0173-10895

SLUTAGRÄV!
 Markskruven som ersätter betongplinten
 ÖSTHAMMAR, TIERP, ÄLVKARLEBY
 MICKE 070-551 24 52
WWW.SLUTAGRÄV.SE

STRÖMBERGS
 RÖDFÄRGSMÅLNING
 Även annan tak- och fasadmålning utomhus
 070-592 15 31

ÖREGRUNDS BÅTVARV AB
 Service Vinterförvaring Reparationer Björnsås
www.oregrundsbatvarv.se
 Öppettider
 Mån - Fre 08.00-16.30 Lör 10.00-13.00
 Jour: 070-5510233

Vi har bostaden för dig!
 ETT HEM ATT LÄNGTA TILL!
www.osthammarshem.com

BYGG&MÅLERI
FALK
 ENTREPRENAD AB
 0173 - 500 25, 070 - 640 68 78
www.falkentreprenad.com

RITAB
 BYGG • VVS
 SVETS & SMIDE
 INSTRUMENTMONTAGE
 Roslagens
 Industriteknik AB
 0173-217 90
 ÖSTHAMMAR
www.ritab.se

Byggvaror av rätta virket
 Vi levererar till Er med bil eller egen båt i mellanskärgården.
BERGSHAMRA SÅG
 0176-26 02 10 • www.bergshamrasag.se

SERVICE OCH REPARATIONER

**EVINRUDE
MERCURY
SUZUKI
TOHATSU**

BERGSHAMRA VARV AB

bergshamravarb.se 0176-26 20 68

Vi har flyttat till Tullportsgatan 20
bakom Lekia på gården

**Cykelservice
i Norrtälje AB**

Tullportsg 20, Norrtälje
0176-131 90
www.cykelservice.se

SKEPPSHULT & EcoRide Elcyklar
CYKLAR · REPARATIONER · RESERVDELAR

VI BYGGER ALLT!

- Vi hjälper er från bygglov till slutbesiktning
- Erfarenhet av större och mindre byggnationer
- Gedigna hus med kvalitet
- Total eller delad entreprenad

ROSLAGSBYGGARE

0176-25 05 00 · www.roslagsbyggare.se

4WORK

YRKESKLÄDER

JÄRFÄLLA NORRTÄLJE SOLLENTUNA SÄTRA

**GRÄSKÖ
ARKIPELAG
SERVICE**

ENTREPRENAD I SKÄRGÅRDEN
0708-455 863

Kvisthamra Veterinärklinik

Telefontid: 9-11
0176-22 33 02

Akut: 070-643 68 10

Bergsgatan 26 Norrtälje
www.kvisthamraveterinarklinik.se

Servicefolk »Vi hjälper dig med allt möjligt. Från fälla träd, byta däck till sjötransporter och ullstrumpor.«

Lantlig inredning
KÖK, BADRUM, KAKEL, GARDEROBER
Vi snickrar, bygger och kaklar

Köksboden
Sesbende

ÖPPET FRE 11-17, LÖR-SÖN 11-15
Tel 0176-126 63 · koksboden@tele2.se
www.koksboden.net

Yxlan

**NICLAS GUSTAVSSON
BYGG & SNICKERI AB**

076-881 61 77 · niclas@ngbygg.se

NORRTÄLJE SNICKERI

Platsbygger kök, bokhyllor,
bardiskar, garderober...

0709-480 326
norrtaljesnickeri@live.se

Låt oss visa skärgården! Vi finns i den.

Reguljär direktbåt Sandhamn - Stavsånäs
Båttaxi ≥ 190 p
Skärgårdsturer
Åretrunt-charter
Mat & Dryck

ROSLAGENS SJÖTRAFIK AB
"Tärnan" & "Gudungen" · 070-691 38 58
www.roslagenssjotrafik.se

**SÄLLSTRÖMS
Snickeri & Bygg AB**

0708-26 13 34
www.sallstrombygg.se

Totte Grönwall Snickeri
0709 408 238

**SKÄRGÅRDS
TJÄNSTER**

SJÖFRAKT & BÅTTAXI
070-537 90 19 · SKARGARDSTJANST.EU

Viklunds Måleri AB

**Vi utför all slags målning, kakel
och klinker i skärgården med
egen båt och även i Sthlms län.**

Tel/fax 0176-22 50 89 · info@viklundsmaleri.com
Mobil 070-533 21 05 · www.viklundsmaleri.com

**ÅKERLUNDS
GRUND & KAKEL AB**

070-795 48 51

Servicefolk »Vi hjälper dig med allt möjligt. Från bygga brygga, fixa avlopp till målning och ny bil.«

ANDERS: 070-770 03 08
fornsbygg@gmail.com

NJ-Mark
Bergsprängning
Entreprenad-
borrning för
värme, brunnar
& bryggor
070-602 32 42

GÄLLER DET **Träbåtar?**
DÅ GÄLLER DET OCKSÅ OSS!
Nyhet! Båttvätt!
Båtbyggarskola
Fullständig varvsrörelse

**ERIKSSONS BÅTBYGGERI
& BÅTBYGGARSKOLA AB**
Box 15, 130 25 INGARSÖ
08-542 461 36 batservice@swipnet.se

BRYGGBEKYMNER?
Vi utför allt i bryggor och kajer
Pålning • Muddring • Bogsering
Sjötransporter
Sjöentreprenader AB
Box 47 • 130 25 Ingmarsö
070-347 49 01
sjoentreprenader@ingmarso.com

Brunn Eko-Värme AB
Brunn och bergvärme
Egna sjötransporter
Sten: 070-750 90 94, Jonas: 070-712 59 34
www.bevab.nu, info@bevab.nu

båt magneten
båttillbehör • motor • båt • trailer
Fagerdalavägen 11 A • 139 52 Värmdö
08-571 685 70
www.batmagneten.se

NORDANVIND
leveranser i Stockholms
skärgård och Mälaren
sand • grus • jord
070-349 22 04
www.nordanvind.se

M/S Containa: 070-750 90 90
Kran upp till 19 meter
Flytbryggor

Containrar &
Storsäckar
www.skansjofrakt.se

SKÄRGÅRDSGRUS
M/F Solskär
LEVERERAR GRUS/BADSAND
UTLÄGGES
070-571 95 80
www.skargardsgrus.se

**Sopa taket fritt från barr, löv
och bullig moss!**

Upp till 6 meter lång.
Utan att ramla
från taket.
TAKSOPEN.SE

Tackel & Tag
Skeppshandel

Båttillbehör
Marin inredning
Presenter
Färg & Fernissa
Roslagsmahogny
Modellbåtar
Ledlampor
och mycket mer

www.tackelochtag.se
Tel: 08-611 82 58
Slupskjulsvägen 42
Råseglarhuset
Skeppsholmen

Transporterar allt från grus till hus.
Även entreprenadmaskinsarbeten.
08-570 331 95, 070-831 41 10

Ramsmora, Möja
08-571 641 70
www.wikstromsfisk.se

Sommarbackens Ullbod

Strumpor
&
underkläder
av mjukaste ull
0221 - 516 79
www.ullboden.se

Park
ALANDIA HOTELL
HOTELL | RESTAURANG | BAR | POOL
www.parkalandiahotel.com
info@parkalandia.com, +358 (0)18 141 30

Vad kan du om fjärilar?

Visst ser du olika dagfjärilar en solig sommardag när du vistas ute. Men vad heter de? Fjärilen är ju en symbol för sommar och skönhet. Och ett möte med en fjäril berör. Det är allt fler som börjar skåda fjärilar idag. Att kunna nämna saker vid dess rätta namn är faktiskt grunden för all kunskap. I Södermanland kan man få syn på cirka 70 dagfjärilsarter.

Vi har valt ut sju bilder på vanliga och lite mindre vanliga dagfjärilarna till vår tävling. Här har du chans att testa dina bevingade

Tävling
Chans att vinna biljett till en konsert med **Carola på Rånäs Slott** lördag den 9 juli.
DRAGNING 1 JULI

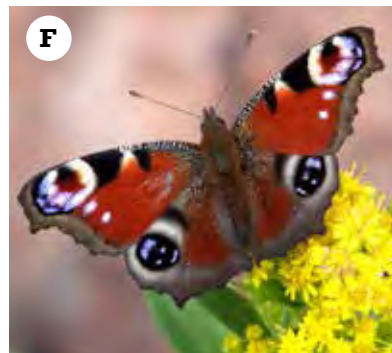
FOTO: RICKARD L. ERIKSSON

kunskaper. Kan det bli din början som kunnig entomolog?

Para ihop bilderna med rätt fjäril: 1. Tistelfjäril 2. Mindre Guldvinge 3. Nässeljäril 4. Nemosynefjäril 5. Rödfleckig Blåvinge 6. Amiral 7. Påfågelöga.

Skicka in ditt svar till info@magasinskargard.se eller Magasin Skärgård, Gräddö Varvsväg 12, 760 15 Gräddö. Glöm inte fylla i namn, adress, ålder, yrke och intressen, så vi får lära känna dig lite grann. Och berätta gärna var du hittade ditt magasin. Tusen tack & lycka till. **Dragnig 1 juli.**

FOTO: ROINE KARLSSON

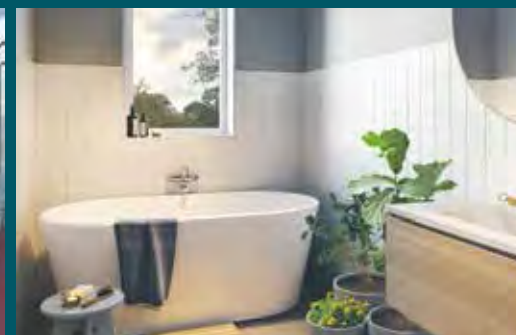

Vi gratulerar vårnumrets vinnare: Pensionerade läraren Berit Palm i Vällingby som hittade sitt ex i Grisslehamns färjeterminal och Lisbeth Stockenstrand nybliven Norrtäljebo och före detta förskolechef. Stort grattis – ni vann varsin bok Natur i fyra väderstreck av Lars Holm. Rätt svar var 3, 4 och 5. Dvs värtecknen är ejderhus som bäddas med tång, igelkotten vaknar till liv och tofsvipan anländer.

B R F
R I N D Ö
B R Y G G A

EXKLUSIVT
SKÄRGÅRDSBOENDE
PÅ RINDÖ

TILLSAMMANS MED THOMAS SANDELL SKAPAR VI
EXKLUSIVA LÄGENHETER MED SKÄRGÅRDENS BÄSTA LÄGE

Välkommen till Brf Rindö Brygga. Här bor du 20 meter från kajkanten och 45 minuter från Stockholms innerstad i en aktiv skärgårdsmiljö med bekvämligheter som skola och restauranger runt hörnet. Möjlighet till båtplats och garage. Säljstart sker under våren 2016.

Välkommen med din intresseanmälan på www.brfrindobrygga.se

BRABO

Alexander
White

VÄLKOMMEN TILL FORSMARK

En upplevelse för hela familjen

KOSTNADSFRIA
AKTIVITETER!

Experimentverkstad ● Elbilar för barn ● Forsmarks kyrka ● Guidade bussturer ● Hoppborg
Bruksmuseum ● Engelsk park ● Airweel (Segway) ● Bruksvandring/Herrgårdsvisning
Café och värdshus ● Hantverksbutik ● Helgevenemang (visitforsmark.se)

Information
& bokning

visitforsmark.se

Öppettider: 20 juni–14 augusti, öppet dagligen mån–sön, kl. 10:45–16:00
Stängt under midsommarhelgen. **Information och bokning:** visitforsmark.se